

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۳

جمعه ۱۴۰۰/۱۰/۰۳

آزمون‌های سراسر کنکور

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

DriQ.com

فارسی

۱- در کدام گزینه، به معنی درست واژه‌های «شرزه - آوند - کران - مار غاشبه» اشاره شده است؟

- (۱) قهرآلود - تخت - طرف - یکی از نام‌های قیامت
(۲) ویژگی نوعی مار سمی - سریر - جانب - گزنده
(۳) خشمگین - آویزان - ساحل - سوره‌ای از قرآن
(۴) غضبناک - آویخته - کنار - ماری بسیار خطرناک در دوزخ

۲- معنی چند واژه، در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

«پس افکند (میراث) / معجر (روسری) / سودا (خیال) / محب (یار) / بازبسته (جدا شده) / رواق (بنایی با سقف گنبدی یا به شکل هرم) /

طیلسان (دستار) / غایت‌القصوی (نهایت توجه) / نمط (بساط شطرنج) / فرسخ (واحد اندازه‌گیری مسافت تقریباً معادل سه کیلومتر)»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه، اشتباه وجود ندارد؟

- (۱) نهیب: فریاد بلند / شایق: آرزومند / تفریط: زیاده‌روی / بختک: کابوس
(۲) التهاب: برافروختن / سیماب: جیوه / برومند: میوه‌دار / افسر: تاج و کلاه پادشاهان
(۳) مؤکد: استوار / مخنقه: گردن‌بند / کافی: کارآمدی / صلت: انعام
(۴) صعب: سخت / رقعت: امضای نامه و فرمان / بی‌شبهت: بی‌شک / زرخدان: چانه

۴- در متن زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟

«رای تو گره‌گشای مبهمات اغراض است؛ رسم حق‌گذاری در مساعدت به جای آر و گوش به اشارت من دار و آنچه من فرمایم در آن اهمال و تأخیر مکن و با تحمل مشقت آن، هلاوتی که آخر کار به مذاق تو خواهد رسید، برابر دیده‌دل، نصب می‌کن تا روی مقصود به آسانی از حجاب تعدّر، بیرون آید.»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۵- در کدام عبارت، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) جهانی از تمتع آب و نان و معاشرت جفت و فرزند محروم مانده، و به علت‌های مزمن و دردهای مهلک مبتلا گشته.
(۲) به صواب آن لایق‌تر که بر معالجت مواظبت نمایی و بدان التفات نکنی که مردمان قدر طیب ندانند.
(۳) برای فراغ اهل و فرزندان، تمهید اسباب معیشت ایشان، به جمع مال حاجت افتد و ذات خویش را فدای آن داشته آید.
(۴) به صحبت دوستان نماز، و بر وصال ایشان حریص مباش، که صور آن از شیون قاصر است و اندوه بر شادی راجع.

۶- در کدام گزینه، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) باد شمالی می‌وزد کز وی هوا صافی شود
(۲) جانی است چون شعله ولی دودش ز نورش بیشتر
(۳) جان غریب اندر جهان، مشتاق شهر لامکان
(۴) ای جان پاک خوش‌گهر تا چند باشی در سفر؟
وز بهر این صیقل، سحر در می‌دمد باد صبا
چون دود از حد بگذرد در خانه ننماید ضیا
نفس بهیمی در چرا، چندین چرا باشد چرا؟
تو باز شاهی، باز پر سوی سفیر پادشا

۷- با توجه به اطلاعات ادبی موجود در کتاب درسی، شعر زیر می‌تواند سروده کدام شاعر باشد؟

«بنگر به نسترن‌ها / بر شانه‌های کوتاه دیوار / زان سوی بیدها و چناران / آنک شمیم صبح بهاران / بهتر همان که با من / خود را به ابر و باد

سپاری / مثل درخت در شب باران»

- (۱) مهدی حمیدی (۲) م. امید (۳) قیصر امین‌پور (۴) م. سرشک

۸- در همه گزینیه‌ها به آرایه‌های بیت «سپهر سفله بر شیرین زبانان، تنگ می‌گیرد / ز بند نی نمی‌آید برون شکر ز شیرینی» اشاره شده است؛ به جز

(۱) ایهام تناسب - کنایه (۲) استعاره - نغمه حروف (۳) حسن تعلیل - مجاز (۴) حس آمیزی - جناس همسان

۹- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تلمیح - حس آمیزی - ایهام تناسب - مجاز - ایهام» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

(الف) چون برق و باد، دولت دنیا سبکروست
(ب) تلخ را آمیخت شیرینی، گوارا می‌کند
(ج) بر اجتماع خلق مکن تکیه کز غرور
(د) هلاک خواب شیرین، خسرو و غافل از این معنی
(ه) شور عشقی که نهفته است در این ساز غزل
(و) تو از حلاوت تسلیم غافلی ورنه

در دست دیو یک دو سه روزی ننگین بود
نیست از دشنام غم، امیدوار بوسه را
گوساله را خدای کند اجتماع خلق
که خون بیگناهان خنجر از پهلو برویاند
عشوه‌ها می‌دهد از پرده شهناز به من
چو نیشکر همه بند است جابه‌جاگردن

(۱) الف - ب - د - ه - ج (۲) الف - ه - و - ج - د (۳) ج - و - ه - الف - د (۴) د - ب - ه - الف - و

۱۰- آرایه‌های مقابل همه گزینیه‌ها صحیح‌اند؛ به جز

(۱) از حسن تو جیب خاک پر ماه است
(۲) فکر صید خلق دارد زاهدان را گوشه‌گیر
(۳) گر گریبان چاک، صبحی رو به مشرق آوری
(۴) مرا به خاک نشانده است آتشین شستی

یوسف ز خجالت تو در چاه است: تشبیه - جناس
خاکساری، پرده تزویر باشد دام را: تشبیه - اسلوب معادله
آفتاب از شرم نگشاید دکان خوشتن: استعاره - حسن تعلیل
که ماه نو کند از شرم او کمان در خاک: اغراق - کنایه

۱۱- کدام گزینه، دارای آرایه‌های «تشبیه، استعاره و کنایه» و فاقد آرایه «ایهام» است؟

(۱) تاب رخ او مهر جهان، تاب ندارد
(۲) تا در خم این کارگه شیشه‌گرانیم
(۳) به مهر روی تو در آفتاب نتوان دید
(۴) پشت دست عجز، ماه عید با آن سرکشی

جز زلف کسی پیش رخس تاب ندارد
چون طفل در آینه به حیرت نگرانیم
به بوی زلف تو در مشک ناب نتوان دید
می‌گذارد پیش طاق آن دو ابرو بر زمین

۱۲- «نقش دستوری» واژه مشخص شده، در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) دلییر در سر بازار حشر، خرج کند
(۲) ای چشم تو پرده‌دار اعجاز
(۳) از راه تواضع به فلک رفت مسیحا
(۴) کیفیت جوانی ما را خمار نیست

گرفت هرکه زر خویش را عیار امروز
مژگان تو سبایه پرور نیاز
با ذره تنزل کن و خورشید مکان باش
کز دست پیر می‌کده، ساغر گرفته‌ایم

۱۳- تعداد «ترکیب‌های اضافی» در کدام گزینه، متفاوت است؟

(۱) مفلسان را گوهر شهوار، خون در دل کند
(۲) قانعیم از سرو و بید این چمن با سایه‌ای
(۳) پوست می‌اندازد از اندیشه‌اش کام صدف
(۴) با شمع آفتاب چه می‌جوید آسمان؟

از گراندردی جهان را از نظر افتاده‌ایم
ما برومندی به این بی‌حاصلان نسپردیم
آب تلخی را که ما در سینه، گوهر کرده‌ایم
شب تا به روز، دیده انجم به راه کیست؟

۱۴- در کدام گزینه، دو جمله با الگوی «نهاد + مسند + فعل» وجود دارد؟

- (۱) چه غم ز آتش سوزنده چون خلیل مرا؟
 (۲) شغل نیاز و ناز مکرر نمی‌شود
 (۳) از لطافت، شمع من عریان نمی‌آید به چشم
 (۴) مرا به آینه چون طوطی احتیاجی نیست

۱۵- در کدام گزینه «وابسته و وابسته» وجود دارد؟

- (۱) روی سبزه چیده و زلف سبزه‌کار
 (۲) از جوانان گرچه نبود دور مرگ، اما بود
 (۳) هر که را از ببقراری نبض جان آسوده است
 (۴) چشم شوخ آهوان در پرده نتواند پرید

۱۶- در ابیات زیر چند «ترکیب وصفی» وجود دارد؟

- «افتد گذار او به من از دور و گاهگاه
 اکنون گلی است زرد ولی از وفا هنوز
 این برگ‌های زرد چمنی نامه‌های اوست
 خواب خوشم همین گذر گاه‌گاهش است
 هر سرو نو که در چمن آید گیاهش است
 وین بادهای سرد خزان پیک راهش است»

(۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۱۱

۱۷- مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت «درنیابد حال پخته، هیچ خام / پس سخن کوتاه باید، والسلام» متناسب‌تر است؟

- (۱) خموش باش اگر پخته گشته‌ای که شراب
 (۲) دل را ز درد و داغ، به تدریج پخته کن
 (۳) عشق لیلی، سخت‌زنجیری است مجنون‌آزما
 (۴) چون مغز پخته شد، شود از پوست بی‌نیاز

۱۸- مضمون ابیات کدام گزینه، یکسان است؟

- (الف) به امتحان نبود اهل هوش را حاجت
 (ب) کند هم صحبت بد در نظرها خوار، نیکان را
 (ج) مرا نتوان به دام صحبت از عزلت برآوردن
 (د) تیره‌باطن را چه سود از صحبت روشن‌دلان؟
 (ه) هم صحبت خسیس کند نفس را خسیس
 (و) هرزه‌گرد از صحبت صاحب‌نظر گیرد حیا

(۱) الف - و (۲) ب - ه (۳) د - ه (۴) ج - و

۱۹- کدام گزینه با عبارت «هر درختی را ثمره معین است که به وقتی معلوم، به‌وجود آن تازه آید و گاهی به عدم آن پژمرده شود و سرو را هیچ از

این نیست و همه وقتی خوش است.» متناسب است؟

- (۱) کام تلخی را ثمر هرگز ز ما شیرین نشد
 (۲) حاصلی جز بار دل نتوان ز سرو و بید یافت
 (۳) از سیلی خزان نشود چهره‌اش کبود
 (۴) قطع پیوند تعلق کار هر افسرده نیست

بر زمین چون سرو از بی‌حاصلی باریم ما
 عرض حاجت پیش این بی‌حاصلان، بی‌حاصل است
 آزاده‌خاطری که چه سرو از ثمر گذشت
 خار این وادی، مکرر برق را دامان گرفت

۲۰- کدام گزینه با عبارت «ای لعنت بر دهانی که بی‌موقع باز شود.» متناسب‌تر است؟

- (۱) نفس درازی بی‌جا چه می‌کنی صائب؟
(۲) سال‌ها دندان خاموشی فشردم بر جگر
(۳) مرغ بی‌هنگام سر را داد از این غفلت به باد
(۴) شکوه خاموشی در ظرف گفت‌وگو نمی‌گنجد

۲۱- مضمون کدام بیت، اندکی متفاوت است؟

- (۱) عقل معذور است اگر شد در فروغ عشق محو
(۲) درنگیرد صحبت عشق و خرد با یک‌دیگر
(۳) عشق رسید و دل بزد نوبت پادشاه نو
(۴) عقل نگردد حریف عشق زبردست

۲۲- کدام گزینه با بیت «سخاوت با سخاوت پیشگان کن / که با یک شهر احسان کرده باشی» متناسب‌تر است؟

- (۱) مدّ احسان را دو چندان می‌کند روی گشاد
(۲) دست احسانی که شکر از سایلان دارد طمع
(۳) بادستان (= رادمردان) را به احسان دستگیری کن که بحر
(۴) قسمت حق، سدّ راه شکوه مردم نشد

۲۳- کدام گزینه با بیت‌های زیر تناسب کم‌تری دارد؟

- «عاقبت از خامی خود سوخته
کرد فراموش ره و رفتار خویش
(۱) مشک حیف است که با دوده شود همسر
(۲) بهره تحقیق از تقلید بردن، مشکل است
(۳) چه قدر راه به تقلید توان پیمودن؟
(۴) طبع دون از ره تقلید به نیکان نرسد

۲۴- کدام گزینه با بیت «گریه شام و سحر، شکر که ضایع نگشت / قطره باران ما گوهر یکدانه شد» تناسب کم‌تری دارد؟

- (۱) کرد بدین سو عبور، لشگر عیش و سرور
(۲) زمین پس بسوز ای تب غم‌کز دیار وصل
(۳) نومید مباش ای «سیف» از بوی گل وصلش
(۴) نوبت خانه گذشت، نوبت بستان رسید

۲۵- مضمون کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) چو شب، زیور عنبرین ساز کرد
(۲) سپهر از کمین مهر بیرون جهانند
(۳) چو طاووس فلک بگریخت از باغ
(۴) چو آمد شیشه خورشید بر سنگ

DriQ.com

زبان عربی (عمومی)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۳۵ - ۲۶):

۲۶- «وَمَا أُبْرِيْ نَفْسِيْ إِنْ النَّفْسَ لِأَمَّارَةً بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيْ»:

- (۱) «و نفسم بیری از گناه نیست، همانا نفس قطعاً امر کننده به بدی است، مگر آن که خداوند رحم کند!»
- (۲) «و نفس را بی گناه نمی شمارم، زیرا نفسم بسیار به بدی امر می کند، مگر آن که پروردگارم رحم نماید!»
- (۳) «و نفس خود را تبرئه نکرده ام، زیرا این نفس امر کننده به بدی است مگر آن که پروردگار به من رحم نماید!»
- (۴) «و نفسم را مبرّی نمی دانم، بی گمان نفس بسیار امر کننده به بدی است، مگر آن که پروردگارم رحم کند!»

۲۷- «عَلَى الْأَوْلَادِ أَنْ يَحْتَرِمُوا وَالِدِيهِمُ اللَّذِينَ وَقَفَا لَهُمْ حَيَاتِهِمَا كُلِّهَا وَ يُقَدِّمَانِ لَهُمْ نَصَائِحَ قِيَمَةٍ»:

- (۱) فرزندان باید به پدر و مادرشان احترام گذارند، زیرا زندگی خود را برایشان وقف کرده و نصیحت های ارزشمندی را به آنان تقدیم می کنند!
- (۲) فرزندان بایستی به پدر و مادرشان که همه زندگی شان را وقف ایشان کرده اند و نصیحت های ارزشمندی را به آنان ارزانی می دارند، احترام گذارند!
- (۳) فرزندان باید به والدین شان که همه عمر خود را برای آنان وقف کرده اند و ارزشمندترین نصیحت ها را به ایشان ارزانی می دارند، احترام بگذارند!
- (۴) بر فرزندان واجب است به پدر و مادر خود احترام گذارند، کسانی که زندگی شان را برای آنان وقف کرده اند و نصیحت های ارزشمندی را به ایشان تقدیم کرده اند!

۲۸- «كَانَ نُوْبِلٌ يَأْمُلُ مِنْذُ صَغُرِهِ أَنْ يَصْنَعَ مَادَّةً لَا تَنْفَجِرُ إِلَّا بِإِرَادَةِ الْإِنْسَانِ»:

- (۱) نوبل از کودکی امید داشت ماده ای ساخته شود که تنها با اراده انسان منفجر می شود!
- (۲) نوبل از کودکی امیدش این بود که ماده ای بسازد که به جز با اراده انسان منفجر نمی شود!
- (۳) نوبل از کودکی اش آرزو داشت ماده ای را بسازد که فقط با خواست انسان منفجر می شود!
- (۴) نوبل از کودکی اش کار می کرد که ماده ای را بسازد که منفجر نمی شود مگر به خواست انسان!

۲۹- «لَا تَمْشِيْ فِي الْأَرْضِ مَرْحًا لِأَنَّ النَّاسَ لَا يُحِبُّونَ كُلَّ مَخْتَالٍ فَخُورٍ»:

- (۱) در زمین با ناز و غرور راه مرو، زیرا مردم هیچ مغرور فخرفروشی را دوست ندارند!
- (۲) در زمین با خودپسندی راه نمی روی، زیرا مردمان خودپسندان فخرفروش را دوست ندارند!
- (۳) راه رفتن در زمین مغرورانه نباشد، زیرا مردمان هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارند!
- (۴) در زمین مغرورانه راه نرو، همانا مردم به طور کلی خودپسند فخرفروش را دوست ندارند!

۳۰- «رَأَيْتُ الْمَزَارِعِينَ وَ هُمْ يُصَلُّونَ صَلَاةَ الْإِسْتِسْقَاءِ لِيَنْزِلَ الْمَطَرُ»:

- (۱) کشاورزان را در حال خواندن نماز باران دیدم تا باران بیارد!
- (۲) کشاورزانی را دیدم که نماز باران می خوانند تا باران نازل شود!
- (۳) کشاورزان را دیدم و آنان برای این که باران بیارد، نماز می خواندند!
- (۴) کشاورزان را دیدم در حالی که نماز باران می خواندند تا باران نازل شود!

۳۱- «يُعَدُّ الدِّيْنَامِيْتُ مِنْ أَقْوَى الْمُتَفَجِّرَاتِ الَّتِي سَهَّلَتْ أَعْمَالَ الْإِنْسَانِ كَثِيرًا»:

- (۱) دینامیت از مواد منفجره قوی به شمار می آید که بسیاری از کارهای انسان را آسان کرده است!
- (۲) دینامیت از قدرتمندترین مواد منفجره است که کارها را برای انسان بسیار ساده می سازد!
- (۳) دینامیت از قوی ترین مواد منفجره به شمار می آید که کارهای انسان را بسیار آسان ساخته است!
- (۴) دینامیت از قدرتمندترین مواد منفجره به حساب می آید که بسیاری از فعالیت های انسان را ساده کرده است!

۳۲- «إِنَّ كَثْرَةَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ تُمَيِّتُ الْقُلُوبَ كَمَا يَمُوتُ الزَّرْعُ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ!»:

- (۱) بی شک فراوانی غذا و نوشیدنی قلب را می میراند، مانند کشت که اگر آب بر آن زیاد شود، می میرد!
- (۲) همانا زیادی غذا و نوشیدنی دل ها را می میراند همان طور که کشت اگر آب بر آن زیاد گردد، می میرد!
- (۳) همانا دل ها با زیادی خوراک و نوشیدنی می میرند، همان گونه که گیاه اگر آب بر آن زیاد شود، می میرد!
- (۴) قطعاً زیادی غذا و نوشیدنی باعث می شود قلب ها بمیرند، به مانند گیاه که با زیاد شدن آب، می میرد!

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) لا شيء أحسن من الخلق الحسن!؛ هیچ چیزی بهتر از اخلاق نیکو نیست!
- (۲) لیت إخواننا المسافرين يصلون اليوم أو غداً!؛ کاش برادران مسافر ما امروز یا فردا برسند!
- (۳) إن من نعم الله عليكم حوائج الناس إليكم!؛ همانا از نعمت های خداوند بر شما نیازهای مردم به شما است!
- (۴) إن المؤمن صبار أمام المصائب التي تواجهه!؛ فقط مؤمن در برابر مصیبت هایی که با آن ها مواجه می شود، بسیار صبور است!

۳۴- عین الخطأ:

- (۱) شرّ الناس ذو الوجهين!؛ بدترین مردمان، دورویان هستند!
- (۲) من ساء خلقه عذب نفسه!؛ هر کس خلقش بد شود، خودش را عذاب می دهد!
- (۳) إذا ملك الأراذل هلك الأفاضل!؛ هرگاه فرومایگان فرمانروایی کنند، فرهیختگان نابود می شوند!
- (۴) ما عوقب الأحمق بمثل السكوت عنه!؛ احمق با [چیزی] مانند سکوت در برابرش مجازات نشد!

۳۵- «بازیکنان ایرانی لبخندزنان از مسابقه بازگشتند!»؛ عین الصحيح:

- (۱) إن لاعبي إيران رجعوا من المسابقة مبتممين!
- (۲) إن اللاعبين الإيرانيين عادوا من المباراة مبتممين!
- (۳) رجع اللاعبون الإيرانيون من المباراة مبتممين!
- (۴) رجع لاعبو إيران من المسابقة و هم مبتممون!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يُناسب النص (۴۲ - ۳۶):

إنّ الغذاء عنصر أساسي في حياة الإنسان و من دونه يفقد نشاطه و لا يقدر على الحركة و العمل. هو يمنحنا الطاقة اللازمة للقيام بأعمال مختلفة كالمشي و اللعب و القراءة. و نحن حين نأكل لا نستهلك جميع غذائنا لتوليد الطاقة بل نستخدم بعضه لنموّ الجسم، كما نعوّض به ما يتلف من الأنسجة عند إصابتنا بجروح.

يحصل الإنسان على غذائه من مصدرين أساسيين و هما النباتات و الحيوانات. و لا بدّ أن يكون ما نتغذّي به، يحوي على جميع الموادّ الضرورية التي من أهمّها السكّر و الفيتامينات التي تحميّننا من الأمراض و الفيروسات! و على الإنسان أن يتناول الطعام بكميّات مناسبة، فكثرة الطعام قد يُسبّب السمنة (= الزيادة في الوزن). و في هذا المجال فإنّ للرياضة دوراً كبيراً في سلامة الأبدان و منح الإنسان الصحّة الجيدة و الحياة السعيدة!

۳۶- عین الخطأ:

- (۱) لا حياة و لا قدرة للإنسان من دون الغذاء!
- (۲) إنّ الغذاء للإنسان كالوقود للسيارات!
- (۳) أيّ طعام نأكله يجب أن يكون فيه جميع الموادّ الأساسية!
- (۴) يتشكّل غذاء الإنسان من الفواكه و الخضروات و اللحوم!

۳۷- عین الخطأ:

- (۱) إنّ كثرة الطعام و قلته تضرّان بصحة الإنسان و تعرّضانه للمرض!
- (۲) الذين يُمارسون الرياضة بشكل مستمرّ يتمتّعون بصحة أفضل!
- (۳) يجب أن يكون الغذاء غنيّاً بالموادّ التي يحتاج إليها الجسم!
- (۴) إنّ طاقة الإنسان كلّها تأتي من الغذاء الذي يتناولها!

۳۸- عین ما لیس من فوائد الغذاء:

- (۱) يُعطي للإنسان القدرة على القيام بأعماله!
(۲) يُقوي الإنسان كثيراً و يُسبب الزيادة في وزنه!
(۳) يلعب دوراً هاماً في نمو الإنسان و سلامته!
(۴) عندما نفقد شيئاً من الدم فالغذاء يقوم بتعويضه!

۳۹- أي موضوع لم يأت في النص؟

- (۱) دور الغذاء في حياتنا!
(۲) الأطعمة التي فيها أنواع الفيتامينات!
(۳) أثر النشاطات البدنية على الصحة!
(۴) ما يتعدى منه الإنسان!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰- «نُعوض»:

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - متعدّد / فعل و الجملة فعلية
(۲) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين اثنين / فعل و الجملة فعلية
(۳) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - معلوم - معرب / فعل و «ما» مفعوله
(۴) مزيد ثلاثي (مصدره: تعويض) - متعدّد - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

۴۱- «يتناول»:

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفاعل - لازم / فعل و الجملة فعلية
(۲) للمفرد المذكور الغائب - مزيد ثلاثي - معلوم / فعل و مفعوله «الطعام»
(۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
(۴) مزيد ثلاثي (مصدره: تناول) - معلوم - معرب / فعل و الجملة فعلية

۴۲- «مصدرين»:

- (۱) اسم - مثنى مذكر - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجرّ
(۲) جمع سالم للمذكر - معرب / مجرور بحرف الجرّ و علامة جرّه الياء
(۳) اسم مكان على وزن «مَفْعَل» - نكرة / مجرور بحرف «ب» الجاز
(۴) اسم - جمع تكسيه: مصادر - معرب / مجرور بحرف الجرّ

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) تَحَوَّلَت اللَّالُ إِلَى سُهُولٍ صَالِحَةٍ لِلزَّرَاعَةِ!
(۲) تَمَنَحَ مُؤَسَّسَةُ نوبَلِ جَوَائِزَ لِمَنْ خَدَمُوا الْبَشَرِيَّةَ!
(۳) هَلْ تُعْطَى جَائِزَةٌ نوبَلٍ لِلسَّلَامِ لِمَنْ هُوَ أَهْلٌ لَهَا حَقًّا!
(۴) إِسْتَخْدَمُوا أَرْبَعِينَ طَنًّا مِنَ الدِّينَامِيَتِ فِي بِنَاءِ هَذَا النَّقْصِ!

۴۴- «..... مُجَادَلَةُ الْأَحْمَقِ وَ لَا مِنْهُ حَتَّى لَا كَ النَّاسِ مِثْلِهِ!» عین المناسب للفراغات:

- (۱) دَعُ - تَقْتَرِبُ - يَحْسَبُ (۲) أَدْعُ - تَبْتَعِدُ - يَحْسَبُ (۳) أُنْزِكُ - تَبْتَعِدُ - يَعْتَبِرُ (۴) إِنْصَحُ - تَقْتَرِبُ - يَعْتَبِرُ

۴۵- عین الخطأ في المتضاد:

- (۱) مِنْ سَاءٍ خَلَفَهُ عَذَبٌ نَفْسَهُ! حَسُنَ
(۲) إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ صَوْتُ الْحَمَارِ! أَعْلَى
(۳) فَسَاتِينَ هَذَا الْمَتْجَرِ غَالِيَةٌ جَدًّا! رَخِيصَةٌ
(۴) إِجْعَلْ شَاتِمَكَ مُهَانًا بِالصَّمْتِ! مُكْرَمًا

۴۶- عین اسم التفضيل يختلف من حيث الإعراب:

- (۱) إِنَّ الْخَيْرَ فِي أَغْلَبِ الْأَحْيَانِ يَكُونُ فِي مَا نَظَلَّهُ شَرًّا!
(۲) يَبِيعُ الْبَائِعُ فِي مَتْجَرِهِ أَفْضَلَ أَنْوَاعِ الْمَلْبَاسِ النَّسَائِيَّةِ!
(۳) إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ هُوَ الَّذِي ارْتَفَعَ بِدُونِ دَلِيلٍ مَنْطِقِي!
(۴) كَانَتْ مَكْتَبَةُ جَنْدِيَّ سَابُورٍ أَقْدَمَ مَكْتَبَةٍ فِي الْمَاضِي!

۴۷- عین ما فيه اسم التفضیل و اسم المكان معاً:

- (۱) اعبد ربّ المشرق و المغرب!
(۲) طوبی لبلاد ملك عليها الأفاضل!
(۳) أثقل شيء في الميزان هو الخلق الحسن!
(۴) يقع قرب بيتنا أحد أفضل المطاعم!

۴۸- عین عبارة فيها التأكيد أكثر:

- (۱) إنّما فريقنا ناجح في المباراة!
(۲) إنّ فريقنا لنأجح في المباراة!
(۳) إنّ فريقنا ناجح في المباراة!
(۴) لیتّ فريقنا ناجح في المباراة!

۴۹- «شاهدتُ المزارعين بجمع المحاصيل»؛ عین الخطأ في صياغة الحال:

- (۱) مشغولين (۲) و هم مشغولين (۳) و هم مشغولون (۴) و هم یشتغلون

۵۰- عین صاحب الحال جمعاً سالماً للمذكّر:

- (۱) یترك حجّاج بيت الله الحرام المطار باکين!
(۲) كان يُشاهد أعضاء الأسرة برامج التلفاز فرحين!
(۳) ساعدتُ المساکين و هم یحتاجون إلى مساعدتي!
(۴) أقبل مديرو شركات البناء على شراء الديناميت مشتاقين!

۵۱- وصول به اکسیر حیات توسط انسان در گرو کدام است و ثمره حیات بخش جهان مادی و انسانها چیست؟

- (۱) اجابت خدا و رسول خدا (ص) - «إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ»
(۲) اجابت خدا و رسول خدا (ص) - «لِتُحْيِيَ بِه بَلَدَةٌ مَيِّتًا»
(۳) ایمان و عمل صالح - «إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ»
(۴) ایمان و عمل صالح - «لِتُحْيِيَ بِه بَلَدَةٌ مَيِّتًا»

۵۲- چرا برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری در طول تاریخ ارائه می‌گردد؟

- (۱) به جهت پاسخ‌گویی صحیح به سؤالاتی که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، نمی‌تواند آرام بگیرد.
(۲) احتیاج دائمی انسان به این‌که بتواند در افق‌های بالاتری در زندگی بیندیشد.
(۳) رویارویی با نیازهای مهم و اساسی که برآمده از سرمایه‌های خاص و ویژه انسان است.
(۴) نیاز دائمی و همیشگی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند.

۵۳- پاسخ به سؤال‌های اساسی انسان باید حداقل دو ویژگی داشته باشد این دو ویژگی دقیقاً در کدام یک به طور صحیح مطرح شده است؟

- (۱) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد و همه‌جانبه باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه است.
(۲) همه‌جانبه باشد و کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه است.
(۳) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد و همه‌جانبه باشد، زیرا برای راه‌های پیشنهادی بسیار زیاد عمر محدود است.
(۴) همه‌جانبه باشد و کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا باید به نیازهای مختلف همیشه به صورت هماهنگ پاسخ دهد.

۵۴- هر کدام از سؤالات زیر به ترتیب به کدام یک از نیازهای بنیادین انسان اشاره دارد؟

- چگونه باید زندگی کرد؟

- نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است؟

- چرا زیستن؟

- (۱) کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش
(۲) درک آینده خویش - شناخت هدف زندگی - کشف راه درست زندگی
(۳) کشف راه درست زندگی - درک آینده خویش - شناخت هدف زندگی
(۴) درک آینده خویش - کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی

۵۵ - چرا خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم ...»؟

- ۱) راه و روشی که خداوند برای همه پیروان ادیان پسندیده، همان تسلیم در برابر قوانین بوده که همیشه به آن امر شده است.
- ۲) پیامبران وظیفه دارند دین را به پا دارند و تفرقه پیشه نکنند و در احکام دین تفاوت نداشته و دعوت کننده به توحید باشند.
- ۳) علل ارسال پیامبران متعدد فقط سطح تعلیمات آنان بوده ولی استمرار و پیوستگی در دعوت پیامبران همواره بوده است.
- ۴) ویژگی‌هایی که خداوند در اصل آفرینش انسان قرار داده، از ابتدای آفرینش انسان تاکنون یکسان می‌باشد.

۵۶ - کدام مطلب از آیه شریفه ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ﴾ برمی‌آید؟

- ۱) سرانجامی همراه با زبان اخروی متبوع پذیرش دینی غیر از اسلام است که غیرقابل قبول می‌باشد.
 - ۲) اختیار دینی غیر از اسلام متبوع فرجام توأمان با خسران اخروی است.
 - ۳) آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون پاسخگو نیست.
 - ۴) وجود دو یا چند دین در یک زمان بیانگر این است که پیروان پیامبر پیشین به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند.
- ۵۷ - این‌که دین اسلام در دوره‌های گوناگون می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای انسان‌ها باشد، مبین کدام شاخصه دین اسلام است؟

- ۱) وجود قوانین تنظیم کننده - حفظ قرآن کریم از هر گونه تحریف و انحرافی
- ۲) وجود قوانین تنظیم کننده - توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت
- ۳) وجود امامان معصوم (ع) - توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت
- ۴) وجود امامان معصوم (ع) - حفظ قرآن کریم از هر گونه تحریف و انحرافی

۵۸ - اتیان کتاب جدید توسط پیامبر نو نشان‌دهنده کدام موضوع است و عاقبت کسانی که به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند در کدام عبارت قرآنی مندرج است؟

- ۱) پیروان پیامبر پیشین از پیامبر جدید پیروی نکرده‌اند - ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
- ۲) پیروان پیامبر پیشین از پیامبر جدید پیروی نکرده‌اند - ﴿ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾
- ۳) بخشی از تعلیمات پیامبر پیشین نمی‌تواند پاسخگوی احتیاجات مردم باشد - ﴿ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾
- ۴) بخشی از تعلیمات پیامبر پیشین نمی‌تواند پاسخگوی احتیاجات مردم باشد - ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

۵۹ - «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» به عنوان اعجاز محتوایی قرآن، در چند مورد از موارد زیر تجلی دارد؟

- الف) قرآن اشاره دارد که آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم.
- ب) قرآن کریم از زندگی مادی و دنیوی و مسئولیت اجتماعی و همچنین امور معنوی و آخرت و رابطه انسان با خدا سخن گفته است.
- ج) در قرآن کریم بارها از تبیین و دلیل و همچنین قلم و کتاب نام برده شده است.
- د) با این‌که قرآن کریم بیش از شش هزار آیه دارد ولی هیچ ناسازگاری و تعارضی میان آیات آن نیست.

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۶۰ - در بیان قرآن کریم خداوند تبارک و تعالی، به زن و مرد مؤمن عامل به عمل صالح چه چیزی عطا می‌کند و این امر در تأیید کدام موضوع از اعجاز محتوایی قرآن است؟

- ۱) حیات پاک - جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن کریم
- ۲) حیات پاک - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
- ۳) زندگی ابدی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
- ۴) زندگی ابدی - جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن کریم

۶۱- آیه شریفه «... وَ لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» نشانگر کدام یک از دلایل تشکیل حکومت اسلامی است و به چه نامی معروف است؟

- (۱) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - قاعده لاضرر
- (۲) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - قاعده نفی سبیل
- (۳) ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی - قاعده نفی سبیل
- (۴) ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی - قاعده لاضرر

۶۲- با توجه به آیات قرآن کریم، نتیجه مراجعه به طاغوت برای داوری کدام است و هدف ارسال رسولان با دلایل روشن و کتاب و میزان چیست؟

- (۱) «أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ» - «لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا»
- (۲) «أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ» - «لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»
- (۳) «أَنْ يُضَلُّهُمْ» - «لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»
- (۴) «أَنْ يُضَلُّهُمْ» - «لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا»

۶۳- نصیحت چه زمانی دیگر اثر ندارد و این موضوع با چه چیزی به وجود می آید؟

- (۱) وقتی که فسادت قلب به وجود آید - تکرار گناه
- (۲) وقتی که سلب توفیق به وجود آید - تکرار گناه
- (۳) وقتی که فسادت قلب به وجود آید - اصرار بر گناه
- (۴) وقتی که سلب توفیق به وجود آید - اصرار بر گناه

۶۴- کدام آیه شریفه مؤکد این موضوع است که: «عادت به گناه به طور تدریجی موجب از بین رفتن ایمان و انکار کردن حقایق می گردد.»

- (۱) «فَالْهَمُّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَاهَا وَ قَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا»
- (۲) «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ آسَأُوا السَّوْأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ»
- (۳) «إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ»
- (۴) «يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهْوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا»

۶۵- کدام موضوع از آیه شریفه «فَالْهَمُّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا ...» دریافت می گردد؟

- (۱) تشخیص بدکاری از پرهیزکاری تابع نفس ملهمه انسان است.
- (۲) بی بهره شدن از رحمت واسعة الهی متبوع عدم تخلیه و پیرایش نفس است.
- (۳) محرومیت از رحمت الهی متبوع آلودگی به گناهان کبیره است.
- (۴) تزکیه نفس از گناهان تابع سعادت و خوشبختی انسان است.

۶۶- در بیان آیات قرآن کریم خداوند چه کسانی را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد و ایشان را به سوی خود، به راهی راست،

هدایت می نماید؟

- (۱) «الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ»
- (۲) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ»
- (۳) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ»
- (۴) «الَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا»

۶۷- اگر بخواهیم درباره پیدایش یک پدیده علل طولی را توصیف کنیم کدام گزینه را انتخاب می کنیم؟

- (۱) هر علتی که به ترتیب، علت بودن خود را از عامل بالاتر می گیرد.
- (۲) در یک ردیف نیستند ولی مستقل هستند و در مرتبه های مختلف قرار دارند.
- (۳) هر عامل به طور مستقیم نقش آفرینی می کند و به نوعی مستقل هستند و غیر هم سطح هستند.
- (۴) علل مشارکت داشته نسبت به هم در جایگاه های خودشان است و بی واسطه عمل می کنند.

۶۸- اراده و اختیار انسان نشأت گرفته از چیست و رابطه اش با اراده الهی چگونه است؟

- (۱) مشیت الهی - طولی
- (۲) قانونمندی جهان - عرضی
- (۳) قانونمندی جهان - طولی
- (۴) مشیت الهی - عرضی

۶۹- این سخن صاحب باغ در داستان دزدی از باغ خرما که می‌گوید: «گفت: کز چوب خدا این بنده‌اش / می‌زند بر پشت دیگر بنده‌اش» مؤید چه موضوعی است؟

- (۱) انکار وجود اراده و اختیار انسان در انجام امور
(۲) وجود قوانین حاکم بر طبیعت و تابع امور طبیعی
(۳) غیرارادی بودن بسیاری از امور در جهان هستی
(۴) تصمیم‌گیری و تفکر براساس اختیار و پذیرش عاقبت امور

۷۰- آیه شریفه «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ» با کدام عبارت شریفه قرآنی ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) «فَمَنْ أَبْصَرَ فَلْيَنْصِرْ»
(۲) «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ»
(۳) «وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»
(۴) «أَنْ يُتْرَكَوَأَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ»

۷۱- با امعان نظر به آیات قرآن مبتنی بر این‌که خداوند فضل و بخشش را بر خود واجب گردانیده است کدام سنت الهی به ذهن متبادر می‌گردد و کدام عبارت آن را مدلل می‌سازد؟

- (۱) پیشی گرفتن رحمت بر غضب - «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
(۲) پیشی گرفتن رحمت بر غضب - «يَا مَنْ سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ»
(۳) امداد و کمک ویژه خداوند به بندگان - «يَا مَنْ سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ»
(۴) امداد و کمک ویژه خداوند به بندگان - «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»

۷۲- با وجود ابتلائات الهی، چه چیزی شناخته می‌شود و پیروزی و شکست در مقابل آن‌ها براساس چیست؟

- (۱) ادعای ایمان انسان‌ها - نحوه مواجهه
(۲) هویت و شخصیت انسان‌ها - نحوه مواجهه
(۳) هویت و شخصیت انسان‌ها - رشد و کمال
(۴) ادعای ایمان انسان‌ها - رشد و کمال

۷۳- در بیان قرآن کریم چه کسانی وارد آزمایش‌های خالص الهی می‌شوند و تدبیر استوار الهی به جهت گرفتار کردن گناهکاران به هلاکت ابدی کدام است؟

- (۱) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا» - «وَأَمْلى لَهُمْ»
(۲) «أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا» - «وَأَمْلى لَهُمْ»
(۳) «أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا» - «فَأَخَذْنَاهُمْ»
(۴) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا» - «فَأَخَذْنَاهُمْ»

۷۴- کدام یک از موارد زیر بر مؤید سنت «سبق رحمت بر غضب خداوند» است؟

- (الف) براساس لطف و رحمت الهی انسان را آسان تر به مقصد می‌رساند و شرایط و اسباب آن را فراهم می‌کند.
(ب) دادن پاداش چند برابر برای عمل نیکو و جزا دادن به اندازه کار بد که تجلی عدالت خداوند است.
(ج) غضب خداوند بر بنده، بیانگر رحمت خداوند است زیرا انسان را بر مفتوح بودن راه بازگشت آگاه می‌کند.
(د) خداوند سبحان دست انسان تلاشگر را می‌گیرد و با پشتیبانی خویش او را به پیش می‌برد.

- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د»

۷۵- براساس آن‌چه در تعالیم دینی مذکور است «دادن صدقه و صلۀ رحم» افزایش دهنده چیست و «امانت‌داری و برطرف کردن اندوه و غصه دیگران» زندگی انسان را چگونه تغییر می‌دهد؟

- (۱) کمیت عمر - کمیت زندگی را دگرگون می‌کند.
(۲) کمیت عمر - کیفیت زندگی را دگرگون می‌کند.
(۳) کیفیت عمر - کمیت زندگی را دگرگون می‌کند.
(۴) کیفیت عمر - کیفیت زندگی را دگرگون می‌کند.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- **A:** What shall I do now, Suzan?
B: Umm! please wash the dishes, help my son with his homework because today I had three job interviews, unfortunately none of them offered me a job, now I'm so tired and disappointed.
1) and / but / or 2) but / and / and 3) or / but / or 4) or / but / and
- 77- **James is trying to convince his teacher he has done all the homework, but that somehow it has**
1) happened 2) continued 3) disappeared 4) experienced
- 78- **The wind turbines are used to electricity.**
1) generate 2) provide 3) allow 4) increase
- 79- **Some scientists that these skeletal remains are much older than what was once believed.**
1) expect 2) claim 3) develop 4) compare
- 80- **Their ideas sound fine in but they haven't worked out the economics behind the policies.**
1) principle 2) definition 3) relationship 4) origin
- 81- **Scientists have expressed their worries that on such a hunting scale, the shark is at serious risk of becoming a/an species.**
1) probable 2) increasing 3) imaginary 4) endangered
- 82- **It gives you a sense of if you actually make it to the end of a very long book.**
1) generation 2) difference 3) achievement 4) result
- 83- **All parents were trying to improve a sense of and honesty in their children.**
1) responsibility 2) humor 3) culture 4) peace
- 84- **Their research shows that the individual watches around three and a half hours of television per day.**
1) symbolic 2) average 3) republic 4) introduction
- 85- **We will our business as soon as we locate a new building.**
1) expand 2) figure out 3) avoid 4) suppose
- 86- **I extend my best wishes for your career. As a HR expert, your will help the team in America. They have got the right person for the position. Wish you a smooth sailing ahead and a path full of joy, May all your dreams come true in the future!**
1) contrast 2) value 3) comprehension 4) guidance
- 87- **The correct use of collocations of is an essential part of improving your English level and boosting your IELTS score.**
1) creations 2) choices 3) compounds 4) situations

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Childhood is a time when there are ...88... responsibilities to make life difficult. If children have good parents who ...89... , they are fed, looked after and loved, whatever they may do. It is improbable that they will ever again in their lives be given so much without having to do anything in return. Actually, family is a/an ...90... for the child. Also, life is always presenting new things to the child. A child finds pleasure in playing in the rain or in the snow. His first visit to seaside is marvelous adventure. ...91... all these points, a child has also his pains: he is not free to do as he wishes; he is continually being told not to do things or is being punished. His life is therefore not perfectly happy. Parents, on the other hand, think their world is different after the birth of the child. They say the new situation has both advantages and disadvantages. Their usual routines are not stable anymore and they usually cannot go out as much as before. And they need to sleep more. However, they are happy to be parents and they believe parenting has ...92... their views about life.

- 88- 1) many 2) little 3) few 4) more
 89- 1) struggle with them 2) neglect their needs 3) sing for them 4) meet their needs
 90- 1) opportunity 2) blessing 3) party 4) thanksgiving
 91- 1) However 2) Despite 3) But 4) In addition to
 92- 1) affected 2) disorganized 3) communicated 4) endangered

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

John Steinbeck was born into a family of modest means in 1902. His father worked various jobs to take care of his family. His mother was a former schoolteacher. Steinbeck had three sisters, and enjoyed a happy childhood. Celebrating every cultural holiday was a heritage of his family. Though shy, he was very smart, and he became attached to California's Salinas Valley at a young age. Steinbeck decided at the age of 14 that he would become a writer, and spent a lot of his time writing poems and stories.

To please his parents, Steinbeck registered at Stanford University. Unsited to college life, he came and went for six years before finally leaving college forever in 1925. After a short time spent in New York City trying to be a freelance writer, he moved back to California and earned a living working as a manual laborer. Steinbeck was the author of 31 books, including some of the best-known novels in American Literature: *Of Mice and Men* (1937), *Grapes of Wrath* (1939) and *East of Eden* (1952). Though he had been publishing since 1929, he first found success with *Tortilla Flat* (1935), a humorous novel about paisano life in the Monterey region of his native California. All of his books revolved around social issues, and Steinbeck believed it was a writer's job to "dredge up to the light our dark and dangerous dreams for the purpose of improvement."

Steinbeck won the Pulitzer Prize in 1940 for *The Grapes of Wrath*. Twenty-two years later, he received the Nobel Prize for Literature: "for his realistic and imaginative writings, combining as they do sympathetic humor and keen social perception."

Steinbeck was married three times, and his first wife provided him with financial support while he concentrated on his writing. They divorced in 1942. His second marriage lasted from 1943 until 1948, and produced two sons. Steinbeck married his third wife in 1950 and they remained married until Steinbeck died of heart disease in 1968.

93- With what novel did Steinbeck first achieve success?

- 1) The Grapes of Wrath
2) Of Mice and Men
3) Tortilla Flat
4) East of Eden

94- What does the word "heritage" in line 3 mean?

- 1) the customary beliefs, social forms, and material traits of a racial, religious, or social group
2) features belonging to the culture of a particular society
3) a request by a priest for God to take care of a particular person or a group of people
4) feeling pleasure and satisfaction because you or people connected with you have done or got something good

95- How was Steinbeck's relationship with college?

- 1) He was hardworking and studied very hard to finish college.
2) He was not interested in studying, so he did not join college.
3) He joined college for the sake of his family at first, but found college interesting and continued studying.
4) He attended college for 6 years but not regularly before finally dropping out.

96- During his life, Steinbeck worked as all of the following EXCEPT

- 1) college instructor 2) manual laborer 3) freelance writer 4) novelist

Passage 2:

By total area (including its waters), Canada is the second-largest country in the world, after Russia. By land area alone, however, Canada ranks fourth. In spite of the fact that it is a very big country, the population is only 38 million people. Canada's population density, at 3.3 inhabitants per square kilometers (8.5/sq mi), is among the lowest in the world. The people in Canada are called Canadians. The most densely populated part of the country is the Quebec City. Both French and English are the official languages and Ottawa is the capital city.

Canada shares its borders with only one country: the United States. Canada stretches from the Atlantic Ocean in the east to the Pacific Ocean in the west; to the north lies the Arctic Ocean. Canada has also more lakes than any other country in the world. Winter is very cold and long where the temperature can be -24°C . Winter can be harsh in many parts of the country, particularly in the interior and Prairie provinces, which experience a continental climate. In summer, it can get quite hot. The hottest months are July and August.

Canada has many forests, which are home to many animals such as beavers, bears, foxes and others. Many people go there to visit cities like Toronto, Montreal and Vancouver but also to spend time discovering the wildlife in Canada.

97- All the following are FALSE about the passage, EXCEPT

- 1) Canada is the largest country in the world with its waters
2) winters are very harsh in Canada; however, it has cool summers
3) Canada shares land borders with only United States
4) cities like Toronto and Montreal are the only reason people want to visit Canada

98- What is the best synonym for the word "in spite of" in line 2?

- 1) however 2) despite 3) furthermore 4) by means of

99- What is the capital of Canada?

- 1) Toronto 2) Quebec 3) Ottawa 4) Montreal

100- What is the main subject of the first paragraph?

- 1) The facts about Canada's borders 2) Canada's population and size
3) Canada's climate and places 4) Canada's waters

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۳

جمعه ۱۴۰۰/۱۰/۰۳

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه درسه‌را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۹۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی	
				از	تا		
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه	
		۱۰	زوج کتاب	۱۱۶	۱۲۵		
		۱۰		۱۲۶	۱۳۵		
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه	
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه	
		۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰		
		۱۰		۱۷۱	۱۸۰		
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه	
۵	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه	
		۱۰	زوج کتاب	۲۰۱	۲۱۰		
		۱۰		۲۱۱	۲۲۰		
۶	جغرافیا	۱۰	اجباری	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه	
		۱۰	زوج کتاب	۲۳۱	۲۴۰		
		۱۰		۲۴۱	۲۵۰		
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه	
		۱۰		جامعه‌شناسی ۱	۲۶۱		۲۷۰
		۱۰		جامعه‌شناسی ۲	۲۷۱		۲۸۰
۸	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه	
		۱۰		منطق	۲۹۱		۳۰۰
		۱۰		فلسفه ۱	۳۰۱		۳۱۰
۹	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه	

DriQ.com

ریاضیات

۱۰۱- کدام گزینه نادرست است؟

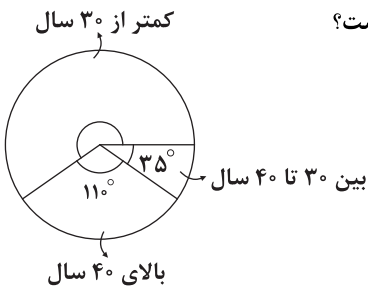
- (۱) تعداد اعضای نمونه را اندازه نمونه می‌گویند.
- (۲) اگر داده دور افتاده داشته باشیم، میانگین و انحراف معیار، معیارهای مناسبی برای توصیف داده‌ها نیستند.
- (۳) در گام چهارم چرخه آمار، باید بتوانیم با تفسیر نتایج، برای پرسش اصلی پاسخی پیدا کنیم.
- (۴) در گام «طرح و برنامه‌ریزی» سعی می‌کنیم اطلاعات کیفی را تا حد ممکن به اطلاعات عددی تبدیل کنیم.

۱۰۲- کدام یک از گزینه‌های زیر شامل متغیرهای کمی نسبتی است؟

- (۱) رتبه کنکور دانش‌آموزان یک کلاس - تعداد قطعات قابل استفاده در تولید یخچال
- (۲) میزان آلودگی هوا - سن دانش‌آموزان کلاس اول
- (۳) روز شنبه زمان اولین کلاس دانشگاه - درصد گوشت استفاده شده در محصول یک شرکت
- (۴) اندازه حجم یک بشکه آب - وضعیت تأهل افراد

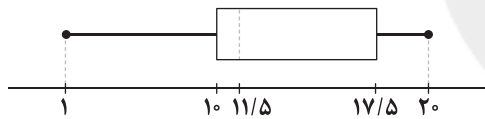
۱۰۳- نمودار دایره‌ای زیر گروه سنی داوطلبان استخدامی یک شرکت را نشان می‌دهد. اگر تعداد این داوطلبان 180° نفر باشد آن‌گاه چند درصد

افراد این شرکت کم‌تر از ۳۰ سال سن دارند و این نمودار مربوط به کدام گام از گام‌های چرخه آمار است؟

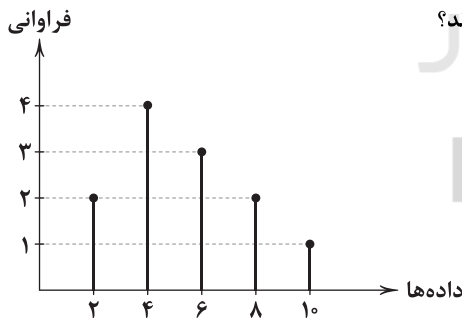
- (۱) گام چهارم $60/9$
- (۲) گام دوم $60/9$
- (۳) گام چهارم $59/7$
- (۴) گام دوم $59/7$

۱۰۴- با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) دامنه تغییرات داده‌ها برابر $7/5$ است.
- (۲) تقریباً ۷۵ درصد داده‌ها بزرگ‌تر از $11/5$ هستند.
- (۳) دامنه میان چارکی برابر ۱۰ است.
- (۴) در داخل جعبه، تراکم داده‌ها در سمت چپ جعبه بیشتر است.

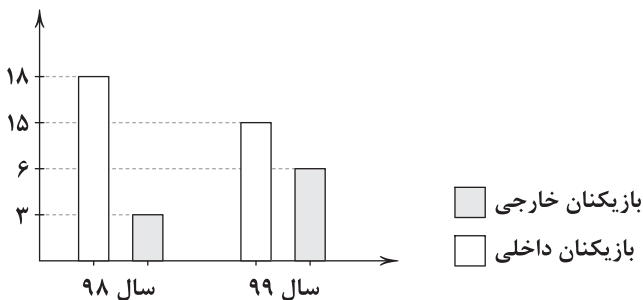
۱۰۵- با توجه به نمودار میله‌ای زیر کدام یک از معیارهای گرایش به مرکز، بیشترین مقدار را دارند؟

- (۱) میانه
- (۲) مد
- (۳) میانگین
- (۴) میانگین و مد

۱۰۶- یک تیم فوتبال باشگاهی، برای تقویت تیم خود علاوه بر بازیکنان داخلی از بازیکنان خارجی نیز استفاده می‌کند. نمودار میله‌ای زیر نشان‌دهنده تغییرات فراوانی اعضای جدید در دو گروه مذکور است. نسبت بازیکنان خارجی جذب شده به کل بازیکنان تیم در سال ۹۸ و

۹۹ به ترتیب کدام است؟

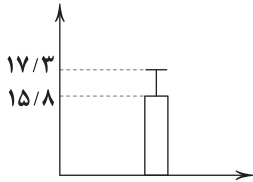
- (۱) $\frac{1}{4}$ ، $\frac{1}{3}$
- (۲) $\frac{2}{5}$ ، $\frac{1}{5}$
- (۳) $\frac{2}{5}$ ، $\frac{1}{6}$
- (۴) $\frac{2}{7}$ ، $\frac{1}{7}$

۱۰۷- سازماندهی داده‌ها، نقد و بررسی و مرتب کردن داده‌ها به ترتیب کدام گام از گام‌های چرخه آمار هستند؟

- (۱) گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - تحلیل داده‌ها
- (۲) طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری
- (۳) گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها - بیان مساله - طرح و برنامه‌ریزی
- (۴) طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری - تحلیل داده‌ها

۱۰۸- نمودار زیر برای داده آماری رسم شده است. مجموع مجذورات اختلاف تک تک داده‌ها از میانگین آن‌ها کدام است؟

- (۱) ۵۵/۵
- (۲) ۵۶/۵
- (۳) ۵۷/۵
- (۴) ۵۸/۵

۱۰۹- اشتباه در استفاده از شاخص‌ها و نمودارها در کدام گام انجام می‌گیرد و اثر آن در کدام گام خواهد بود؟

- (۱) اشتباه در گام دوم و اثر آن در گام‌های سوم، چهارم و پنجم است.
- (۲) اشتباه در گام سوم و اثر آن در گام‌های چهارم و پنجم است.
- (۳) اشتباه در گام اول و اثر آن در گام دوم است.
- (۴) اشتباه در گام چهارم و اثر آن در گام پنجم است.

۱۱۰- برای بررسی میزان تصادفات در جاده چالوس به اداره راهنمایی و رانندگی مراجعه می‌کنیم. این کار در کدام گام از گام‌های چرخه آمار در حل

مسائل صورت می‌گیرد و از کدام روش گردآوری داده‌ها استفاده می‌شود؟

- (۱) سوم - مشاهده
- (۲) چهارم - مشاهده
- (۳) سوم - دادگان
- (۴) چهارم - دادگان

۱۱۱- از یک جامعه n نفری به ۴۵ حالت نمونه ۲ تایی انتخاب کردیم. به چند طریق می‌توان از این جامعه نمونه ۳ تایی انتخاب کرد؟

- (۱) ۸۴
- (۲) ۱۰۰
- (۳) ۱۲۰
- (۴) ۱۴۵

۱۱۲- در داده‌های آماری ۱۶، ۸، ۳، ۱۷، ۱۳، ۱۵، ۴، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۱، ۸، ۹ به هر یک از داده‌های کم‌تر از میانه ۲ واحد و به هر کدام از داده‌های

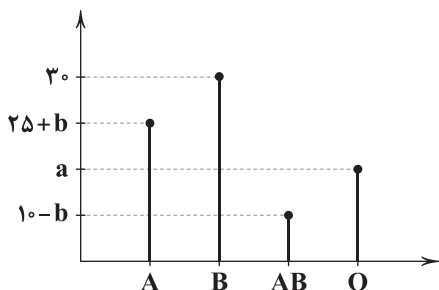
بزرگ‌تر یا مساوی میانه ۱ واحد اضافه می‌کنیم، دامنه میان چارکی داده‌های اخیر کدام است؟

- (۱) ۵
- (۲) ۵/۵
- (۳) ۶
- (۴) ۶/۵

۱۱۳- اگر در یک جامعه آماری داده دورافتاده وجود نداشته باشد، معیارهای مرکزی و پراکندگی مورد استفاده کدام خواهد بود؟

- (۱) میانه - دامنه میان چارکی
- (۲) میانه - انحراف معیار
- (۳) میانگین - دامنه میان چارکی
- (۴) میانگین - انحراف معیار

۱۱۴- نمودار میله‌ای زیر، نشان‌دهنده بررسی گروه خونی ۸۰ نفر است. چند درصد آن‌ها گروه خونی O دارند؟

- (۱) ۱۷/۲۵
- (۲) ۱۷/۷۵
- (۳) ۱۸/۲۵
- (۴) ۱۸/۷۵

۱۱۵- چه تعداد از عبارتهای زیر درست هستند؟

(الف) نمودار جعبه‌ای بهتر از نمودار نمایش‌دهنده میانگین و انحراف معیار نشان می‌دهد که داده‌ها کجا متراکم‌تر و کجا پراکنده‌تر اند.

(ب) مطمئن‌ترین نمودار برای متغیرهای کمی نمودار جعبه‌ای است.

(ج) برای توصیف داده‌های کیفی گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.

- (۱) صفر
- (۲) ۱
- (۳) ۲
- (۴) ۳

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- اگر $x=1$ یکی از ریشه‌های معادله $\frac{12-x}{x+x^2} - \frac{a}{x} = \frac{x}{x+1}$ باشد، ریشه دیگر کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) -۶ (۳) ۷ (۴) -۷

۱۱۷- معادله درجه دوم $x(ax-20)=-25$ دارای ریشه مضاعف است. مقدار ریشه مضاعف کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) -۴ (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $-\frac{5}{2}$

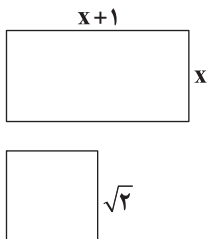
۱۱۸- $x = \frac{1}{2}$ یکی از ریشه‌های معادله درجه دوم $2x^2 - 3x - a = 0$ است. حاصل ضرب ریشه‌ها کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۱۹- معادله درجه دوم $3x^2 - 6x + a = 0$ بعد از استفاده از روش مربع کامل به فرم $(x-1)^2 = b$ می‌رسد. حاصل $a+3b$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۲۰- مساحت مستطیل و مربع زیر با هم برابر است، اندازه محیط مستطیل کدام است؟

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۶

(۴) ۹

۱۲۱- مجموع دو عدد $\frac{1}{6}$ و حاصل ضرب آن‌ها $\frac{1}{3}$ است. عدد بزرگ‌تر کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $-\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $-\frac{3}{2}$

۱۲۲- معادله $x^2 + ax - b^2 - 1 = 0$ دارای دو ریشه حقیقی متمایز است. حدود a کدام است؟

- (۱) $a > 1 + ab$ (۲) $a < 1 + ab$ (۳) هیچ مقدار a (۴) هر مقدار a

۱۲۳- وزن علی ۱۲ کیلوگرم از دو برابر وزن برادر کوچکش بیشتر است. اگر مجموع وزن هر دوی آن‌ها، ۱۳۵ کیلوگرم باشد، وزن علی چند کیلوگرم است؟

- (۱) ۴۱ (۲) ۶۱ (۳) ۸۲ (۴) ۹۴

۱۲۴- در مورد معادله $\frac{2x}{x-3} + \frac{5}{x+3} = \frac{36}{x^2-9}$ کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) یک جواب مثبت دارد. (۲) یک جواب منفی دارد. (۳) دو جواب مثبت و منفی دارد. (۴) جواب ندارد.

۱۲۵- در معادله درجه دوم $3x^2 + (m+6)x - 2m = 0$ حاصل ضرب ریشه‌ها برابر $-\frac{1}{3}$ است. ریشه کوچک‌تر معادله کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $-\frac{2}{3}$ (۳) -۴ (۴) ۴

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سؤالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- اگر گزاره $(p \Rightarrow q) \wedge (\sim q \Rightarrow p)$ درست باشد، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) q درست (۲) p درست (۳) q نادرست (۴) p نادرست

۱۲۷- اگر گزاره $(\sim p \vee q) \wedge (p \vee r)$ درست باشد، آن‌گاه ارزش گزاره‌های p ، q و r به ترتیب کدام نمی‌تواند باشد؟

- (۱) نادرست - درست - درست (۲) نادرست - نادرست - درست (۳) درست - نادرست - نادرست (۴) درست - درست - نادرست

۱۲۸- هم‌ارز گزاره $(q \wedge (r \Rightarrow q)) \Rightarrow p$ کدام است؟

$p \vee q$ (۴)

$p \Rightarrow r$ (۳)

$\sim p \vee q$ (۲)

$\sim p \vee \sim q$ (۱)

۱۲۹- ارزش کدام گزاره زیر همواره نادرست است؟

$(p \wedge q) \Rightarrow p$ (۴)

$\sim (\sim p \Rightarrow q) \wedge p$ (۳)

$\sim p \Rightarrow (p \vee q)$ (۲)

$p \vee (p \wedge \sim q)$ (۱)

۱۳۰- گزاره $(p \wedge \sim q) \vee \sim p$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

$p \vee q$ (۴)

$\sim (p \vee q)$ (۳)

$p \wedge q$ (۲)

$\sim (p \wedge q)$ (۱)

۱۳۱- اگر p, q, r گزاره‌هایی به ترتیب با ارزش درست، نادرست و درست باشند، چه تعداد از گزاره‌های زیر دارای ارزش درست هستند؟

$(q \Rightarrow p) \wedge r$ (ج)

$(q \Rightarrow p) \wedge q$ (ب)

$(p \Rightarrow q) \wedge r$ (الف)

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) صفر

۱۳۲- جدول زیر بخشی از جدول ارزش سه گزاره p, q, r است. کدام گزاره بجای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

p	q	r	?
د	ن	د	د
د	د	ن	ن
ن	د	د	ن
ن	ن	د	د

$(\sim p \Rightarrow q) \wedge r$ (۱)

$(q \Leftrightarrow \sim r) \vee p$ (۲)

$(p \Leftrightarrow r) \vee \sim q$ (۳)

$(\sim q \Rightarrow p) \wedge \sim r$ (۴)

۱۳۳- اگر گزاره $(p \vee q) \Rightarrow r$ نادرست باشد، آنگاه ارزش گزاره‌های زیر کدام است؟

$(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (\sim r \vee q)$ (الف)

$(\sim q \Rightarrow r) \Leftrightarrow (p \wedge \sim q)$ (ب)

(۲) هر دو نادرست

(۱) هر دو درست

(۴) «الف» نادرست و «ب» درست

(۳) «الف» درست و «ب» نادرست

۱۳۴- ارزش کدام گزاره زیر، مستقل از ارزش گزاره‌های p و q نیست؟

$p \Rightarrow (p \vee q)$ (۴)

$(p \wedge q) \Rightarrow p$ (۳)

$(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$ (۲)

$(p \wedge q) \Rightarrow (p \vee q)$ (۱)

۱۳۵- اگر گزاره‌های نادرست و ارزش گزاره $(r \wedge q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow r)$ درست باشد، آنگاه در مورد گزاره $(p \vee q) \Rightarrow r$ کدام گزینه صحیح است؟(۴) به ارزش p بستگی دارد.(۳) به ارزش q بستگی دارد.

(۲) همواره درست است.

(۱) همواره نادرست است.

سایت کنکور

اقتصاد

۱۳۶- کدام گزینه پاسخ درست و کاملی به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

(الف) کدام یک مقایسه‌ی درستی بین نقش اقتصادی دولت‌ها در گذشته و امروزه دارد؟

(ب) نقطه اشتراک نظر اقتصاددانان در مورد نقش دولت و اقتصاد چیست؟

(ج) توزیع عادلانه درآمد‌ها و کاهش فقر می‌تواند

(د) یکی از معیارهای سنجش ، شاخص دهک‌ها است.

(۱) الف: در گذشته، نقش اقتصادی دولت‌ها برخلاف امروز بسیار محدود بود و غالباً به برقراری نظم و امنیت و دفاع از ملت می‌پرداختند. ب: واجب

بودن حضور دولت در اقتصاد ج: انگیزه قدرتمندی برای همکاری مردم در جهت توسعه باشد. د: وضعیت توزیع درآمد

(۲) الف: در گذشته، نقش اقتصادی دولت‌ها برخلاف امروز بسیار محدود بود و غالباً به برقراری نظم و امنیت و دفاع از ملت می‌پرداختند. ب: واجب

بودن حضور دولت در اقتصاد ج: از نتایج رشد و توسعه در جامعه باشد. د: رشد

(۳) الف: دولت‌ها همواره در هدایت جامعه در مسیر توسعه اقتصادی نقش داشته‌اند، اما امروزه این نقش تخصصی‌تر شده است. ب: میزان دخالت

دولت در اقتصاد ج: از نتایج رشد و توسعه در جامعه باشد. د: رشد

(۴) الف: دولت‌ها همواره در هدایت جامعه در مسیر توسعه اقتصادی نقش داشته‌اند، اما امروزه این نقش تخصصی‌تر شده است. ب: میزان دخالت

دولت در اقتصاد ج: انگیزه قدرتمندی برای همکاری مردم در جهت توسعه باشد. د: وضعیت توزیع درآمد

۱۳۷- چه تعداد از فعالیت‌های زیر مربوط به وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی دولت در اقتصاد است؟

(الف) تأسیس شرکت نفت، توانیر و ...

(ب) قانون برنامه پنج‌ساله

(ج) دولتی‌سازی آموزش و پرورش

(د) افزایش تعرفه‌های گمرکی از ۵ درصد به ۱۰ درصد

(ه) برعهده‌گیری مالکیت و اداره واحدهای صنعتی و تولیدی پس از انقلاب

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۳۸- کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

(الف) رفاه اجتماعی در پی چیست؟

(ب) کدام‌یک در رابطه با ایجاد شرایط اشتغال کامل نادرست است؟

(ج) در چارچوب اصل دولت باید بخش مهمی از فعالیت اقتصادی خود را به بخش‌های واگذار کند.

(د) فردی در آفریقا فقیر حساب می‌شود اما در آسیا این‌گونه نیست، این عبارت نشان‌دهنده کدام‌یک از انواع فقر است؟

(۱) الف: تأمین حداقل نیازهای اساسی آحاد ملت ب: دولت با ایجاد شغل در بخش‌های دولتی اقتصاد باید در پی رسیدن به این وضعیت باشد.

ج: ۴۴ - خصوصی د: مطلق

(۲) الف: ایجاد راه‌حلهایی برای به وجود آوردن امکانات جهت رفع نیازهای جسمی مردم ب: اشتغال کامل تنها مربوط به نیروی انسانی نیست و

می‌تواند شامل تمامی منابع تولید باشد. ج: ۴۳ - خصوصی د: مطلق

(۳) الف: ایجاد راه‌حلهایی برای به وجود آوردن امکانات جهت رفع نیازهای جسمی مردم ب: اشتغال کامل تنها مربوط به نیروی انسانی نیست و

می‌تواند شامل تمامی منابع تولید باشد. ج: ۴۳ - غیردولتی د: نسبی

(۴) الف: تأمین حداقل نیازهای اساسی آحاد ملت ب: دولت با ایجاد شغل در بخش‌های دولتی اقتصاد باید در پی رسیدن به این وضعیت باشد.

ج: ۴۴ - غیردولتی د: نسبی

۱۳۹- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از اهداف اقتصادی دولت است؟

(الف) دولت‌ها سعی می‌کنند برای رسیدن به این هدف، رونق اقتصادی ایجاد کنند و در رقابت جهانی از سایر کشورها عقب نمانند.

(ب) فقر گسترده مانعی بر سر راه گسترش توسعه اقتصادی و هم‌چنین افزایش سرعت روند توسعه بافتگی جامعه است.

(ج) با گسترش فعالیت‌های تولیدی، تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار بیشتر می‌شود.

(د) دولت در شرایط مختلف تا حد ممکن از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها جلوگیری می‌کند.

(۱) ثبات قیمت‌ها - اشتغال کامل - بهبود توزیع ثروت و درآمد - رشد و پیشرفت اقتصادی

(۲) رشد و پیشرفت اقتصادی - بهبود توزیع ثروت و درآمد - اشتغال کامل - ثبات قیمت‌ها

(۳) ثبات قیمت‌ها - اشتغال کامل - رشد و پیشرفت اقتصادی - بهبود توزیع ثروت و درآمد

(۴) رشد و پیشرفت اقتصادی - بهبود توزیع ثروت و درآمد - ثبات قیمت‌ها - اشتغال کامل

۱۴۰- با توجه به اطلاعات درج‌شده در جدول مقابل، در صورتی‌که اختلاف دهک سوم و چهارم: ۲، ششم و

هشتم: ۴/۵ و اول و دهم: ۲۲ باشد؛ بگویید به ترتیب، سهم دهک چهارم، ششم و دهم چقدر است؟

۲۴ - ۹/۵ - ۷ (۲)

۲۵/۵ - ۹ - ۷ (۱)

۲۵/۵ - ۹ - ۶ (۴)

۲۵ - ۹/۵ - ۶ (۳)

دهک	درصد درآمد جامعه
اول	۲
دوم	۳
سوم	۵
چهارم	؟
پنجم	۸/۵
ششم	؟
هفتم	۱۰
هشتم	۱۴
نهم	۱۷
دهم	؟

۱۴۱- چه تعداد از عبارتهای زیر نادرست است؟

(الف) گاهی در برخی صنایع، بخش خصوصی به دلیل عدم اطمینان از سودآوری تمایل به سرمایه‌گذاری ندارد، مانند انحصارات طبیعی.
(ب) به طور کلی، دولت می‌کوشد تا با در نظر گرفتن آینده اقتصادی کشور، اهدافی را مشخص و فعالیت‌های اقتصادی کشور را به سمت و سوی مورد نظر خود هدایت کند.

(ج) یکی از اهداف فرعی برنامه‌ریزی دولت‌ها برای اقتصاد هر کشور، دستیابی به عدالت، کاهش انواع نابرابری‌ها و کاهش فاصله درآمدی است.
(د) با محاسبه نسبت دهک اول به دهیم در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۴۲- کدام گزینه دربرگیرنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) اگر قیمت کالایی در سال گذشته ۱۲۵ میلیون تومان بوده باشد و امسال قیمت این کالا به ۱۱۸ میلیون تومان کاهش یافته باشد؛ دولت در شرایط رکود، کدام سیاست را باید اتخاذ کند؟

(ب) کدام‌یک تعریف صحیحی از بیکاری اصطلاحی ارائه می‌دهد؟

(ج) سیاست‌های تثبیت اقتصادی چه اهدافی را دنبال می‌کنند؟

(د) اصلاح ساختار توزیع درآمد و ثروت و عادلانه‌تر کردن آن، مستلزم است.

(۱) الف: کاهش نرخ مالیات ب: فردی که در حال جابه‌جایی بین دو شغل است. ج: تنظیم تقاضای کل در کوتاه‌مدت د: توانمندسازی افراد و مولد کردن آن‌ها

(۲) الف: فروش اوراق مشارکت ب: فردی که در حال حاضر تمایل به کار کردن ندارد. ج: تنظیم تقاضای کل در کوتاه‌مدت د: توانمندسازی افراد و مولد کردن آن‌ها

(۳) الف: فروش اوراق مشارکت ب: فردی که در حال حاضر تمایل به کار کردن ندارد. ج: کاهش وابستگی و شکنندگی اقتصاد د: افزایش درآمد و ایجاد اشتغال در بخش عمومی

(۴) الف: کاهش نرخ مالیات ب: فردی که در حال جابه‌جایی بین دو شغل است. ج: کاهش وابستگی و شکنندگی اقتصاد د: افزایش درآمد و ایجاد اشتغال در بخش عمومی

۱۴۳- کدام عبارت‌ها درست هستند؟

(الف) در زمان جنگ و رکود، دولت‌ها معمولاً نقش پررنگ‌تری در اقتصاد ایفا می‌کنند.

(ب) هر چقدر توزیع درآمد در کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد، نرخ فقر کم‌تر است.

(ج) رفاه اجتماعی با کاهش فقر از طرق مختلف و کاهش نابرابری‌ها در همه سطوح حاصل می‌شود.

(د) در زمینه ایجاد اشتغال، پیشگیری بهتر از درمان است. به همین منظور دولت با ایجاد مراکز شغل‌یابی، کاهش هزینه‌های جست‌وجوی کار این مورد را حاصل می‌کند.

۱ (الف - د) ۲ (الف - ج) ۳ (ب - ج) ۴ (ب - د)

۱۴۴- کدام گزینه پاسخ درست و کاملی به دو پرسش زیر می‌دهد؟

(الف) عدم ثبات قیمت‌ها چگونه باعث کاهش رفاه می‌شود؟

(ب) منظور از خط فقر چیست؟

(۱) الف: عدم همزمانی افزایش قیمت‌ها با افزایش حقوق و در نتیجه ناتوانی افراد از خرید کالای مورد نیازشان ب: افرادی که حتی در صورت دسترسی به امکانات، توانایی استفاده از آن‌ها را ندارند، خط فقر را تشکیل می‌دهند.

(۲) الف: با نبود ثبات قیمت‌ها، دولت مجبور به افزایش درآمدها می‌شود و کالاها باز گران می‌شوند. ب: افرادی که حتی در صورت دسترسی به امکانات، توانایی استفاده از آن‌ها را ندارند، خط فقر را تشکیل می‌دهند.

(۳) الف: عدم همزمانی افزایش قیمت‌ها با افزایش حقوق و در نتیجه ناتوانی افراد از خرید کالای مورد نیازشان ب: سطح حداقل معیشت که افراد بتوانند کالاهای مورد نیازشان را تهیه کنند.

(۴) الف: با نبود ثبات قیمت‌ها، دولت مجبور به افزایش درآمدها می‌شود و کالاها باز گران می‌شوند. ب: سطح حداقل معیشت که افراد بتوانند کالاهای مورد نیازشان را تهیه کنند.

- ۱۴۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
- (الف) گاهی درآمدها قابل ثبت نیستند؛ به همین علت اقتصاددانان برای به دست آوردن شکاف درآمدی، شکاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند.
- (ب) در جدول دهک‌های درآمد، جمعیت همه دهک‌ها ۵ درصد است.
- (ج) گاهی در کشورهای پیشرفته با اعمال سیاست‌های اقتصادی درست، نرخ بیکاری نیروی کار به صفر می‌رسد.
- (د) مقابله با فقر و حمایت از اقشار ضعیف جامعه همواره از اهداف حائز اهمیت دولت‌ها بوده است.
- (ه) دولت با اعمال سیاست‌هایی نظیر افزایش بهره‌وری و امنیت اقتصادی، بهبود محیط کسب و کار و ... می‌تواند فعالیت‌های بخش تولید و عرضه را بهبود ببخشد.

(۱) غ - ص - ص - غ - غ (۲) ص - غ - ص - غ - ص (۳) غ - ص - غ - ص - غ (۴) ص - غ - ص - ص - ص

علوم و فنون ادبی

۱۴۶- در کدام گزینه هر دو نوع «تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه» و «کوتاه به بلند» وجود دارد؟

- (۱) دریاب کز فراق تو جانم به لب رسید
(۲) تاکی از بی‌حاصلی ای پیرمرد بچه طبع
(۳) چون فلک هر سبزه شوخی که می‌خیزد ز خاک
(۴) درون پرده رندان مخالفی چون نیست

۱۴۷- در کدام گزینه، هیچ «اختیار زبانی» به کار نرفته است؟

- (۱) از جان گذشت عشقی و اجرت چه یافت؟ مرگ
(۲) بر طرف لاله‌زار شفق پر زند هنوز
(۳) او فکر اتحاد غلامان به مغز پخت
(۴) هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق

۱۴۸- وزن بیت «دل در کف تو از تو ولیکن ز شرم تو / سیماب‌وار بر کف تو ساکنی نداشت» با کدام گزینه یکسان است؟

- (۱) چندت کنم حکایت شرح این قدر کفایت
(۲) هرگز نبود جسم بدین حسن و لطافت
(۳) هرچاکه سرو قامتی و موی دلبری‌ست
(۴) دیدی که مرا هیچ کسی یاد نکرد؟

۱۴۹- در کدام گزینه، «حذف همزه» بیشتر به کار رفته است؟

- (۱) باز مخمورم، کجا شد ساقی؟ آن ساغر کجاست؟
(۲) دل سرمست من آن نیست که باهوش آید
(۳) بر آستان تو موقوفم، ای سعادت آن
(۴) حسن خود عرضه کن، ای ماه پسندیده صفات

۱۵۰- در ابیات زیر، چند بار از «اختیارات زبانی» استفاده شده است؟

- «دگران روند تنها به مثل به قاضی امّا
به چمن گلی که خواهد به تو ماند از وجاهت
- تو اگر به حسن دعوی بکنی گواه داری
تو اگر بخواهی ای گل کمش از گیاه داری»

۴ (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴)

۱۵۱- وزن بیت «سردمهری فلک با چو تو خون گرمی، آه / کرد کاری که مرا ساخت ز عالم دل سرد»، با کدام بیت یکسان است؟

- (۱) بیش از این صبر ندارم که تو هر دم بر قومی
(۲) حال تو آه چه پرسیم چه خواهد بودن
(۳) تا چو زنجیر است موج آب در پای چنار
(۴) سخنی بگوی با من که چنان اسیر عشقم

۱۵۲- در کدام بیت، «تغییر کمیّت مصوّت کوتاه به بلند» وجود ندارد؟

- (۱) روزی که عشق داغ مرا بر جگر گذاشت
(۲) عاقل ز دست دامن فرصت نمی دهد
(۳) محمود نیست ظلم به دل های بی گناه
(۴) آسوده ام که پیر خرابات چون سبب

۱۵۳- وزن کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) هزار جان و دل و عقل گر به هم تو ببندی
(۲) هماره گویی جان خود مقیم آن جا بود
(۳) ولی تو سنگ دلی کی دلم نگه داری
(۴) به روی تربت من برگ لاله افشانید

۱۵۴- همه گزینه ها دارای آرایه «لفّ و نشر» اند و در آن ها اختیار زبانی «تغییر کمیّت مصوّت» به کار رفته است، به جز

- (۱) دست با رحم و تیغ بی رحمش
(۲) گفتم چو رشوه بود و ریا مال و زهدشان
(۳) آن روشن و تیره عارض و زلفش
(۴) زلف او را پرفشان و نور روی او ببین

۱۵۵- در کدام گزینه، آرایه «پارادوکس» و اختیارهای زبانی «بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه و کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند» به کار رفته است؟

- (۱) پیش ما دشنام جانان از شکر شیرین تر است
(۲) سرشک گرم که در جان بحر آتش زد؟
(۳) از فیض خامشی هاست رنگینی کلامم
(۴) گناه شرمگینان را چو صائب

۱۵۶- در کدام گزینه «آرایه تضاد» به کار رفته است؟

- (۱) خوارم و بی وصل دوست خوار بود آدمی
(۲) پیامد چنان پیش خاقان بگفت
(۳) شنیده ام که تو گفستی بد است حال فلانی
(۴) گرچه از پیوند گردد هر نهالی بارور

۱۵۷- نوع «لفّ و نشر» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چشم و ابرو منما، زآن که بلا خواهد خاست
(۲) همی مرغ و ماهی بر ایشان به زار
(۳) پسته و بادام نقل روز نوروز است و من
(۴) دام و دانه می نهد صیّاد حسن از زلف و خال

۱۵۸- در چند بیت، «آرایه تناقض» وجود دارد؟

- (الف) گفتا جوی نیرزی گر زهد و توبه‌ورزی
(ب) کدام جامه به از پرده پوشی خلق است؟
(ج) مرا زین پیش در خلوت فراغت بود و جمعیت
(د) کفر دانی چیست دین را قبله خود ساختن
(ه) چو مُشک ما همه کافور شد از سردی عالم
(و) ز درد جور آن دلبر مکن ای دل شکایت‌ها
- (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۵۹- در کدام گزینه، همه آرایه‌های «تضاد - لف و نشر - تناقض» وجود دارد؟

- (۱) چون بر این خوان نمک بی‌نمکی است
(۲) نه شمع روی او بینم نه گل از گلشنش چینم
(۳) روزگاری بود با هم کفر و ایمان جنگ داشت
(۴) مرغ دل گرد لب و آن خال می‌گردد بلی

۱۶۰- در چند بیت، آرایه «تضاد» وجود دارد؟

- (الف) گر عشق تو در پرده دل نفعند آواز
(ب) «فروغی» آن مه تابان مگر مراد تو داد
(ج) زحل پنهان بکارد تخم فتنه
(د) پشه‌ای را داده اسبابی که فیل از بردنش
(ه) دیگر قرار نیست مرا با خیال تو
(و) اوست فریدون ظفر بلکه دماوندحلم
- (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی ۱، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی ۲، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی ۱ (سوالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- معنی و کاربرد واژه «قاتل» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) حلالی خواستم از جمله یاران، قاتل من کو؟
(۲) به خونم گر بیالاید دو دست نازنین شاید
(۳) زهر نزدیک خردمندان اگر چه قاتل است
(۴) سهل بود آن که به شمشیر عتابم می‌کشت

۱۶۲- در کدام گزینه، آرایه «تکرار» به کار نرفته است؟

- (۱) می‌کشم آه که بگشا رخ گلگون، لیکن
(۲) ز هر ناحیست کاروان هـا روان
(۳) خودداری و پابوس خیالش چه خیال است
(۴) ای لبست می‌گون و جانم می‌پرست
- که خواهم عذر او گر گاهش آزاری ز من باشد
نه قتل خوش همی‌آید که دست و پنجه قاتل
چون ز دست دوست می‌گیری شفای عاجل است
قتل صاحب‌نظر آن است که قاتل برود
- این گلی نیست که از بباد صبا بگشاید
به دیدار آن صورت بی‌روان
می‌بایدم از دست خود آن‌جا چو حنا رفت
ما خراب افتاده و چشم تو مست

۱۶۳- معنی و کاربرد فعل «گسستن» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چو دل به قهر ببايد گسست و مهر برید
(۲) آن یار نهان کشید باز دستم امروز
(۳) ز خلق جمله گسستم که عشق دوست بس استم
(۴) و آن‌ها که به تسبیح بر افلاک به نام‌اند
- خنک تنی که دل اول نبست و مهر نباخت
از دست شدم بند گسستم امروز
چو در فنا بنشستم مرا چه کار به زاری
تسبیح گسستند و گرو کرده سجاده

۱۶۴- در کدام گزینه، از «واج آرای صامت‌ها» کم‌تر استفاده شده است؟

- (۱) ترک درویش مگیر از نبود سیم و زرش
(۲) چه ناز آهنگ ساز دل که هم دل‌ها به وجد آرد
(۳) سیم در سنگ بسی باشد لیک اندر کان
(۴) جان مرا چو مهر فروزنده گرم کن
- در غمت سیم شمار اشک و رخس را زر گیر
اگر از تازه‌ها گوید و گر از باستان خواند
سنگ در سیم دل توست پس اندر بر تو
کاندر غم تو موی رهی شد به سان برف

۱۶۵- نوع «را» در عبارت «پارسازاده‌ای را نعمت بی‌کران به دست افتاد؛ فسق و فجور آغاز کرد. باری، به نصیحتش گفتم: ای فرزند، دخل، آب روان

است و عیش، آسباب گردان.» معادل با نوع «را» در کدام یک از گزینه‌هاست؟

- (۱) عشق را گفتم فروخوردی مرا
(۲) گر چه مرا پشت چو سنگ است سخت
(۳) هر که را با تو سر و کاری بود
(۴) بدیدم ز رخس را و دیوانه گشتم
- ایمن مگر از ازدها آموختی؟
دارم ازین بار دلی لخت‌لخت
جان نباشد در رهش خاری بود
من این روز را پیش از این دیده بودم

۱۶۶- با توجه به معنی و آهنگ خواندن بیت‌ها، در چند بیت سخن شاعر با پایان یافتن مصراع اول تمام نمی‌شود؟

- (الف) چون توانی زیستن در این قفس؟
(ب) بهر مردی چون تو والا و حکیم
(ج) جمله گفتند این بنای مختصر
(د) گفت در پاسخ که ما را باک نیست
(ه) بیش از این گر یار یک‌دل داشتم
- این قفس نبود مقام چون تو کس
بارگاهی بایند و کاخی عظیم
نیست در خورد تو ای صاحب‌نظر
عارفان را خانه الا خاک نیست
بام خود تا عرش می‌افراشتم
- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۱۶۷- معنی واژه «چون» در کدام دو بیت، یکسان است؟

- (الف) چون به پایان بُرد کار آن سرا
(ب) تاندانی حیرت ذات و صفات
(ج) بهر مردی چون تو والا و حکیم
(د) در شبستان تو چون آییم جمع
- آمدنند از ره، رفیق و آشنا
چون توانی یافت تو معنی ذات؟
بارگاهی بایند و کاخی عظیم
هم چو پروانه به گرد روی شمع؟
- (۱) الف و ج
(۲) ب و د
(۳) الف و د
(۴) ب و ج

۱۶۸- کدام گزینه مفهوم بیت زیر را در خود دارد؟

- «در حقیقت یار یک‌دل، کیمیاست
(۱) زیر بار عرش در جان باختن
(۲) کجاست یار موافق رفیق روحانی؟
(۳) ریزش ابر صبحگاهی دید
(۴) سبوی خود چو بشکستی به بحر ما بیبوستی
- چون صدف، کم‌یاب و چون ذر، پربهاست»
کیمیای عشق نتوان ساختن
به لطف جمع کند خاطر پریشانم
طبع من چون صدف دهان بگشاد
بشو غواص این دریا که دری پربها داری

۱۶۹- کدام گزینه با عبارت زیر «تناسب مفهومی» بیشتری دارد؟

«عقل و ادب، پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود، سختی تری و پشیمانی خوری.»

(۱) سرشکم نسخته دیوانه‌های بود	جگر آینه‌دار شانهای بود
(۲) جنون می‌جوشد از طرز کلامم	زبانم لغزش مسستانهای بود
(۳) به پیری هم نفهمیدیم افسوس	که دنیا بازی طفلانه‌های بود
(۴) خموشی ناله می‌گردد می‌رسید	که با من آشنا بیگانه‌های بود

۱۷۰- کدام گزینه با بیت «چون در رخت یقین و گمانی همی رود / ای برتر از یقین و گمان، از که جویمت؟»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

(۱) عارفان، دل را سفید از نقش هستی کرده‌اند	رنگ، داغ عیب باشد جامه احرام را
(۲) ز بس خون ریزد او، ترسم که گویند	خدا ناکرده شناسد خدا را
(۳) نتوان خدای را به طلسم خرد شناخت	احکام آن نجوم، نگنجد در این رصد
(۴) کجا عقل یا شرع فتوا دهد	که اهل خرد دین به دنیا دهد

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی ۲ (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- شخصیت معرفی شده در عبارت زیر، با کدام شخصیت در یک قرن می‌زیسته است؟

«خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بود. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و در سفرهای متعددی حضور داشت و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولان کسب کرد، که موجب تألیف کتاب ارزشمند او شد.»

(۱) دولت‌شاه سمرقندی	(۲) سلمان ساوجی	(۳) شمس قیس رازی	(۴) جامی

۱۷۲- نوع نوشتاری «کدام اثر متفاوت است؟

(۱) رساله دلگشا	(۲) صدپند	(۳) موش و گربه	(۴) اخلاق الاشراف

۱۷۳- سراینده رباعی زیر، در چه سالی چشم از جهان فروبست؟

«کس نیست که تا بر وطن خود گرید
دی بر سر مرده‌ای دوصد شیون بود
(۱) ۶۳۳ ه. ق. | «بر حال تباه مردم بدگرید
امروز یکی نیست که بر صد گرید»
(۲) ۶۲۴ ه. ق. | «همه آثار زیر متعلق به یک قرن اند، به جز
(۳) ۶۳۵ ه. ق. | «کس نیست که تا بر وطن خود گرید
دی بر سر مرده‌ای دوصد شیون بود
(۴) ۶۴۰ ه. ق. |
|---|--|---|---|

۱۷۴- همه آثار زیر متعلق به یک قرن اند، به جز

- از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر که نثری ساده و عالمانه دارد.
- کتابی که در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است.
- اثری در قالب مثنوی که شاعر در هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.
- کتابی که تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه. ق. در بر می‌گیرد.

۱۷۵- در کدام گزینه «ادات تشبیه» وجود ندارد؟

(۱) خاکساری که شد آب رخس از گریه به رود	هم چو آتش شد و چون باد سحر باز آمد
(۲) هر آن کاو برگ گلببرگ تو دارد	به چشمش هر گلی مانند خاری است
(۳) من اگر به خنده گویم دهنش به پسته ماند	مشنو که هیچ نبود به لطافت دهانش
(۴) چون کشم بار فراق تو بدین طاقت و صبر؟	چون دهم شرح جفای تو بدین دانش و هوش؟

۱۷۶- «تعداد تشبیه» ها در کدام گزینه، بیشتر است؟

(۱) چون گریزد از بلا عاشق که آن ابرو کمان	ناوک مزگان به دل‌ها بی‌خبر می‌افکنند
(۲) آتش لعل از رخت در عرق شرم مرد	سیب زنخندان تو دست ز خورشید برد
(۳) غمزه او بی‌سبب خونخواره و دل‌دوز نیست	غالباً این شیوه از تیر امیر آموخته
(۴) با لعل بتان سهل مدان دعوی یاقوت	کم نیست دم لاف همان را که جگر نیست

۱۷۷- در کدام گزینه، همه «ارکان تشبیه» ذکر شده است؟

- (۱) چو دجله گشت کنارم در آرزوی شبی
- (۲) اگر روم بدود اشک و دامنم گیرد
- (۳) ز آتش عشق تو آن سوز که در باطن ماست
- (۴) لب ت تا در شکفتن لاله سیراب را ماند

۱۷۸- در کدام گزینه به «تقطیع هجایی و ارکان» بیت زیر اشاره شده است؟

«فتنة عشاق کند آن رخ چون روز تو را / شهره آفاق کند این دل شبگرد مرا»

- (۱) فتنة عشي / شاق کند / آن رخ چون / روز تو را / شهره آ / فاق کند / این دل شب / گرد مرا
- (۲) فتنة عشي / شاق کند / آن رخ چون / روز تو را / شهره آفاق / کند این دل / شبگرد مرا
- (۳) فتنة عشاق کند / آن رخ چون روز / تو را / شهره آفاق کند / این دل شبگرد / مرا
- (۴) فتنة عشاق / کند آن / رخ چون / روز تو را / شهره آفاق / کند این / دل شب / گرد مرا

۱۷۹- «نمودار هجایی» کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) قصد جفاها نکنی ور بکنی با دل من
- (۲) جمع تو دیدم پس از این هیچ پریشان نشوم
- (۳) مهر تو جان نهان بود مهر تو بی نشان بود
- (۴) پای در این جوی نهی تا به قیامت نرهی

۱۸۰- کدام گزینه مضمون متفاوتی دارد؟

- (۱) چون صدف کاسه در یوزه به نیشان نبرم
- (۲) چه لازم است به زاهد به زور، می دادن؟
- (۳) سوداگر است هر که دهد زر به آبروی
- (۴) حیات ضامن روزی است دل قوی می دار

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱- «و جعلنا السماء سقفاً محفوظاً»

- (۱) «و آسمان را همانند سقفی نگه داشته شده قرار می‌دهیم»
- (۲) «و آسمان را سقفی نگه دارنده قرار داده‌ایم»
- (۳) «و در آسمان سقفی نگه دارنده قرار دادیم»
- (۴) «و آسمان را سقفی نگه داشته شده قرار دادیم»

۱۸۲- «اننان لا تنسهما أبداً: الاهتمام بالرياضة و مطالعة الكتب التي تزيد من معرفتك!»:

- (۱) دو چیز را هرگز فراموش نکن: ورزش کردن و مطالعه کتاب‌هایی که معرفت را زیاد می‌کند!
- (۲) دو چیز، هرگز آن دو را فراموش مکن: توجه به ورزش و مطالعه کتاب‌هایی که دانش تو را زیاد می‌کنند!
- (۳) مبدا دو چیز را فراموش کنی: توجه کردن به ورزش و خواندن کتاب‌هایی که علمت را زیاد می‌کنند!
- (۴) دو چیز را هرگز نباید فراموش کرد: توجه به ورزش و مطالعه کتاب‌هایی که باعث افزایش دانش است!

۱۸۳- «إنّ الديناميت قد أخترع للبناء و إعمار الأرض ولكن إن يُستخدَم في الحروب فما ذنبُ المخترع!؟»:

- (۱) دینامیت برای ساختن و آباد کردن زمین اختراع شده است، ولی اگر در جنگ‌ها آن را به کار ببرند، پس گناه مخترع چیست؟
- (۲) دینامیت را برای ساختن و آبادانی زمین اختراع کردند، اما چنانچه در جنگ‌ها به کار گرفته شود، پس گناه مخترع چیست؟
- (۳) دینامیت برای ساختن و آباد کردن زمین اختراع شده است، اما چنانچه در جنگ مورد استفاده قرار گیرد، پس گناه مخترع نیست!
- (۴) دینامیت برای ساختن و آباد کردن زمین اختراع شده است، ولی اگر در جنگ‌ها مورد استفاده قرار گیرد، پس گناه مخترع چیست؟

۱۸۴- عین الصحیح:

- (۱) لیت والدنا العزیز یغفر خطأنا هذا! ای کاش پدر عزیزمان این اشتباه ما را ببخشد!
- (۲) لا تُجلس أحداً في مكان لا يتعلّق به! احدى نباید در مکانی که به او تعلق ندارد، بنشیند!
- (۳) مَنْ علّم علماً نافعاً یجزه الله في الآخرة! هر کس علم سودمندی را یاد بگیرد، خداوند در آخرت به او پاداش می‌دهد!
- (۴) سخر مّتی أحد زملائي في الصفّ فانقطع التواصل بيننا! یکی از همکلاسی‌هایم در کلاس مرا مسخره کرد، پس ارتباط میانمان را قطع کرد!

۱۸۵- «مهندسان لیخندزان در کارخانه ایستادند!» عین الخطأ:

- (۱) المهندسات وقفن في المصنع مبتسمات!
- (۲) وقف المهندسون في المصنع مبتسمين!
- (۳) وقف في المصنع المهندسون المبتسمون!
- (۴) وقف في المصنع المهندسان مبتسمين!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶- «كان النَّاسُ أُمَّةً واحدةً فبعث الله النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ» عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

- (۱) النَّاسُ: اسم - معرّف بأل - معرب / فاعل لفعل «كان» و مرفوع بالضمّة
- (۲) واحدة: اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل - معرب / حال و منصوب بالفتحة
- (۳) النَّبِيِّينَ: جمع سالم للمذكّر - معرّف بأل - معرب / مفعول و منصوب بالياء
- (۴) مُبَشِّرِينَ: اسم - جمع سالم للمذكّر - نكرة - معرب / صفة أو نعت لـ«النَّبِيِّينَ»

۱۸۷- عین الخطأ (في التعريف):

- (۱) التّل: ما يُجَعَل من أجل صيد الفريسة!
- (۲) الطّن: ما يُعادل ألف كيلوغرام و جمعه «أطنان»!
- (۳) القناة: مجرى مائيّ ضيق أم واسع و جمعها «القنوات»!
- (۴) السّهّل: مكان غير مرتفع بين الجبال ينبت فيه النبات بسهولة!

۱۸۸- عین كلمة «خير» تختلف عن البقية:

- (۱) عاشِر الأفاضل فهذا خير لك!
- (۲) خير الناس من ينتفع به الناس أكثر!
- (۳) هؤلاء الأصدقاء لا يَرجى منهم أيّ خيراً!
- (۴) الصمت خير من الكلام في كثير من الأوقات!

۱۸۹- عین ما فيه اسم مكان:

- (۱) هذا النفق أطول نفق في البلاد!
- (۲) يقع بيتنا في الشارع الخامس عشر!
- (۳) طلبت المدرّسة من الطالبات أن يذاكرن الدرس!
- (۴) ذهبنا إلى موقف تصليح السيارات لتصليح سيّارتنا!

۱۹۰- عین ما يوجد فيه الحال:

- (۱) أصبح نوبل بعد قراءة الصحيفة خائباً!
- (۲) إلهي لا تردّني من بابك خائباً!
- (۳) لا تكُن خائباً بسبب فشلك هذا!
- (۴) إنّ المخترع خائب ممّا يُنشر عنه في الإعلام!

۱۹۱- شیوة تولید شبانکارگی در دوران قاجار، مخصوص کدام یک از گروه‌های اجتماعی بود؟

- (۱) تولیدکنندگان شهری
- (۲) ایلات
- (۳) روستاییان
- (۴) کشاورزان

۱۹۲- کدام یک از صنایع دستی ایران در عصر قاجار، طالبان فراوانی در جهان پیدا کرده بود؟

- (۱) شال زرینت
- (۲) ظروف لعابدار
- (۳) فرش
- (۴) تزئینات فلزی

۱۹۳- کدام گزینۀ، از تحولات نقاشی و نگارگری ایران در دوره سلطنت فتحعلی شاه قاجار است؟

- (۱) سبک نوینی از نقاشی، به همت دانشجویان اعزامی به اروپا، در ایران گسترش یافت.
- (۲) نقاشان بزرگی مانند محمد غفاری معروف به کمال‌الملک، پا به عرصه نهادند.
- (۳) سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت.
- (۴) شاه، برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد.

۱۹۴- کدام گزینه از ویژگی‌های گروه اجتماعی «روحانیون» در جامعه ایران عصر قاجار، نبوده است؟

- (۱) این قشر در مقاطعی از تاریخ معاصر ایران در برابر قدرت‌های خارجی ایستادگی کردند.
- (۲) به دلیل بافت و ساختار مذهبی جامعه سنتی ایران در میان اقشار مختلف مردم نفوذ فراوانی داشتند.
- (۳) روحانیون به سبب نظارت بر موقوفات و دریافت وجوهات شرعی از نظر مالی وابسته به حکومت بودند.
- (۴) روحانیون یکی از گروه‌های اجتماعی بودند که هم در شهرها و هم در روستاها زندگی می‌کردند.

۱۹۵- کدام گزینه از محصولات صادراتی کشاورزی ایران در دوره قاجار بود؟

- (۱) سیب‌زمینی
- (۲) گندم
- (۳) پنبه
- (۴) گوجه‌فرنگی

۱۹۶- پس از فتح تهران به دست مشروطه‌خواهان و پایان استبداد صغیر، سرنوشته محمدعلی شاه قاجار چه شد؟

- (۱) محاکمه و به جرم خیانت اعدام شد.
- (۲) عزل شد، اما با حفظ حقوق و مزایای سلطنتی در تهران اقامت کرد.
- (۳) مدتی زندانی شد و سپس به روسیه گریخت.
- (۴) بدون محاکمه و حتی با پرداخت حقوق سالیانه راهی بندر ادسا در روسیه شد.

۱۹۷- «مهاجرت صغری» در انقلاب مشروطه، به مهاجرت روحانیون و مردم تهران و تحصن آنان در صحن حرم گفته می‌شود.

- (۱) امام رضا (ع)
- (۲) حضرت عبدالعظیم
- (۳) حضرت معصومه (س)
- (۴) امام حسین (ع)

۱۹۸- کدام مورد، از موضوعات مطرح شده در قانون اساسی اولیه مشروطه (امضا شده به دست مظفرالدین شاه) بود؟

- (۱) حقوق و تکالیف دولت نسبت به ملت
- (۲) نظارت هیئت پنج‌نفره مجتهدان بر قوانین تصویب شده
- (۳) روشن ساختن اداره امور مجلس و حدود اختیارات آن
- (۴) حقوق و تکالیف ملت نسبت به دولت

۱۹۹- کدام مورد، از اقدامات اولین دوره مجلس شورای ملی نبوده است؟

- (۱) رد کردن قرارداد ۱۹۰۷
- (۲) اخراج نوز بلژیکی
- (۳) تصویب تأسیس بانک ملی
- (۴) استخدام مورگان شوستر

۲۰۰- موارد «الف» و «ب»، به ترتیب مربوط به کدام یک از روحانیون عصر مشروطه هستند؟

- (الف) وی حامی و هوادار مشروطه بود و پس از به توپ بستن مجلس، توسط قزاق‌ها دستگیر، شکنجه و تبعید شد.
(ب) از مراجع تقلید مقیم نجف که به حمایت از مشروطه برخاست.

(۱) آیت‌الله میرزای نائینی - شیخ فضل‌الله نوری

(۲) آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی - آیت‌الله سیدکاظم طباطبایی یزدی

(۳) میرزا حسین خلیلی تهرانی - محمدکاظم آخوند خراسانی

(۴) آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی - آیت‌الله سیدعبدالله مازندرانی

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ (۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰) و زوج درس ۲ (تاریخ (۲)، شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

۲۰۱- کدام گزینه از ویژگی‌های دین و اعتقادات مردم سومر می‌باشد؟

- (۱) کاهنان به عنوان واسطه میان مردم و خدایان عمل می‌کردند و از قدرت و ثروت زیادی برخوردار بودند.
- (۲) کاهنان همواره پیشوایی دینی را به همراه فرمانروایی سیاسی به عهده داشتند و آن را در خانواده خود موروثی ساختند.
- (۳) معتقد بودند که خدایان انسان‌ها را برای خدمت به انسان‌های دیگر آفریده‌اند و اگر در این کار کوتاهی کنند تنبیه می‌شوند.
- (۴) خدایان زیادی را می‌پرستیدند و حداقل نام چندین هزار خدا در نوشته‌های سومری شناسایی شده است.

۲۰۲- کدام یک از گزینه‌های زیر، در مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ کاربرد دارد؟

- (۱) کاوش‌های باستان‌شناسی
- (۲) مطالعه خدای‌نامه‌ها
- (۳) استفاده از نسخه‌های خطی
- (۴) منابع نوشتاری قرون اولیه اسلامی

- ۲۰۳- پس از پیدایش کشاورزی، کدام عامل زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد؟
(۱) رونق داد و سنت (۲) تولید اضافه بر نیاز (۳) اختراع خط (۴) افزایش جمعیت
- ۲۰۴- خط باستانی «دموتیک» ابداع مردم کدام سرزمین بود؟
(۱) مصر (۲) هند (۳) چین (۴) یونان
- ۲۰۵- قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، مربوط به کدام تمدن است؟
(۱) ایران (۲) هند (۳) یونان (۴) مصر
- ۲۰۶- کدام یک از گاه‌شماری‌های زیر، در دوره اشکانی متداول بود؟
(۱) اوستایی (۲) رومی (۳) مصری (۴) یزدگردی
- ۲۰۷- کدام تمدن عظیم باستانی، به طور تصادفی کشف شده است؟
(۱) ایلام (۲) شهر سوخته (۳) تمدن عظیم جیرفت (۴) تپه سیلک
- ۲۰۸- کدام اندیشمند مسلمان بخشی از کتاب خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ و اخلاق آدمیان اختصاص داد؟
(۱) خواجه نصیرالدین طوسی (۲) طبری (۳) فارابی (۴) ابن خلدون
- ۲۰۹- کدام یک از شیوه‌های زیر، در مرحله اول فعالیت باستان‌شناسی یعنی «کشف و شناسایی» مورد استفاده باستان‌شناسان قرار می‌گیرد؟
(۱) استفاده از شواهد نوشتاری و روش‌هایی مانند کربن ۱۴ و پتاسیم - آرگون
(۲) گردآوری کوچک‌ترین آثار و ثبت با دقت و گاه عکس‌برداری از تمام جزئیات
(۳) تاریخ‌گذاری آثار، شناسایی مواد به کار رفته در آن‌ها و ارائه آگاهی‌های تاریخی براساس آن‌ها
(۴) رجوع به آثار تاریخی و استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی
- ۲۱۰- کدام یک از گزینه‌ها، به ترتیب ویژگی‌های گاه‌شماری و تقویم «رومی» و «مصری» باستان است؟
(۱) هر سه سال، ماه سیزدهمی به سال می‌افزودند - مبدأ آن به تخت نشستن هر پادشاه بود.
(۲) به دستور زولیوس سزار، براساس گاه‌شماری مصری اصلاح شد - سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.
(۳) مبدأ آن، به تخت نشستن هر پادشاه بود - در زمان هخامنشیان، در ایران رایج شد.
(۴) هر سه سال، ماه سیزدهمی به سال می‌افزودند - به دستور زولیوس سزار، براساس گاه‌شماری مصری اصلاح شد.

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

- ۲۱۱- کدام گزینه درباره ابوسفیان صحیح است؟
(۱) سردسته مشرکان مکه به شمار می‌رفت و در جنگ بدر کشته شد.
(۲) در سال وفود، پس از مدت‌ها دشمنی با اسلام، به همراه قبیله خود مسلمان شد.
(۳) در جنگ‌های احد و احزاب، فرماندهی سپاه قریش را به عهده داشت.
(۴) پس از پیروزی مسلمانان در جنگ بدر اظهار مسلمانی کرد.
- ۲۱۲- رسول خدا (ص) در واپسین روزهای زندگانی خود کدام یک از فرمان‌های زیر را صادر نمودند؟
(۱) پیمان برادری بین انصار و مهاجرین در مدینه برقرار شود.
(۲) قبیله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه تغییر یابد.
(۳) علی (ع) برای ابلاغ سوره براءت عازم مکه شود و مکه و خاندان خدا به عنوان حرم اسلامی اعلام گردد.
(۴) سپاه اسلام به فرماندهی اسامه بن زید به سوی سرحدات شام حرکت کند.
- ۲۱۳- کدام عبارت‌ها، درباره «اندرزنامه‌ها» به عنوان یکی از منابع مکتوب تاریخی، صحیح هستند؟
(الف) اطلاعات سودمندی در خصوص چگونگی اداره کشور ارائه می‌دهند.
(ب) به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده‌اند.
(ج) بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند.
(د) از نمونه‌های مشهور آن‌ها، می‌توان به «قابوس‌نامه»، نوشته عنصرالمعالی اشاره کرد.
- (۱) ج - د (۲) الف - ج (۳) الف - ب (۴) ب - د

۲۱۴- قصیده «نامه اهل خراسان» از کیست و اوضاع سیاسی و اجتماعی کدام دوره تاریخی را نقد کرده است؟

- (۱) سعدی - سلجوقیان (۲) سعدی - مغولان (۳) انوری - سلجوقیان (۴) انوری - مغولان

۲۱۵- در بخش عمده شبه جزیره عربستان پیش از اسلام، کدام نوع معیشت غلبه داشت؟

- (۱) دامداری (۲) صنعت (۳) کشاورزی (۴) تجارت

۲۱۶- کدام نمودار، ترتیب زمانی واکنش مشرکان مکه به دعوت پیامبر و گسترش اسلام را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) جلوگیری هر طایفه از مسلمان شدن اعضای خود ← در تنگنا قرار دادن ابوطالب برای قطع حمایت از پیامبر (ص) ← تحریم اقتصادی و اجتماعی ← فوت ابوطالب و تشدید آزار مشرکان

(۲) تحریم اقتصادی و اجتماعی ← جلوگیری هر طایفه از مسلمان شدن اعضای خود ← در تنگنا قرار دادن ابوطالب برای قطع حمایت از پیامبر (ص) ← فوت ابوطالب و تشدید آزار مشرکان

(۳) در تنگنا قرار دادن ابوطالب برای قطع حمایت از پیامبر (ص) ← فوت ابوطالب و تشدید آزار مشرکان ← جلوگیری هر طایفه از مسلمان شدن اعضای خود ← تحریم اقتصادی و اجتماعی

(۴) در تنگنا قرار دادن ابوطالب برای قطع حمایت از پیامبر ← جلوگیری هر طایفه از مسلمان شدن اعضای خود ← فوت ابوطالب و تشدید آزار مشرکان ← تحریم اقتصادی و اجتماعی

۲۱۷- عبارت زیر، مربوط به کدام یک از مراحل سنجش و نقد خبر تاریخی است؟

«یک پژوهشگر، به بررسی فاصله زمانی و مکانی مؤلف کتاب تاریخ طبری با زمان و مکان خبرهای موجود در کتاب پرداخت تا مشخص کند روایت‌کننده، خود مستقیماً شاهد وقوع رویداد بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است.»

- (۱) سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان (۲) سنجش اعتبار براساس مطابقت با عقل

- (۳) سنجش اعتبار و نقد راوی (۴) سنجش از طریق تطبیق با سایر منابع و شواهد

۲۱۸- نوعی از تاریخ‌نگاری که در آن، مؤلفان عموماً به اشاره فرمانروا، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، توصیف و ثبت و ضبط می‌کردند،

از دوره کدام سلسله در ایران مرسوم شد؟

- (۱) ایلخانان (۲) تیموریان (۳) قاجاریه (۴) ساسانیان

۲۱۹- عکس‌العمل مردم طائف به سفر پیامبر (ص) به آن شهر و دعوت آنان به پذیرش اسلام، چه بود؟

(۱) ابتدا از پیامبر (ص) استقبال کردند اما در نهایت، ایشان را از شهر خود راندند.

(۲) با مسلمانان روابط اقتصادی گسترده برقرار کردند.

(۳) با بی‌احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند.

(۴) برای بستن پیمان با مسلمانان و پذیرش اسلام، با پیامبر (ص) وارد گفت‌وگو شدند.

۲۲۰- هر کدام از عبارتهای زیر، به ترتیب از ویژگی‌های کدام روش تاریخ‌نگاری است؟

(الف) مورخ با بررسی موشکافانه، تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد را نقد و بررسی می‌کند.

(ب) تاریخ‌نگاران بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

(ج) مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

- (۱) تحلیلی - تحلیلی - ترکیبی (۲) تحلیلی - روایی - ترکیبی (۳) ترکیبی - روایی - تحلیلی (۴) تحلیلی - روایی - روایی

۲۲۱- کدام گزینه مربوط به داده‌های توصیفی است؟

- (۱) موقعیت جغرافیایی (۲) ویژگی‌های جغرافیایی (۳) فضای جغرافیایی (۴) زمان جغرافیایی

۲۲۲- کدام گزینه مربوط به مرحله ورودی داده‌ها در سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) است؟

- (۱) نقشه - گزارش میدانی (۲) جدول - نمودار

- (۳) مدل‌سازی - پدیده‌های طبیعی و انسانی (۴) گزارش - اشکال

- ۲۲۳- کدام گزینه به ترتیب به زمان «اختراع نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار» و «اختراع و تولید انبوه خودرو» اشاره دارد؟
 (۱) اواخر قرن نوزدهم - اواخر قرن بیستم
 (۲) اوایل قرن بیستم - اواخر قرن نوزدهم
 (۳) اوایل قرن بیستم - اواخر قرن بیستم
 (۴) اوایل قرن نوزدهم - اوایل قرن بیستم
- ۲۲۴- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را در مورد «نقش و اهمیت حمل و نقل» به درستی نشان می‌دهد؟
 (الف) حمل و نقل بر زمین و آب و هوا تأثیر می‌گذارد.
 (ب) حمل و نقل، کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنایی اقتصاد کشورها است.
 (ج) فعالیت‌های اقتصادی تولید و توزیع و تجارت به شبکه‌های حمل و نقل وابسته‌اند.
 (د) گردشگری نیز به عنوان یک فعالیت اقتصادی مهم در کشورها به زیرساخت‌های حمل و نقل نیاز دارد.
 (۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - ص - ص - ص (۴) غ - غ - ص - ص
- ۲۲۵- کدام گزینه در رابطه با حمل و نقل صحیح نمی‌باشد؟
 (۱) با مفاهیمی چون مکان، موقعیت مکانی و مسافت سروکار دارد.
 (۲) بر فضا و محیط جغرافیایی تأثیر می‌گذارد ولی از آن تأثیر نمی‌گیرد.
 (۳) جابه‌جایی مسافر، بار و اطلاعات است.
 (۴) با جابه‌جایی در پهنه مکان و فضای جغرافیایی سروکار دارد.
- ۲۲۶- کدام گزینه از عوامل گسترش و تحول صنعت حمل و نقل جهان در نیم‌قرن اخیر است؟
 (۱) اختراع انبوه خودرو - افزایش گردشگری و جهانگردی
 (۲) پیشرفت‌های علمی و فناوری - عصر اکتشافات جغرافیایی
 (۳) مهاجرت از روستا به شهر - پیشرفت‌های علمی و فناوری
 (۴) افزایش جمعیت - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی
- ۲۲۷- اختراع موتور بخار، تحول بزرگی در حمل و نقل و به وجود آورد.
 (۱) آبی - ریلی (۲) جاده‌ای - هوایی
 (۳) هوایی - آبی (۴) ریلی - جاده‌ای
- ۲۲۸- اولین هواپیمای جت در کدام کشور ساخته شد؟
 (۱) ایالات متحده آمریکا (۲) آلمان (۳) انگلستان (۴) ژاپن
- ۲۲۹- کدام عبارتهای در مورد حمل و نقل جاده‌ای درست هستند؟
 (الف) برای مسافت‌های کوتاه کم‌تر از ۶۰۰ کیلومتر مناسب است.
 (ب) مجموع طول راه‌های ایران قبل از انقلاب کم‌تر از ۵۰ هزار کیلومتر بود و در سال ۱۳۹۴ ایران دارای بیش از ۲۰۰ هزار کیلومتر راه بوده است.
 (ج) تعداد و مسافت آزادراه‌ها و بزرگراه‌های کشور نسبت به یک دهه قبل به ترتیب دو و سه برابر شده است.
 (د) میزان مصرف سوخت و آلاینده‌گی محیط زیست در شیوه حمل و نقل جاده‌ای بسیار کم است.
 (۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د
- ۲۳۰- کدام شیوه‌های حمل و نقل برای مسافت دور مناسب می‌باشند؟
 (۱) ریلی - آبی (۲) جاده‌ای - هوایی (۳) لوله‌ای - آبی (۴) هوایی - ریلی

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

- ۲۳۱- واژه جغرافیا از نظر اراتوستن، دانشمند یونانی، شامل چه کلماتی است؟
 (۱) طبیعی - انسانی (۲) دانش - طبیعی (۳) انسان - طبیعی (۴) زمین - ترسیم
- ۲۳۲- کدام گزینه مربوط به علوم اصلی در فنون جغرافیایی است؟
 (۱) جمعیت‌شناسی - اطلاعات و فناوری (۲) علوم فضایی - هندسه (۳) هندسه - جغرافیای رفتاری و فرهنگی (۴) آمار و فناوری - ژئومورفولوژی

۲۳۳- در کدام گزینه به دو عامل مهم در علم جغرافیا اشاره شده است؟

- (۱) مکان - دانش (۲) انسان - محیط (۳) فناوری - انسان (۴) محیط - فناوری

۲۳۴- به ترتیب «GIS» و «کار توگرافی»، جزء کدام شاخه‌های جغرافیا هستند؟

- (۱) سنجش از دور - نقشه‌کشی (۲) مطالعات شهرسازی - هندسه
(۳) فناوری اطلاعات - روش کمی در جغرافیا (۴) علوم فضایی - هندسه

۲۳۵- شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی، بدون ممکن نیست.

- (۱) تغییر محیط (۲) دانش جغرافیا (۳) محیط جغرافیایی (۴) تعادل در محیط

۲۳۶- کدام عبارت‌ها به دو گونه کلی عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی اشاره دارند؟

(الف) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها

(ب) شناخت همه‌جانبه پدیده‌ها با دید ترکیبی

(ج) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

(د) مطالعه و بررسی روابط متقابل انسان و محیط

- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د

۲۳۷- به ترتیب «بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها» و «دلالت بر ماهیت هر پدیده یا مسئله»، مربوط به کدام سؤالات کلیدی در جغرافیا هستند؟

- (۱) چه کسی - چرا (۲) چطور - چه چیز (۳) چه چیز - چه کسی (۴) چه کسی - چطور

۲۳۸- با توجه به پدیده ریزگردها، به ترتیب پاسخ سؤالات کلیدی «چه چیز» و «چه کسی» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر - قطع درختان و از بین رفتن دریاچه‌ها

(۲) فصل گرم سال در تابستان - تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر

(۳) وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا - بی‌توجهی به تثبیت خاک

(۴) بی‌توجهی به تثبیت خاک - از بین رفتن باتلاق‌ها و واحه‌ها در روستا

۲۳۹- کدام گزینه مربوط به تدوین فرضیه است؟

(۱) به فعالیت‌هایی که فرار است انجام شود، جهت می‌دهد.

(۲) مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران و نوشتن صورت فرضیه به شکل سؤالی

(۳) پی بردن به این‌که به سؤالی که برای پژوهشگر پیش آمده، قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(۴) پژوهشگر مسئله را به صورت واضح و روشن بیان می‌کند.

۲۴۰- کدام مثال زیر مربوط به مرحله طرح سؤال و بیان مسئله در پژوهش جغرافیایی است؟

(۱) به وسیله سالنامه آماری تغییرات جمعیتی شهر کرج را بررسی می‌کنیم.

(۲) عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر چیست؟

(۳) بین تقاضای نیروی کار در شهر کرج و جذب جمعیت رابطه مستقیم وجود دارد.

(۴) به نظر می‌رسد وجود زمینه مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

۲۴۱- با توجه به تعریف ناحیه، کدام گزینه مربوط به وحدت‌یابی است؟

(۱) تفاوت هر واحد با واحد مجاور (۲) همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی

(۳) تقسیم به واحدهای کوچک‌تر براساس معیارهای خاص (۴) متمایز از سایر بخش‌های نواحی

۲۴۲- بیشترین میزان بارندگی فصل زمستان مربوط به کدام ناحیه بارشی است؟

- (۱) داخلی (۲) خزر شرقی (۳) خزر غربی (۴) کردستان

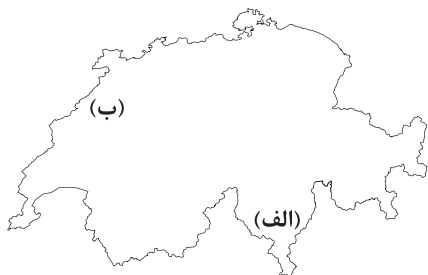
۲۴۳- کدام نواحی بارشی در ایران تقریباً از نظر وسعت با هم برابرند؟

- (۱) خزر غربی - آذربایجان
(۲) خزر شرقی - خراسان شمالی
(۳) کردستان - خراسان شمالی
(۴) کردستان - زاگرس

۲۴۴- ناحیه‌بندی کاری صرفاً است و براساس یک جغرافی دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

- (۱) مفهومی - طرز تفکر
(۲) جغرافیایی - طرز تفکر
(۳) جغرافیایی - وحدت‌یابی
(۴) طبیعی - وحدت‌یابی

۲۴۵- با توجه به نقشه زیر، قسمت‌های «الف» و «ب» به ترتیب پراکندگی کدام زبان اصلی را در کشور سوئیس نشان می‌دهد؟

- (۱) رمانش - آلمانی
(۲) فرانسوی - ایتالیایی
(۳) ایتالیایی - فرانسوی
(۴) آلمانی - رمانش

۲۴۶- به ترتیب نواحی صنعتی «رور» و «بوهمیا» در کدام کشورها قرار دارند؟

- (۱) جمهوری چک - فرانسه (۲) ایتالیا - فرانسه (۳) ایتالیا - آلمان (۴) آلمان - جمهوری چک

۲۴۷- کدام تصویر بیانگر این موضوع است که انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند؟

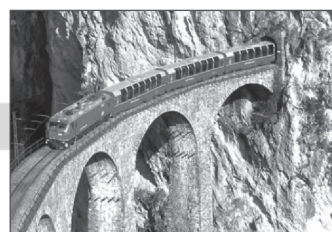
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۲۴۸- به چه علت، علفزارهای کوتاه‌قد مراتع مداری در حاشیه صحرا به استپ بیابانی تبدیل می‌شوند؟

- (۱) باران کم (۲) تبخیر زیاد (۳) باد شدید (۴) خشکی هوا

۲۴۹- مکان اصلی ناحیه انتقالی ساوان کدام است؟

- (۱) بین مدار رأس‌السرطان و تایگا
(۲) بین مدار رأس‌السرطان و قطب شمال
(۳) بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا
(۴) بین استپ بیابانی و تایگا

۲۵۰- در مجاورت مرز مکزیک و ایالات متحده آمریکا چه زبان‌هایی رواج دارد؟

- (۱) فرانسوی - انگلیسی
(۲) فرانسوی - پرتغالی
(۳) اسپانیایی - انگلیسی
(۴) پرتغالی - اسپانیایی

۲۵۱- کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

پیامد	علت
قفس آهنین	(ب)
(الف)	صرفاً معتبر دانستن روش‌های تجربی
هموار شدن مسیر عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری	(ج)

(۱) اخلاق‌گرایی - تأکید افراطی بر نظم طبیعی - تأکید بر اراده و ارزش از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

(۲) سقوط ارزش‌ها - یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - تأکید بر طبیعی بودن کنش از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

(۳) اخلاق‌گرایی - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی - تأکید بر آگاهی و معنا از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

(۴) افول معانی - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی - پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا

۲۵۲- هر عبارت به ترتیب علت، پیامد کدام گزینه است؟

- جامعه صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است.

- تطبیق دادن انسان‌ها با نظم اجتماعی و سازگاری با آن

(۱) تفاوت میان جوامع مختلف تنها تفاوتی کیفی است - ساختار اجتماعی درونی و وابسته به انسان‌هاست.

(۲) برخی جوامع از برخی دیگر توانا تر و پیشرفته‌ترند - جامعه دارای ابعاد بیرونی و درونی است.

(۳) تفاوت میان جوامع مختلف تنها تفاوتی کمی است - نظم اجتماعی بیرون و مستقل از انسان‌ها

(۴) همه جوامع مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند و از جوامع ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند - در برخی موارد بر زندگی انسان‌ها و

موجودات طبیعی، قوانین مشترکی حاکم است، ولی نظم طبیعی مخلوق و محصول کنش انسان‌هاست.

۲۵۳- کدام گزینه اشتراک تصاویر زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف)

(ب)

(۱) رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد - انسان‌ها صرفاً

مجربان نظم نیستند و قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند.

(۲) در جامعه‌شناسی تبیینی، روش مطالعه طبیعت و جامعه یکسان دانسته می‌شود - حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند و روش

تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را دارد.

(۳) رویکرد تبیینی، بر آنچه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد - زندگی اجتماعی

انسان و نظم، همزاد یکدیگرند و فقط افراد خاصی مثل مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند.

(۴) جامعه‌شناسان تبیینی، جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات درونی توضیح می‌دهند - به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه

افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

۲۵۴- کدام گزینه به ترتیب پاسخ سوالات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- ماکس وبر از سلطه چه نوع نظمی به قفس آهنین تعبیر می‌کند؟

- مشکل روش تجربی چیست؟

(۱) نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد - توان مشاهده برخی اهداف کنشگران مانند کسب درآمد را ندارد.

(۲) نظمی که موجب می‌گردد انسان از شرایط موجود گامی فراتر گذارد - توان فهم معانی کنش را ندارد.

(۳) نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد - توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

(۴) نظمی که گویا موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها می‌شود - توان مشاهده برخی اهداف کنشگران مانند ساختن خانه و ارزش بودن مهربانی را ندارد.

۲۵۵- هر عبارت به ترتیب به کدام قسمت جدول اشاره دارد؟

اخلاق‌گریزی	(الف)	نظم اجتماعی و اخلاقی	(ب)
(د)	ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی	(ج)	برگزاری جشنواره‌های زیبایی

- دو بال موفقیت انسان‌ها

- پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب و فراگیرتر شدن

فجایع انسانی و زیست‌محیطی

- ساختار اجتماعی

- سقوط ارزش‌ها

(۴) ب - ج - د - الف

(۳) ج - د - الف - ب

(۲) الف - ب - ج - د

(۱) ج - ب - الف - د

۲۵۶- کدام گزینه به ترتیب به پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره نمی‌کند؟

(۲) رکود اراده‌ها - اخلاق‌گریزی - آشنایی‌زدایی - افول معانی

(۱) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها - اخلاق‌گریزی

(۴) اخلاق‌گریزی - سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها

(۳) افول معانی - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها - اخلاق‌گریزی

۲۵۷- کدام گزینه به ترتیب به معنای «همراهی همدلانه» و «انسان به مثابه آگاهی و معنا» اشاره ندارد؟

(۱) تأیید کنشگران و تلاش برای فهم همدلانه کنش‌های آن‌ها - هموار ساختن عبور از جامعه‌شناسان تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

(۲) نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر فردی غریبه و تلاش برای فهم آنان است - انسان‌ها نقطه جوش و ذوب مخصوص به خود را دارند.

(۳) به معنای تأیید کنشگران نیست - بروز نتیجه‌گیری‌های غلط در مطالعه پدیده‌های اجتماعی بدون توجه به عمق آن‌ها

(۴) نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان برای فهم معنای کنش آن‌هاست - خالی از سکنه ماندن شهر اوردوس با وجود سرمایه‌گذاری و

برنامه‌ریزی دولت چین

۲۵۸- به ترتیب هر عبارت با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

هدف جامعه‌شناسان تبیینی	(ب)	(ج)
(الف)	رشد جمعیت	نگاه از بیرون

- تغییر نظام اجتماعی در خود

- پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

- روش حس و تجربه

(۴) ب - الف - ج

(۳) ج - الف - ب

(۲) ج - ب - الف

(۱) الف - ب - ج

۲۵۹- در ارتباط با پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی در زندگی اجتماعی انسان از سوی رویکرد تبیینی، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) کنش اجتماعی، آگاهانه و معنادار است، نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود شود، گرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند، اما روش تجربی توان فهم معنای کنش انسان‌ها را ندارد.

(۲) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند،

با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند و بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی را می‌توان با تعداد کشته‌های

حمله مغول به ایران بزرگ مقایسه کرد.

(۳) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن‌که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً

آن را رعایت کنند و این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

(۴) کنش اجتماعی هدفدار است، اغلب اهداف کنشگران مانند کسب درآمد، ساختن خانه و ... قابل مشاهده‌اند و انسان‌ها نیز در کنش‌هایشان اغلب به

دنبال تحقق اهدافی هستند که می‌توان آن‌ها را مشاهده کرد و در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن

خودخواهی با روش‌های تجربی قابل مشاهده است.

۲۶۰- در ارتباط با پیامدهای یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته، به دنبال داشته است.

(۲) نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.

(۳) جامعه مانند طبیعت محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.

(۴) با استفاده از دانش‌های ابزاری می‌توان جامعه و پدیده‌های اجتماعی را شناخت و تغییراتی بنیادی ایجاد کرد.

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه بیشتر در و انجام می‌شود و شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیشتر توسط و صورت می‌گیرد و از دو شیوه رسمی و غیررسمی، آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

(۱) خانواده - عموم افراد جامعه - ادارات - پلیس - شیوه غیررسمی

(۲) همسالان - ادارات - دادگاه - خانواده - شیوه رسمی

(۳) دادگاه - زندان - سازمان‌ها - مؤسسات اجتماعی - شیوه رسمی

(۴) خانواده - مؤسسات اجتماعی - سازمان‌ها - عموم افراد جامعه - شیوه غیررسمی

۲۶۲- هر یک از موقعیت‌های زیر، به ترتیب بیانگر کدام یک از انواع تحرک اجتماعی می‌باشد؟

- وقتی شهردار یک شهر، استعفا داده و به عنوان یک کارمند عادی، به کارش ادامه دهد.

- در صورتی که شغل جدید، موقعیت اجتماعی فرد را تغییر ندهد و به بخش دیگر اداره منتقل شود.

- وقتی مدیر مدرسه‌ای به سمت مدیر کل آموزش و پرورش استان منصوب شود.

(۱) نزولی - افقی - صعودی

(۲) درون‌نسلی - نزولی - افقی

(۳) نزولی - نزولی - صعودی

(۴) میان‌نسلی - نزولی - افقی

۲۶۳- در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای و کسب متفاوت است. در یک، هویت دینی و

معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد و در یک نیز، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

(۱) موقعیت اجتماعی - منابع ثروت - جهان دینی و معنوی - جهان سکولار

(۲) تحرک اجتماعی - هویت‌های جدید - جهان سکولار - جهان دینی و معنوی

(۳) تحرک اجتماعی - منابع ثروت - جهان اساطیری - نظام سرمایه‌داری

(۴) موقعیت اجتماعی - هویت‌های جدید - نظام سرمایه‌داری - جهان اساطیری

۲۶۴- به جایگاهی که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد، می‌گویند. مدیر یک اداره، هنگامی که از مدیریت عزل می‌شود و به

صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد، دارد، زمانی که وزیری توسط نمایندگان مجلس استیضاح و از مقامش برکنار می‌شود،
..... دارد، وقتی کارگر کارخانه‌ای، پس از ادامه تحصیل در رشته مهندسی به عنوان مدیرعامل کارخانه انتخاب می‌شود، را تجربه

کرده است.

(۱) تحرک اجتماعی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی افقی - تحرک اجتماعی صعودی

(۲) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی صعودی

(۳) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی افقی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی افقی

(۴) تحرک اجتماعی - تحرک اجتماعی افقی - تحرک اجتماعی نزولی - تحرک اجتماعی افقی

۲۶۵- هر چه قدرت یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. فرهنگ‌هایی که

بیشتری دارند و با سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند و روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی
می‌شود.

(۱) اقناع - ظرفیت منطقی و عقلانی - فطرت آدمیان - اقناع

(۲) تشویق و پاداش - ظرفیت منطقی و عقلانی - فطرت آدمیان - اقناع

(۳) تبلیغ و اقناع - کنترل اجتماعی - عقل و منطق - تشویق و پاداش

(۴) تنبیه و مجازات - کنترل اجتماعی - عقل و منطق - تشویق و تنبیه

۲۶۶- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب به کدام دسته از مفاهیم ارتباط دارد؟

- مسیری است که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود.
- به مجموعه فعالیت‌هایی گویند که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد.
- سطوح مختلفی دارد که در مواردی، همگانی و به عهده همه افراد جامعه و در برخی موارد، وظیفه سازمان‌های رسمی و حکومتی است.
- به فرآیندی گویند که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند.
- (۱) جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر - جامعه‌پذیری
- (۲) تبلیغ و اقناع - پاداش و مجازات - تبلیغ و اقناع - شیوه رسمی تشویق و تنبیه
- (۳) تشویق و تنبیه - پاداش و مجازات - امر به معروف و نهی از منکر - جامعه‌پذیری
- (۴) کنترل اجتماعی - کنترل اجتماعی - تبلیغ و اقناع - شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه

۲۶۷- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- هر جهان اجتماعی می‌کوشد با این روش و از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد جامعه برای پذیرش آن‌ها قانع شوند.

- جهان اجتماعی، پس از تولد هر فرد، بخشی از آن را تعیین نموده و به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد.

- فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در آن جا می‌بیند، با جهانی که در آن متولد شده، آشنا می‌شود.

- هر جهان اجتماعی با کسانی که دچار کزروی اجتماعی شده باشند، از این طریق روبه‌رو می‌شود.

(۱) امر به معروف - جامعه‌پذیری - خانواده - تشویق و پاداش (۲) تبلیغ و اقناع - جامعه‌پذیری - مدرسه - تشویق و تنبیه

(۳) تبلیغ و اقناع - هویت اجتماعی - خانواده - تنبیه و مجازات (۴) امر به معروف - هویت اجتماعی - مدرسه - پاداش و مجازات

۲۶۸- جهان اجتماعی برای ، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای ، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود. علاوه بر خانواده، مدرسه، ، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی، از دیگر عوامل آشنایی افراد با جهانی هستند که در آن زندگی می‌کنند.

(۱) تشویق و تنبیه - پذیرش فرهنگ جامعه - نظام اجتماعی - سازمان‌ها

(۲) بقا و تداوم - مشارکت در جهان اجتماعی - جهان اجتماعی - گروه‌های هم‌بازی

(۳) تشویق و تنبیه - شرکت در مؤسسات اجتماعی - جهان اجتماعی - همسالان

(۴) بقا و تداوم - انطباق با انتظارات جامعه - نظام اجتماعی - آموزش و پرورش

۲۶۹- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل بیرونی است، یعنی به نوآوری و فعالیت اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد.

(ب) در یک جهان سکولار، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کنند، منع می‌شوند.

(ج) در همه کشورهای، رده‌بندی مشاغل وجود دارد، ولی رده‌بندی در کشورهای مختلف یکسان نیست.

(د) هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - ص - غ - ص (۳) ص - غ - غ - غ (۴) غ - ص - ص - ص

۲۷۰- با توجه به موقعیت اجتماعی و تحرک اجتماعی افراد، به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر با کدام یک از جهان‌های اجتماعی ارتباط دارد؟

- در این جهان، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت.

- جامعه‌ای که صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

- جهانی که حول ارزش‌های دنیوی و این جهانی، تحرک اجتماعی را به رسمیت می‌شناسد.

- جامعه‌ای که تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

(۱) نظام ارباب، رعیتی - جهان متجدد - نظام‌های لیبرالی - جامعه سرمایه‌داری

(۲) جوامع فئودالی غربی - نظام سرمایه‌داری - نظام‌های سکولار - جوامع کمونیستی

(۳) جوامع فئودالی غربی - جامعه آپارتاید - جهان سکولار - جامعه سرمایه‌داری

(۴) نظام ارباب، رعیتی - جدانژادی - جهان متجدد - جوامع کمونیستی

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- جامعه آرمانی مارکس از و عبور می‌کرد، را از بین می‌برد و صورتی و پیدا می‌کرد.

(۱) فردگرایی لیبرالیستی - مالکیت خصوصی - اقتصاد سرمایه‌داری - ناسیونالیستی - مارکسیستی

(۲) سوسیالیسم - کمونیسم - مالکیت خصوصی - ناسیونالیستی - مارکسیستی

(۳) فردگرایی لیبرالیستی - اقتصاد سرمایه‌داری - مالکیت خصوصی - سوسیالیستی - کمونیستی

(۴) جمع‌گرایی لیبرالیستی - اقتصاد سرمایه‌داری - آزادی فردی - سوسیالیستی - مارکسیستی

۲۷۲- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت.

(ب) رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و فراتر از بنیان‌های نظری فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

(ج) لیبرالیسم، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را درهم ریخت و کارگران را از بردگی رها کرد.

(۱) غ - ص - غ (۲) ص - غ - ص (۳) غ - غ - ص (۴) ص - غ - غ

۲۷۳- گزاره‌های «حق حیات نداشتن کسانی که در فقر متولد می‌شوند»، «به سخره گرفتن نوانخانه‌ها و فیلسوفانی که مدافع آن‌ها بودند» و «افزایش

دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌داند» به ترتیب مربوط به کدام یک از اندیشمندان غربی هستند؟

(۱) دیوید ریکاردو - کارل مارکس - توماس مالتوس (۲) جان راسل - چارلز دیکنز - جان راسل

(۳) کارل مارکس - کارل مارکس - آگوست کنت (۴) توماس مالتوس - چارلز دیکنز - دیوید ریکاردو

۲۷۴- در چه صورتی، فرهنگ غرب، با چالش‌های بنیادین جدید مواجه نمی‌شد و جوامع سوسیالیستی با کدام مشکل اساسی روبه‌رو شدند؟

(۱) در صورتی که موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برمی‌داشت - نقد لیبرالیسم اولیه

(۲) با حل کردن چالش‌های پیشین، نیازهای دنیوی و معنوی آدمیان را برطرف می‌کرد - پیدایش طبقه جدید

(۳) با حل کردن چالش‌های پیش رو، از همه‌ی قید و بندهای پیشین آزاد شده بود - از بین رفتن آزادی افراد

(۴) در صورتی که به حمایت و دستگیری از فقرا می‌پرداخت و کشاورزان را از بردگی رها می‌کرد - نزاع بلوک شرق و غرب

۲۷۵- به ترتیب بیان کنید لیبرالیسم اولیه بیشتر چه رویکردی داشت، در چه قرونی بود و کدام یک از عبارات‌های زیر، در مورد لیبرالیسم اولیه

درست نیست؟

(۱) اقتصادی و اجتماعی - شانزدهم و هفدهم - کشاورزان را از بردگی رها کرد تا درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.

(۲) اجتماعی و فرهنگی - چهاردهم و پانزدهم - کارگران، بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

(۳) فردی و اقتصادی - هجدهم و نوزدهم - موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای کشاورزان برداشت.

(۴) فردی و اجتماعی - نوزدهم و بیستم - کشاورزان سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت یعنی سرمایه‌داران می‌فروختند.

۲۷۶- به ترتیب هر عبارت علت، مفهوم، پیامد کدام گزینه است؟

- آزادی اقتصادی

- رویکرد جامعه‌گرا

- از بین رفتن آزادی افراد

(۱) اشتراک دیکنز و مالتوس - لیبرالیسم - عدالت اجتماعی (۲) باز شدن راه استثمار برای صاحبان ثروت - کمونیسم - عدالت اقتصادی

(۳) افتراق ریکاردو و مالتوس - سوسیالیسم - ضامن پیشرفت جامعه (۴) نادیده گرفتن عدالت - لیبرالیسم - توزیع مناسب ثروت

۲۷۷- به ترتیب هر عبارت به کدام گزینه اشاره دارد؟

- مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم

- به مالکیت خصوصی معتقد است، ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند.

- نخستین چالش در کشورهای غربی

(۱) مارکسیسم - سوسیالیسم - شرق و غرب (۲) سوسیالیسم - سوسیالیسم - فقر و غنا

(۳) لیبرالیسم - مارکسیسم - شرق و غرب (۴) سوسیالیسم - کمونیسم - فقر و غنا

۲۷۸- چالش بلوک شرق و غرب که تا ادامه یافت، بود و این دو بلوک با ، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند. این

دو قطب، به تعلق داشتند. بنابراین چالش شرق و غرب، از نوع چالش‌هایی بود که پدید می‌آید.

- (۱) سال ۱۹۹۵ میلادی - چالشی جهانی - دو اقتصاد و سیاست واحد - فرهنگ واحدی - بین فرهنگ‌های مختلف
- (۲) سال ۱۹۱۹ میلادی - چالشی منطقه‌ای - دو اقتصاد و سیاست واحد - فرهنگ متفاوتی - درون یک فرهنگ و تمدن
- (۳) سال ۱۹۹۱ میلادی - چالشی جهانی - دو اقتصاد و سیاست متفاوت - فرهنگ واحدی - درون یک فرهنگ و تمدن
- (۴) سال ۱۹۵۹ میلادی - چالشی منطقه‌ای - دو اقتصاد و سیاست متفاوت - فرهنگ متفاوتی - بین فرهنگ‌های مختلف

۲۷۹- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف چپ و منتقدان این نظریه در طرف راست مجلس فرانسه قرار گرفتند.

(ب) جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی را شعار خود قرار می‌دادند.

(ج) لیبرالیسم اولیه، طرفدار حمایت و دستگیری از فقرا بود.

- (۱) ص - غ - ص (۲) غ - غ - غ (۳) ص - ص - ص (۴) غ - ص - غ

۲۸۰- به ترتیب «اشتراک راسل و ریگاردو»، «اتفاق آیزایا برلین و مالتوس» و «اشتراک سوسیالیسم و کمونیسم» را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) مخالف دخالت دولت در اقتصاد - مدافع آزادی صاحبان سرمایه - جامعه‌گرا

(۲) نفی حق حیات کسانی که در فقر متولد می‌شوند - مدافع دخالت دولت در اقتصاد - فردگرا

(۳) مخالف دخالت دولت در اقتصاد - نقد لیبرالیسم - جامعه‌گرا

(۴) نفی حق حیات کسانی که در فقر متولد می‌شوند - نقد لیبرالیسم - فردگرا

فلسفه (۲)

۲۸۱- به ترتیب، کاربرد کدام یک از معانی اتفاق نادرست و محال، کدام یک درست و ممکن و پذیرفتن کدام یک معمولاً نفی آفریننده را به دنبال دارد؟

(۱) انکار غایت‌مندی زنجیره حوادث - رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده - نفی رابطه ضروری بین علت و معلول

(۲) پذیرش حوادث بدون هدف و غایت معین - پذیرش پدید آمدن هر معلولی از هر علتی - انکار غایت‌مندی زنجیره حوادث

(۳) انکار غایت‌مندی زنجیره حوادث - نفی رابطه ضروری بین علت و معلول - پذیرش پدید آمدن هر معلولی از هر علتی

(۴) پذیرش حوادث بدون هدف و غایت معین - رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده - انکار غایت‌مندی زنجیره حوادث

۲۸۲- انکار غایت‌مندی زنجیره حوادث جهان و پذیرش اتفاقی بودن فرآیندهای تکاملی جهان به طور مستقیم از کدام مورد ناشی می‌شود؟

(۱) بی‌اعتقادی به وجود علت نخستین و علت‌العلل

(۲) انکار نقش عقول در پیدایش نظم و هماهنگی موجود در طبیعت

(۳) امکان‌پذیری پدید آمدن هر چیزی از هر چیزی

(۴) نگرش علمی و تجربی نسبت به کشف علل پدیده‌های جهان

۲۸۳- کدام عبارت درست است؟

(۱) در دوره‌های گذشته از آرای دانشمندان درباره پیدایش اولیه جهان و روند تکاملی تاریخ زیست موجودات، برداشت می‌شد که پیدایش جهان و تحول موجودات، اتفاقی است.

(۲) مردم عادی در عین این‌که از اجزای یک علت آگاه‌اند، باز فکر می‌کنند عدم تحقق معلول با فرض وجود علت، نشان می‌دهد میان علت و معلول، رابطه ضروری وجود ندارد.

(۳) پذیرش اصل علیت، اصل وجوب‌بخشی علت به معلول و اصل سخت‌لوازمی دارد که درک درست این لوازم می‌تواند در توضیح بهتر جهان و شناخت هستی به ما کمک کند.

(۴) از نظر همه فلاسفه اسلامی، از جمله فارابی، ابن‌سینا و ملاصدرا و همچنین اکثریت فیلسوفان اروپایی، اتفاق به معنی پدید آمدن هر معلولی از هر علتی امکان‌پذیر نیست.

۲۸۴- هر چند سقراط، از لفظ خدایان، اما گزارش افلاطون از سقراط به خوبی نشان می‌دهد که سقراط به وجود خدای یگانه معتقد بوده و تلاش کرده که

- (۱) استفاده کرد - مردم را نیز به خدا یعنی حقیقت برتر رهبری و هدایت نماید.
- (۲) استفاده نکرد - همواره با روش‌های مختلف، فرهنگ حاکم بر جامعه آن را نقد کند.
- (۳) استفاده نکرد - مردم را نیز به خدا یعنی حقیقت برتر رهبری و هدایت نماید.
- (۴) استفاده کرد - با دقت فلسفی بیشتری درباره خدا صحبت کند و پندارها را اصلاح نماید.

۲۸۵- با توجه به عقیده بسیاری از افلاطون‌شناسان، کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) اگر در مواردی افلاطون هم‌چون سقراط از خدایان نام می‌برد، به معنای اعتقاد وی به چندخدایی نیست.
- (۲) افلاطون برای برقراری ارتباط با جامعه آن که به شدت مشرک هستند، گاهی از خدایان نام می‌برد.
- (۳) افلاطون تلاش می‌کرد «مثال خیر» را در جایگاهی قرار دهد که هیچ موجود دیگری نتواند به آن برسد.
- (۴) «صانع» یا «دمیورژ» که از نام‌های دیگر خداوند نزد افلاطون است، فقط اشاره به ذات خداوند دارد.

۲۸۶- کدام گزینه، مقدمه دوم برهان درجات کمال به شمار می‌رود؟

- (۱) در این جهان موجوداتی هستند که نسبت به هم خوب‌تر و بهتر هستند.
- (۲) هر جا که خوب‌تر و بهتر وجود دارد، خوب‌ترین و بهترین نیز هست.
- (۳) حقیقتی که خوب‌ترین و بهترین باشد، وجود دارد که از همه برتر است.
- (۴) در میان موجودات جهان، برخی موجودات کامل‌تر از برخی دیگر هستند.

۲۸۷- هیوم با کدام یک موافق است؟

- (۱) بخشی از شناخت‌های ما ذاتی و مقدم بر هر نوع تجربه‌ای هستند.
- (۲) هرگونه ادراک غیرمبتنی بر حس نامعتبر است و خدا نه تجربه‌پذیر است نه قابل اثبات.
- (۳) عقل ما می‌تواند ادراک مستقل از حس و تجربه داشته باشد.
- (۴) مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است که تجربه اساساً دخالتی در آن ندارد.

۲۸۸- مقایسه دیدگاه‌های فلاسفه دوره جدید اروپا با یک‌دیگر نشان می‌دهد که

- (۱) نظرات فیلسوفان عقل‌گرا و تجربه‌گرا درباره اعتقاد به وجود خداوند بسیار متنوع، گوناگون و گاه متضاد بوده است.
- (۲) همه فیلسوفان عقل‌گرا و تجربه‌گرا تلاش می‌کردند استدلال عقلی جدیدی در اثبات وجود خدای واحد ارائه دهند.
- (۳) تحولات اخیر فلسفه به ویژه در معرفت‌شناسی، تغییراتی در نگرش این فیلسوفان نسبت به خداوند ایجاد نکرده است.
- (۴) روش‌های به کار گرفته‌شده برای اعتقاد به وجود خداوند تفاوت اساسی ندارند و همه بر استدلال عقلی مبتنی هستند.

۲۸۹- دیدگاه کدام فیلسوفان دوره جدید اروپا، مخالف با آن دیدگاهی است که می‌خواهد بدون قبول خداوند، زندگی معنادار را

توجیه نماید و به عقیده این دسته از فلاسفه، پذیرش خداوند، پشتوانه کدام اصل یا اصول خواهد بود؟

- (۱) کنت و ویلیام جیمز - اصول اخلاقی
- (۲) کنت و برگسون - اصول اخلاقی
- (۳) داستایوفسکی و کانت - اصل مسئولیت‌پذیری
- (۴) کرکگور و کاتینگهام - اصل مسئولیت‌پذیری

۲۹۰- کدام عامل، پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرد و پیدایش بحران معناداری زندگی در اروپا را سبب شد و نتیجه و پیامد

این بحران چیست؟ (به ترتیب)

(۱) ظهور فیلسوفانی که جهان را صرفاً حقیقتی مادی می‌دانستند - پایه‌های عقلی اعتقاد به خدا در میان مردم و زندگی غالب اروپاییان به شدت استوار و تقویت شد.

(۲) رشد تفکر حسی و حس‌گرایی - ظهور فلاسفه‌ای که به جای ذکر دلایل اثبات وجود خدا، به رابطه میان «اعتقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کردند.

(۳) رشد تفکر حسی و حس‌گرایی - هم پایه‌های عقلی اعتقاد به خدا در میان مردم به شدت استوار گردید و هم توجه به ارزش‌های متعالی و برتر به اوج خود رسید.

(۴) ظهور فلاسفه‌ای که انسان را دارای دو بعد می‌دانستند - برخی فلاسفه اروپا از تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان برای باور به وجود خداوند استفاده کردند.

منطق

۲۹۱- کدام گزینه قضیه محسوب می‌شود؟

- (۱) ای دیو سپید پای در بند / ای گنبد گیتی ای دماوند
(۲) مگردان سر از دین و از راستی / که خشم خدا آورد کاستی
(۳) با من بگو تا کیستی؟ / خوابی؟ خیالی؟ چیستی؟
(۴) هر که تأمل نکند در جواب / بیشتر آید سخنش ناصواب

۲۹۲- چرا جملات «انشایی» در منطق، قضیه به شمار نمی‌روند؟ زیرا نمی‌توانیم.....

- (۱) آن‌ها را صرفاً با واقعیت خارجی مطابقت دهیم.
(۲) معنای آن‌ها را تشخیص دهیم.
(۳) مطابقت آن‌ها را با واقعیت تعیین کنیم.
(۴) آن‌ها را با حقیقت مطابقت دهیم.

۲۹۳- کدام گزینه درباره موضوع و محمول در قضایا درست نیست؟

- (۱) محمول قضیه شخصی می‌تواند کلی و یا جزئی باشد.
(۲) موضوع قضایای حملی می‌تواند مصادیق زیادی داشته باشد.
(۳) رابطه قضیه کلیه با مفهوم کلی موضوع، تباین است.
(۴) مفهوم موضوع، دامنه مصادیق موضوع را تعیین می‌کند.

۲۹۴- در جمله «هیچ انسان مؤمنی پشت سر دیگران غیبت نمی‌کند» به ترتیب محمول و موضوع قضیه کدام است؟

- (۱) غیبت‌کننده پشت سر دیگران - انسان مؤمن
(۲) پشت سر دیگران غیبت - انسان مؤمن
(۳) غیبت‌کننده پشت سر دیگران - انسان
(۴) انسان مؤمن - غیبت‌کننده پشت سر دیگران

۲۹۵- از لحاظ شخصیه یا محصوره بودن، قضیه «انسان می‌تواند موفق شود» مشابه کدام قضیه است؟

- (۱) انسان، اسم است.
(۲) مفهوم جزئی، دارای مصداق است.
(۳) کتاب‌های فلسفه و منطق دبیرستان، سه عدد است.
(۴) گت، انگلیسی است.

۲۹۶- با توجه به سور هر قضیه‌ای می‌توان گفت که.....

- (۱) درباره برخی از مصادیق محمول و یا درباره همه آن‌ها حکم صادر می‌کند.
(۲) محمول قضیه به چه تعداد از مفاهیم موضوع مربوط است.
(۳) سورهای کلی شامل کلی مصادیق موضوع است.
(۴) محمول به تمام افراد موضوع نسبت داده شده است.

۲۹۷- اگر برای دو مفهوم که نسبت عموم و خصوص من وجه دارند، همه قضایای آن را بنویسیم، کدام گزینه درباره آن «قضایا» نادرست است؟

- (۱) از نظر کیفیت متفاوت هستند.
(۲) همه قضایای آن صادق و جزئی است.
(۳) جای موضوع و محمول در قضایا تغییر می‌کند.
(۴) دارای محمول‌های کلی و جزئی هستند.

۲۹۸- کدام عبارت درست است؟

Konkur.in

- (۱) در قضیه حملی، موضوع و محمول وصف و حالت یک‌دیگرند.
(۲) در قضایای شرطی حتماً به اتصال میان دو نسبت حکم می‌شود.
(۳) ممکن است در یک قضیه حملی، موضوع به قرینه حذف شده باشد.
(۴) قضایای حملی قابل تبدیل به قضیه شرطی و بالعکس نیستند.

۲۹۹- به ترتیب قضایای «هر پزشکی متخصص نیست» و «حتی لبخندی بر لب‌ها نمی‌روید» چه نوع قضایایی هستند؟

- (۱) موجبه جزئیه - سالبه جزئیه
(۲) سالبه جزئیه - سالبه کلیه
(۳) موجبه کلیه - سالبه کلیه
(۴) سالبه کلیه - سالبه جزئیه

۳۰۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) قضایای حملی از سه تصور اصلی اما شرطی متصل از دو تصور تشکیل می‌شود.
(۲) در قضایای محصوره مجهول به مصادیق موضوع نسبت داده می‌شود.
(۳) کمیت و کیفیت قضایای حملی بیانگر درست و نادرست بودن آن‌ها است.
(۴) در قضایای محصوره و شخصیه، معنای جزئی و کلی بودن موضوع و خود قضیه یکی است.

فلسفه (۱)

۳۰۱- اگر باور داشته باشیم که می توان فقط امور محسوس و قابل تجربه حسی را شناخت، نتیجه این باور ما مستقیماً کدام گزینه است؟

- (۱) نه تنها اصل معرفت را قبول کردیم بلکه حتی توانستیم محدوده شناخت را معین کنیم.
- (۲) مجهولات ما در مقابل آموخته‌ها و دانسته‌هایمان، هیچ‌گاه چیز قابل توجهی نخواهند بود.
- (۳) ناخواسته اصل امکان شناخت را انکار کرده و توانایی دانستن را مورد تردید قرار داده‌ایم.
- (۴) یقیناً قبول داریم که راهی برای تشخیص درستی یا نادرستی نظرات مختلف وجود ندارد.

۳۰۲- علی و عرفان درباره یک موضوع با یکدیگر اختلاف نظر پیدا کردند، هر دو تلاش کردند به کمک استدلال، طرف مقابل را به دیدگاه خود

نزدیک نمایند. این تلاش آن‌ها نشانه پذیرش کدام حقیقت است؟

- (۱) هر دو پذیرفته‌اند که برای تشخیص صدق یا کذب موضوع محل اختلاف آن دو، راهی وجود ندارد.
- (۲) هر دو قبول دارند که شناخت امکان‌پذیر است، اما نمی‌توان دیدگاه درست خود را به دیگری انتقال داد.
- (۳) علی قبول دارد که ممکن است یکی از این دو نظر وی یا عرفان درست باشد، نه ضرورتاً هر دو نظر.
- (۴) عرفان نمی‌داند که برای تشخیص صدق و کذب موضوع محل اختلاف، معیاری وجود ندارد.

۳۰۳- هرگاه دانش‌آموزی یک سؤال از سؤالات کنکور منطق را حل کند، آن‌گاه متوجه شود که در حل آن سؤال راه را اشتباه رفته است و سپس از

راه دیگری به پاسخ صحیح برسد، این تلاش دانش‌آموز به طور دقیق بیانگر کدام گزینه است؟

- (۱) امکان تشخیص خطا در شناخت و تصحیح آن
- (۲) بدهی بودن چپستی شناخت
- (۳) بی‌نیازی امکان معرفت به تحقیق و دلیل
- (۴) روشن بودن امکان معرفت

۳۰۴- کدام تمثیل با این استدلال گرگیاس که «هیچ شناختی ممکن نیست» سازگار نیست؟

- (۱) کسی که لال است و با صدای بلند فریاد می‌زند «من لال هستم».
- (۲) فردی که کر است و توانایی شناخت برخی امور را مطلقاً منتفی بداند.
- (۳) کسی که برای اثبات حقیقت سخن خود می‌گوید «هیچ حقیقتی وجود ندارد».
- (۴) فردی که می‌گوید کسی نیست که بتواند آن‌چه را خودش فهمیده، به دیگری منتقل کند.

۳۰۵- تکامل دانش بشر درباره کیهان و سیاره‌ها با قبول کدام مورد هماهنگ نیست؟

- (۱) انسان از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و رفع آن‌ها همواره تلاش می‌کند که دانش خود را تقویت کند.
- (۲) بشر به طور طبیعی به امکان شناخت باور دارد و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی در کسب معرفت تلقی نمی‌کند.
- (۳) انسان موجودی است که می‌داند هر چه بیشتر تلاش کند، بیشتر می‌تواند به حقایق فراوانی از پدیده‌های جهان دست یابد.
- (۴) امروزه بشر برخلاف گذشته دیگر نمی‌تواند نمونه‌هایی از پیشرفت دانش را بیابد که با تکمیل دانش قبلی صورت گرفته است.

۳۰۶- کدام گزاره درباره ادراک حسی درست نیست؟

- (۱) خطا در ادراک حسی سبب سلب اعتماد ما از ادراک حسی نمی‌شود.
- (۲) راه تصحیح خطای ادراک حسی، خود ادراک حسی است.
- (۳) ادراک حسی دروازه ورود به جهان طبیعت و ادراک جهان مادی است.
- (۴) ادراک حسی باعث رسیدن به شناخت‌های کلی و مجوزی برای عمل تعمیم است.

۳۰۷- در کدام مورد، عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چپش استدلال، به حقایق برسد؟

- (۱) حیوانات نیز مانند انسان ادراک حسی دارند.
- (۲) اجتماع و ارتفاع نقیضین محال است.
- (۳) یک ساختمان بزرگ از فاصله دور کوچک است.
- (۴) فلز در برابر حرارت منبسط می‌شود.

۳۰۸- کدام فیلسوف اسلامی در گسترش اندیشه‌های ارسطو درباره قانون علیت و ابعاد مختلف، آن تأملات عمیقی کرد و کدام عبارت بیانگر دیدگاه اوست؟

- (۱) فارابی - قانون علیت یک قاعده عقلی و خود حاکم بر روش تجربه است.
- (۲) ابن‌سینا - قانون علیت یک قاعده عقلی و خود حاکم بر روش تجربه است.
- (۳) فارابی - قانون علیت از طریق حس و مشاهده توالی برخی امور قابل درک است.
- (۴) ابن‌سینا - قانون علیت از طریق حس و مشاهده توالی برخی امور قابل درک است.

۳۰۹- در کدام مورد، امکان خطا و اشتباه وجود ندارد؟

- ۱) در علمی که از راه استدلال عقلی محض به دست می‌آیند.
- ۲) در استدلال‌های تجربی که از حواس و تجربه کمک می‌گیریم.
- ۳) در هر نوع معرفت وحیانی که از جانب خداوند نازل شده است.
- ۴) در بیان شهود عارفانه که ناشی از مشاهده قلبی خود عارف است.

۳۱۰- کدام عبارت درست است؟

- ۱) فقط با استفاده از شناخت حسی می‌توان تمایزها و تفاوت‌های اشیا را درک کرد.
- ۲) انسان نیازهای جسمانی خود را براساس یافته‌های شناخت حسی برطرف می‌کند.
- ۳) حس فقط می‌تواند حقایق را درک کند که توانایی درک آن از راه عقل ممکن نیست.
- ۴) عقل صرفاً از طریق تحلیل یافته‌های حسی می‌تواند به اسرار و رموز طبیعت پی ببرد.

۳۱۱- به ترتیب عبارت‌های «وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است» و «اگر روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود» به کدام ویژگی‌های مسئله اشاره دارند؟

- ۱) تحت کنترل بودن مسئله - محدود بودن توانمندی‌ها
- ۲) مشخص بودن موقعیت فعلی - هدفمند بودن مسئله
- ۳) تحت کنترل بودن مسئله - هدفمند بودن مسئله
- ۴) مشخص بودن موقعیت فعلی - محدود بودن توانمندی‌ها

۳۱۲- تعریف دقیق هدف در کدام مسئله زیر، نسبت به بقیه دشوارتر است؟

- ۱) واحد پول کشور عراق چیست؟
- ۲) علت بی‌انگیزگی دانشجویان چیست؟
- ۳) گسترده‌ترین مکتب روان‌شناسی چیست؟
- ۴) علت خشک شدن آب زاینده‌رود چیست؟

۳۱۳- به ترتیب، عبارت‌های «در این مرحله، بهتر است که دیگران نقش راهنما داشته باشند»، «در این مرحله، استفاده از تمرین مکرر، مؤثر است» و «در این مرحله، افراد دوست دارند که روش‌های قبلی را بهبود بخشند»، معرف کدام مراحل حل مسئله هستند؟

- ۱) مرحله اول - مرحله سوم - مرحله چهارم
- ۲) مرحله چهارم - مرحله سوم - مرحله پنجم
- ۳) مرحله اول - مرحله دوم - مرحله چهارم
- ۴) مرحله چهارم - مرحله دوم - مرحله پنجم

۳۱۴- کدام عبارت زیر، صحیح است؟

- ۱) اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه حل است.
- ۲) به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، انتقال می‌گویند.
- ۳) راه خروج از بن‌بست حل مسئله، استفاده صرف از تجارب گذشته است.
- ۴) دانشمندان قادر به اختراعات زیادی بوده‌اند، زیرا نوع نگاهشان به مسئله متفاوت است.

۳۱۵- اگر زهرا بخواهد برای تولد خواهرش هدیه‌ای بخرد، استفاده از کدام روش حل مسئله زیر، مورد قبول همه است؟

- ۱) با استفاده از روش بارش مغزی، مراحل خرید هدیه را مشخص کند.
- ۲) گل یا پوچ می‌اندازد که متوجه شود لباس بخرد یا لوازم‌التحریر.
- ۳) از اطرافیان خود نظرخواهی می‌کند.
- ۴) با توجه به نزدیک شدن فصل سرما، لباس گرم و مورد احتیاج خواهرش را می‌خرد.

۳۱۶- اگر معلمی بخواهد مسابقه داستان‌نویسی را در کلاس درس خود با روش بارش مغزی برگزار نماید، دومین مرحله آن کدام است؟

- ۱) هر یک از دانش‌آموزان موضوعی را برای مسابقه پیشنهاد می‌کنند.
- ۲) روی تخته می‌نویسد مسئله ما انتخاب موضوع برای مسابقه داستان‌نویسی است.
- ۳) مشخص می‌کند که موضوع مسابقه باید در مورد زندگی یکی از شعرا ایرانی باشد.
- ۴) موضوع مسابقه داستان‌نویسی، در مورد زندگی حافظ خواهد بود.

۳۱۷- کدام روش حل مسئله زیر، با بقیه متفاوت است؟

- (۱) تقسیم کردن یک مسئله دشوار ریاضی به چند مسئله کوچک‌تر
- (۲) برگزاری نمایشگاه خودرو با توجه به نیاز تولیدکنندگان
- (۳) طراحی ماکت ساختمان از آخر به اول
- (۴) ارائه راه‌حل‌های مختلف توسط معلمان تربیت بدنی جهت برگزاری مسابقات ورزشی

۳۱۸- کدام عبارت زیر، صحیح نیست؟

- (۱) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند.
- (۲) افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.
- (۳) تنها پیامد ناتوانی در حل مسئله، ناکامی است.
- (۴) ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.

۳۱۹- در حل مسئله، برای داشتن ملاک روشن برای فهم موقعیت، چه کاری باید انجام داد؟

- (۱) روش‌های قبلی را بهبود بخشید یا اصلاح کرد.
- (۲) راه‌حل‌های مناسب را به کار گرفت.
- (۳) از راه‌حل‌های جایگزین استفاده نمود.
- (۴) راه‌حل انتخاب‌شده را مورد ارزیابی قرار داد.

۳۲۰- کدام مورد زیر، در رابطه با روش‌های تحلیلی حل مسئله، صدق نمی‌کند؟

- (۱) دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین می‌کند.
- (۲) در بسیاری از موارد زمان‌بر است.
- (۳) نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.
- (۴) مبتنی بر محاسبات ذهنی است.

سایت کنکور

Konkur.in

دانشنامه آزمون - ویژه آزمون ۲۴ دی (دوازدهم انسانی)
برای مشاهده دانشنامه تمام درس ها روز جمعه به صفحه شخصی خود مراجعه کنید

پیش نیاز ها - ترکیبی ها	موضوعات کلیدی درس	در این درس چه مباحثی مطرح خواهد شد؟	تعداد تست سه سال اخیر	بودجه آزمون
پیش نیاز: اوزان همسان و همسان دولختی (بیازدهم)	مراعات نظیر، تلمیح و تضمین (نلمیح مهم ترین)	پایه های آوایی ناهمسان	معمولا ۲ تست	ستایش و درس ۱ صفحه ۱۰ تا ۲۱
_____	سبک شناسی قرن ۱۲ و ۱۳ (دوره بازگشت و بیداری)	سبک های آوایی ناهمسان	معمولا ۱ تست	درس ۲ صفحه ۲۲ تا ۲۸
_____	اختیارات شاعری ۱ (زبانی) کتل حذف همزه و تغییر کمیت مصوت ها	مراعات نظیر، تلمیح و تضمین (نلمیح مهم ترین)	معمولا بین ۰ تا ۱ تست	درس ۳ صفحه ۲۹ تا ۴۰
_____	لف و نشر، تضاد و متناقض نما	سبک عراقی و خراسانی	معمولا ۱ تست	درس ۴ صفحه ۴۱ تا ۴۷
_____	_____	اختیارات شاعری ۱ (زبانی) کتل حذف همزه و تغییر کمیت مصوت ها	معموات تست مستقیم ندارد	درس ۵ صفحه ۴۸ تا ۵۶
_____	_____	لف و نشر، تضاد و متناقض نما	معموات تست مستقیم ندارد	درس ۶ صفحه ۵۷ تا ۶۶

علوم و فنون ۳

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۳

جمعه ۱۴۰۰/۱۰/۰۳

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه
		۱۰	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰	۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰	۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰	۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده - مسیح گرجی مریم نوری‌نیا - فاطمه اسدی
زبان عربی	روح‌اله اصغری	شاهو مرادیان - سیدمهدی میرفتحی علیرضا شفیعی - پریسا فیلو
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی‌فرد - مهدیه حسامی	مهدیه حسامی - مریم پارسائیان ساناز فلاحی
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - مریم ولی‌عابدینی مینا نظری
اقتصاد	سیدامیرحسین میراسکندری	مریم پارسائیان - رقیه بژند مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصالایی	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند فاطمه ساریخانی - مریم میرقاسمی
فلسفه و منطق	حیدر جلالی	مریم پارسائیان - مریم میرقاسمی
	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: ربابه الطافی - آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - فرزانه فتاحی - فرزانه رجبی

امور چاپ: علی مزرعتی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقضی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰۰۰۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۴ معنی درست واژه‌ها:

شروزه: خشمگین، غضبناک (گروزه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک)
آوند: آونگ، آویزان، آویخته (اورند: تخت)

کران: ساحل، کنار، طرف، جانب

مار غاشیه: ماری بسیار خطرناک در دوزخ (غاشیه: سوره‌ای از قرآن، یکی از
نام‌های قیامت)

۲ ۱ معنی درست واژه‌ها:

بازبسته: وابسته، پیوسته و مرتبط

طیلسان: نوعی ردا

غایت‌القصوی: حدّ نهایی چیزی، کمال مطلوب

فرسخ: فرسنگ، واحد اندازه‌گیری مسافت تقریباً معادل شش کیلومتر

۳ ۲ معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

(۱) تفریط: کوتاهی کردن در کاری

(۲) کافی: باکفایت، لایق، کارآمد

(۳) رقعته: رقع، نامه کوتاه، یادداشت

۴ ۳ املاي درست واژه‌ها:

حق‌گزاری: به جا آوردن حق

حلاوت: شیرینی

۵ ۴ املاي درست واژه:

سور: جشن

۶ ۴ املاي درست واژه:

صغیر: صدای بلند و تیز

۷ ۴ قطعه شعر سؤال، بخشی از شعر «مثل درخت در شب باران»،

محمدرضا شفیعی کدکنی (م. سرشک) است که در میان پندها نیز به نام این
اثر اشاره شده است.

۸ ۴

حس آمیزی: شیرین زبان بودن

جناس همسان: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ایهام تناسب: تنگ: ۱- متضاد فراخ (معنی درست) ۲- بار شکر (معنی
نادرست / متناسب با شکر و شیرینی)

کنایه: تنگ گرفتن

(۲) استعاره: جان‌بخشی به سپهر و شکر

نغمه حروف: تکرار صامت «ن» و ...

(۳) حسن تعلیل: دلیل بیرون نریختن شکر از نی، شیرینی آن است.

مجاز: زبان مجاز از سخن

۹ ۳ بررسی آرایه‌ها:

تلمیح (بیت «ج»): اشاره به داستان حضرت موسی (ع) و سامری

حس آمیزی (بیت «و»): حلاوت تسلیم

ایهام تناسب (بیت «ه»): شور: ۱- هیجان (معنی درست) ۲- از دستگاه‌های

هفت‌گانه موسیقی ایرانی (معنی نادرست / متناسب با پرده، ساز و شهنواز)

مجاز (بیت «الف»): نگین مجاز از انگشتر

ایهام (بیت «د»): شیرین: ۱- معشوقه خسرو ۲- لذت‌بخش

۱۰ ۳ استعاره: جان‌بخشی به خورشید

حسن تعلیل: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تشبیه: تشبیه یار به ماه و حضرت یوسف (ع) و برتر دانستن‌اش از آن‌ها

جناس: ماه - چاه

(۲) تشبیه: پرده تزویر

اسلوب معادله: فکر صید خلق زاهدان را گوشه‌گیر می‌کند [همان‌طور که]
خاکساری پرده تزویر دام باشد.

(۴) اغراق: اغراق در حسن یار و برتر دانستن زیبایی وی از ماه

کنایه: کمان در خاک کردن - به خاک نشاندن - آتشین شست بودن

۱۱ ۴ بررسی آرایه‌ها:

تشبیه: ابرو به ماه و طاق

استعاره: جان‌بخشی به ماه

کنایه: سرکشی کردن / پشت دست بر زمین نهادن

ایهام: —

نکته: در معنی بیت گزینۀ (۴) می‌بینیم ماه که نماد زیبایی است نزد ابروی
یار شاعر، اظهار عجز کرده است. این نیز نوعی از تشبیه است.

۱۲ ۱ هر که زر خویش را امروز عیار گرفت در سر بازار حشر دلیر
دلیرانه خرج کند

قیید

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ای کسی که چشم تو پرده‌دار اعجاز است.

نهار

(۳) مسیحا از راه تواضع به فلک رفت.

نهار

(۴) خمار در کیفیت جوانی ما نیست. (وجود ندارد).

نهار

۱۳ ۴ ترکیب‌های اضافی: شمع آفتاب / دیده انجم / راه که [۳

ترکیب]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دل مفلسان (مفلسان را ... در دل) / نظر جهان (جهان را ... از نظر) [۲

ترکیب]

(۲) سرو چمن / بید چمن [۲ ترکیب]

(۳) اندیشه‌اش / کام صدف [۲ ترکیب]

۲۰ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): عاقبت وخیم

بی‌موقع سخن گفتن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) هر کسی توانایی درک سخن را ندارد.

(۲) دعوت به خاموشی و سنجیده‌گویی

(۴) پرهیز از سخن گفتن

۲۱ ۲ مفهوم گزینه (۲): تقابل عشق و عقل

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تقابل عشق و عقل و غلبه عشق بر عقل / عجز

عقل در برابر عشق

۲۲ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): توجه به اهل کرم و

کریم‌نوازی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دعوت به توأم ساختن کرم با حسن خلق

(۲) نکوهش احسان توأم با چشم‌داشت

(۴) حریص بودن آدمیان

۲۳ ۱ مفهوم گزینه (۱): انتخاب همنشین متناسب و هم‌شان /

کبوتر با کبوتر باز با باز

مفهوم مشترک بیت‌های سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش تقلید

۲۴ ۳ مفهوم گزینه (۳): امیدواری به تغییر شرایط بد به خوب

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: تغییر شرایط بد به خوب

۲۵ ۲ مضمون گزینه (۲): طلوع آفتاب

مضمون مشترک سایر گزینه‌ها: غروب آفتاب و فرا رسیدن شب

۱۴ ۳ شمع من عریان به چشم نمی‌آید. (= پنداشته نمی‌شود).

این، به است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) چه غم [است = وجود دارد] / عشق او کفیل من یُود

نهار فعل غیر استاری / نهار مسند فعل استاری

(۲) شغل مکرر نمی‌شود / [من] اسیر بودم / [من] گرفتار آمدم (شدم)

نهار مسند فعل / نهار مسند فعل / نهار مسند فعل / مذبذوف

(۴) احتیاجی نیست (وجود ندارد) / سودام روشن است

نهار فعل / نهار مسند فعل

۱۵ ۳ هرکه را ... نبض جان: نبض جان هر که

صفت مضاف‌الیه (که) / مضاف‌الیه مضاف‌الیه (جان)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) چشم (هسته) سیاه (وابسته) تنگ (وابسته) خوش (وابسته).

«چشم» که هسته است چندین صفت دارد. چون صفت دوم و سوم وابسته به صفت قبل خود نیستند «صفت صفت» نداریم. به این حالت همپایگی صفات یا تتابع صفات می‌گویند.

(۲) موی (هسته) چون کافور (صفت و وابسته) پیران (مضاف‌الیه و وابسته)

(۴) چشم (هسته) شوخ (صفت و وابسته) آهوان (مضاف‌الیه و وابسته)

غمزه (هسته) صیدافکن (صفت و وابسته) ش (مضاف‌الیه و وابسته)

۱۶ ۳ ترکیب‌های وصفی: خواب خوش / همین گذر / گذر گاه‌گاه / گلی.

.. زرد / هر سرو / سرو نو / این برگ‌ها / برگ‌های زرد / این بادها / بادهای سرد

[۱۰ ترکیب]

۱۷ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): حال عاشق را فقط

عاشق درک می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تسلیم و خاموشی، لازمه رسیدن به مطلوب است.

(۲) ضرورت حرکت تدریجی در درک معنویت

(۴) چشم‌پوشیدن مردان حق از جهان

۱۸ ۲ مفهوم مشترک ابیات گزینه (۲): ضرورت پرهیز از همنشینی

با بدن

مفهوم سایر ابیات:

(الف) گزینش همنشین، نشانه شخصیت هر کس است.

(ج) گوشه‌نشینی و پرهیز از همنشینی با انسان‌ها

(د) تأثیرناپذیری بدن از همنشینی با نیکان

(و) تأثیرپذیری بدن از همنشینی با نیکان

۱۹ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): ستایش بی‌تعلقی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش بی‌ثمری / خودآتهامی

(۲) امید بیهوده داشتن

(۴) هر کسی مرد راه عشق نیست.

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۲۶ ۴ ترجمه کلمات مهم: ما أُبْرِيُّ نفسي: نفسم را میری نمی‌دانم، نفسم را تبرئه نمی‌کنم / اَمَاوَة: بسیار امرکننده / اِلَّا مَا رَجَمَ رَيْي: مگر آن‌که پروردگارم رحم کند
توضیح: «أُبْرِيُّ» فعل مضارع است. فعل مضارع گاهی (مانند این آیه) با «ما» منفی می‌شود: میری نمی‌دانم. (رد گزینه‌های (۱) و (۳)). در گزینه (۲)، ضمیر «ی» در «نفسی» و «ی» در «رئی» در گزینه‌های (۱) و (۳) ترجمه نشده است.

۲۷ ۲ ترجمه کلمات مهم: عَلَى الْأَوْلَادِ أَنْ يَحْتَرِمُوا: فرزندان باید احترام بگذارند / وَالَّذِيهِمُ اللَّذِينَ: پدر و مادرشان که / وَقَفَا: وقف کرده‌اند / يُقَدِّمَانِ: ارزانی می‌دارند / نَصَائِحَ قِيَمَةٍ: نصیحت‌های ارزشمندی
اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «زیرا» نادرست است، «الَّذِينَ: که» ترجمه نشده است، «كُلُّهَا» ترجمه نشده است.
(۳) همه عمر خود (← همه زندگی‌شان) «نصائح قِيَمَةٍ: نصیحت‌های ارزشمندی» ترجمه نشده است، «يُقَدِّمَانِ» مضارع است.
(۴) «كُلُّهَا» ترجمه نشده است، «يُقَدِّمَانِ» مضارع است.

۲۸ ۳ ترجمه کلمات مهم: كَانَ يَأْمُلُ: امید (آرزو) داشت / مُنْذُ صَغُرِهِ: از کودکی‌اش / أَنْ يَصْنَعَ: که بسازد / لَا تَنْفِجُ إِلَّا بِإِذَاةِ الْإِنْسَانِ: منفجر نمی‌شود مگر به خواست انسان، فقط با خواست انسان منفجر می‌شود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر «ه» در «صغره» ترجمه نشده است، «يَصْنَعُ» معلوم است نه مجهول.
(۲) ضمیر «ه» ترجمه نشده است، «امیدش» نادرست است.
(۴) «يَأْمُلُ»، به شکل «يَعْمَلُ» ترجمه شده است.

۲۹ ۱ ترجمه کلمات مهم: لَا تَمْسُ: راه مرو / مَرَحاً: با ناز و خودپسندی / لَأَنْ: زیرا، برای این‌که / لَا يُحِبُّونَ: دوست ندارند / كَلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ: هیچ مغرور فخر فروشی را

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «لا» در «لا تَمْسُ» لای نهی است نه نفی! «كَلَّ» ترجمه نشده است، «مختال» مفرد و نکره است.
(۳) «راه رفتنت» نادرست است.
(۴) «لَأَنْ: زیرا» نادرست ترجمه شده است، «مختالٍ فخورٍ» ترکیب وصفی نکره است، «به طور کلی» نادرست است.

۳۰ ۴ نکته: «واو حالیه» حتماً باید به صورت «در حالی‌که، حال آن‌که» ترجمه شود و بعدش به صورت همان جمله بیاید و فقط در گزینه (۴) این مورد رعایت شده است.

۳۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: يَعْدُ: به شمار می‌آید / مِنْ أَقْوَى المتفجرات: از قوی‌ترین مواد منفجره / التي: که / سَهَلَتْ: آسان کرده است / أعمال الإنسان كثيراً: کارهای انسان را بسیار

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «أقوى» اسم تفضیل است و باید به صورت صفت برترین ترجمه شود، «بسیاری از» نادرست است.

(۲) «يَعْدُ: به شمار می‌آید» در ترجمه لحاظ نشده است، «برای انسان» نادرست است، «سَهَلَتْ» ماضی است نه مضارع.

(۴) «بسیاری از ...» معادل این عبارت است: كثيراً من ...!، فعالیت‌ها (← کارها) نوشیدنی / تَمِيَّتْ: می‌میراند / القلوب: قلب‌ها، دل‌ها / گما: همان‌طور که / يَمُوتُ الزَّرْعُ: کشت می‌میرد / إذا كَثُرَ: زمانی که زیاد شود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «القلوب جمع است»، «گما» نادرست ترجمه شده است.
(۳) «تَمِيَّتْ: می‌میراند» نادرست ترجمه شده است.
(۴) «باعث» معادلی ندارد، «تَمِيَّتْ: می‌میراند»، به مانند (← همان‌طور که)، با زیاد شدن آب (← اگر آب بر آن زیاد گردد)

۳۳ ۴ «فقط» معادلی ندارد، «تَوَاجَهْتُ: با او برخورد می‌کنند»، «إِنْ» و «لَ» ترجمه نشده است.

۳۴ ۱ دَقَّتْ كُنَيْدٍ: «دُو» مفرد است، نه جمع!

ترجمه: بدترین مردمان (انسان) دوروست!

۳۵ ۳ «بازیکنان ایرانی» ترکیب وصفی است، بنابراین «لَاعِبِي إِيرَانَ» و «لَاعِبُوا إِيرَانَ: بازیکنان ایران» نادرست هستند، با توجه به جمع بودن «عَادُوا» در گزینه (۲) حال نباید مثنی بیاید، «مَبْتَسِمِينَ» مثنی است و نادرست.

■ متن زیر را با دقت بخوان، سپس متناسب با آن به سوالات آمده پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

غذا عنصری اساسی در زندگی انسان است و بدون آن فعالیتش را از دست می‌دهد و نمی‌تواند حرکت و کار کند. آن به ما انرژی لازم برای انجام کارهای مختلفی مانند راه رفتن و بازی و خواندن را می‌دهد. ما هنگامی که می‌خوریم همه غذایمان را برای تولید انرژی مصرف نمی‌کنیم، بلکه بخشی از آن را برای رشد بدن مورد استفاده قرار می‌دهیم، هم‌چنین در هنگام دچار شدنمان به زخم‌ها، با آن آن‌چه را از بافت‌ها از بین می‌روند، جبران می‌کنیم.

انسان از دو منبع اصلی غذای خود را به دست می‌آورد و آن‌ها گیاهان و حیوانات هستند. و باید آن‌چه از آن تغذیه می‌کنیم، در بردارنده همه مواد ضروری باشد که از مهم‌ترین آن‌ها شکر و ویتامین‌هایی است که ما را در مقابل بیماری‌ها و ویروس‌ها حفظ می‌کند!

انسان باید غذا را به مقدارهای مناسبی بخورد، زیرا زیادی غذا ممکن است باعث چاقی (افزایش وزن) شود. و در این زمینه ورزش نقشی بسیار (بزرگ) در تندرستی و بخشیدن سلامتی خوب و زندگی خوش به انسان دارد!

۳۶ ۳ [گزینه ۱] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: بدون غذا زندگی و توانی برای انسان نیست!

(۲) ترجمه: غذا برای انسان مانند سوخت برای ماشین‌هاست!

(۳) ترجمه: هر غذایی که می‌خوریم باید در آن همه مواد اساسی باشد! [طبیعتاً در هر غذایی همه مواد و ویتامین‌ها نیست و باید با تنوع غذایی نیازهای بدن رفع شوند!]

(۴) ترجمه: غذای انسان از میوه‌ها و سبزیجات و گوشت‌ها تشکیل می‌شود!

۳۷ ۴ [گزینه ۱] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: زیادی غذا و کم بودن آن به سلامتی انسان ضرر می‌رساند و او را در معرض بیماری قرار می‌دهند!

(۲) ترجمه: کسانی که به طور مستمر ورزش می‌کنند، از سلامتی بهتری بهره‌مندند!

(۳) ترجمه: باید غذا غنی از موادی باشد که بدن به آن نیاز دارد!

(۴) ترجمه: همه انرژی انسان از غذایی می‌آید که می‌خورد! (*); چون انرژی از چیزهای دیگری مانند نور خورشید و ... نیز هست.

۳۸ ۲ آن‌چه را که از فوائد غذا نیست، مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: به انسان قدرت انجام دادن کارهایش را می‌دهد!

(۲) ترجمه: انسان را زیاد قوی می‌کند و باعث افزایش وزنش می‌شود! [افزایش وزن از فوائد غذا نیست.]

(۳) ترجمه: نقش مهمی را در رشد انسان و سلامت او بازی می‌کند!

(۴) ترجمه: زمانی که چیزی از خون را از دست می‌دهیم غذا اقدام به جبران آن می‌کند! [درست است؛ با توجه به: کَمَا نَعُوْضُ بِهٖ مَا يَتَلَفُ مِنَ الْأَنْسِجَةِ ...]

۳۹ ۲ کدام موضوع در متن نیامده است:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: نقش غذا در زندگی ما!

(۲) ترجمه: غذاهایی که در آن انواع ویتامین‌هاست! [چنین چیزی در متن نیامده است.]

(۳) ترجمه: اثر فعالیت‌های بدنی بر سلامتی!

(۴) ترجمه: آن‌چه انسان از آن تغذیه می‌کند!

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ = ۴۰):

۴۰ ۲ «نَعُوْضُ» در باب «فَعَّلَ، يَفْعَلُ، تَفْعِيلٌ» است و یک حرف زائد

دارد نه دو حرف زائد!

۴۱ ۱ «يَتَنَاوَلُ: می‌خورد» متعدی است نه لازم.

۴۲ ۲ واضح است که با توجه به «هما» این واژه مثنوی مذکر است:

مَصْدَرِيْنَ.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۵۰ = ۴۳):

۴۳ ۱ «صَالِحَةٌ» درست است؛ چون اسم فاعل است.

۴۴ ۱ ترجمه جمله: بحث و جدل با احمق را رها کن (= دَع) و به او

نزدیک نشو (= لَا تَقْتَرِبْ) تا مردم تو را مانند او به حساب نیاورند (= لَا يَحْسَبُ).

برای جای خالی اول «أَدْعُ: دعوت کن» و «انْضَح: نصیحت کن» نادرست‌اند (رد گزینه‌های (۲) و (۴)). «لَا تَبْتَعِدْ: دور نشو» برای جای خالی دوم نادرست است (رد گزینه‌های (۲) و (۳)).

۴۵ ۲ «أَنْكَرُ: زشت‌ترین، ناپسندترین» متضادش «أَعْلَى: بالاترین»

نیست. سایر گزینه‌ها درست هستند: سَاءَ (بد شد) ≠ حَسُنَ (خوب شد)، غَالِيَةً (گران) ≠ رَخِيصَةً (ارزان)، مُهَانًا (خوار) ≠ مُكْرَمًا (گرامی).

۴۶ ۱ اسم‌های تفضیل را در گزینه‌ها باید پیدا و نقش و «اعراب» آن

را مشخص کنیم:

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «أَغْلَبُ» مجرور به حرف جرّ است.

دَقَّتْ كُنَيْدُ: «الخَيْرِ» و «شَرًّا» اسم تفضیل نیست!

(۲) «أَفْضَلُ» مفعول به و منصوب است.

(۳) «أَنْكَرُ» اسم حرف مشبهة بالفعل است و منصوب.

(۴) «أَقْدَمُ» خبر «كَانَتْ» است و منصوب.

۴۷ ۴ «أَفْضَلُ» اسم تفضیل است و «الْمَطَاعِمُ» جمع مَكْسَر

«الْمَطْعَمِ» است و اسم مکان.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دَقَّتْ كُنَيْدُ: «أَعْبَدُ: عبادت کن» فعل امر است و اسم تفضیل نیست!

(۲) «الْأَفْضَلُ» جمع «الْأَفْضَلُ» است و اسم تفضیل، اما اسم مکان ندارد.

(۳) «أَثْقَلُ» اسم تفضیل است ولی «الْمِيزَانُ» اسم مکان نیست!

۴۸ ۲ در گزینه (۲)، تأکید بیشتر است؛ چون هم «إِنَّ» آمده است

که جمله اسمیه را تأکید می‌کند و هم حرف تأکید «لَا». (به حرف تأکید «لَا» به معنای «قطعاً، بی‌شک» دقت داشته باشید.)

۴۹ ۲ گزینه (۲) نادرست است؛ چون حال از نوع جمله اسمیه است

و جمله اسمیه از مبتدا و خبر تشکیل می‌شود که هر دو مرفوع هستند. بنابراین در گزینه (۲) «مَشْغُولِيْنَ» که نقش خبر دارد. به خاطر منصوب آمدن نادرست است؛ درست آن: و هِم مَشْغُولُونَ.

۵۰ ۴ در گزینه (۴)، «مُدْبِرُونَ» که در اصل «مُدْبِرُونَ» بوده است،

صاحب حال است و جمع مذکر سالم. در سایر گزینه‌ها صاحب حال جمع مَكْسَر است: حُجَّاجٌ، أَعْضَاءٌ و الْمَسَاكِينُ (جمع مَكْسَرِ مَسْكِينٍ).

دین و زندگی

۵۱ | ۲

اکسیر حیات بخش به انسان، پذیرش و اجابت دعوت خدا و رسول (ص) است که در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ» به آن اشاره شده است.

حیات بخش جهان مادی از جمله انسانها «آب» است که فایده و ثمره آن، زنده شدن زمین مرده است و در آیه «لِيُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا» تجلی دارد.

۵۲ | ۴

احتیاج (نیاز) دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

۵۳ | ۲

پاسخ به سؤال‌های اساسی باید حداقل دو ویژگی داشته باشد:

(۱) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون اند.

(۲) همه‌جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی و فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

۵۴ | ۳

انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟ = چرا زیستن» ← شناخت هدف زندگی

انسان با این سؤالات مهم و اساسی روبه‌روست که: «نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است؟» ← درک آینده خویش

راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است ← کشف راه درست زندگی

۵۵ | ۴

بر اساس آیه شریفه «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد ...»

خداوند یک دین برای انسان‌ها فرستاده و به همه پیامبران فرمان داده است تا همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند و راه تفرقه در پیش نگیرند، دلیل این‌که خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، ویژگی‌های فطری و مشترکی است که خداوند در اصل آفرینش انسان قرار داده و از ابتدای آفرینش انسان تاکنون یکسان می‌باشد.

۵۶ | ۲

با توجه به آیه شریفه «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود» دقت کنید که اختیار دینی غیر از اسلام متبوع (علت) عاقبت توأمان با زبان‌کاری اخروی است.

۵۷ | ۲

دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد یعنی دارای پویایی و روزآمد بودن باشد. دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخگوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد، برخی از ویژگی‌ها عبارت‌اند از:

(۱) توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت

(۲) وجود قوانین تنظیم‌کننده

۵۸ | ۴

آمدن پیامبر جدید و آوردن (اتیان) کتاب جدید نشانگر این

است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد و سرانجام کسانی که به آخرین پیامبر و دین اسلام ایمان نیاورده‌اند در آیه ۸۵ سوره آل عمران مندرج است: «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.»

۵۹ | ۴

فقط مورد (ج) که درباره علم دوستی است اشاره به

«تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» دارد و مورد (الف) اشاره به ذکر نکات علمی بی‌سابقه دارد و مورد (ب) اشاره به جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن و مورد (د) اشاره به انسجام درونی در عین نزول تدریجی دارد.

۶۰ | ۲

در آیه ۹۷ سوره نحل می‌خوانیم: «هر کس، از مرد و زن، عمل

صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد» که این موضوع اشاره به یکسانی منزلت زن و مرد دارد و مؤید اعجاز محتوایی قرآن یعنی تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است.

۶۱ | ۳

این آیه به یکی از عواملی که تشکیل حکومت اسلامی را

ضروری می‌کند یعنی حفظ استقلال جامعه اسلامی اشاره دارد و از مؤمنان می‌خواهد که سلطه بیگانگان را نپذیرند و زیر بار آن‌ها نروند، این حکم قرآنی را «قاعدة نفی سبیل» می‌گویند.

۶۲ | ۳

با توجه به آیه شریفه «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ ...» نتیجه

مراجعه به طاغوت برای داوری «أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» می‌باشد و هدف از ارسال رسولان بر اساس آیه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» برپایی قسط و عدل توسط مردم است.

۶۳ | ۱

قساوت قلب حالتی است که قلب انسان نسبت به حق تسلیم

نیست، تا آن‌جا که نصیحت هیچ نصیحت کننده در او اثر نمی‌کند، این حالت با تکرار گناه پیدا می‌شود، یعنی قلب با تکرار گناه به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند.

۶۴ | ۲

انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و

به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می‌کند و به جایی می‌رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می‌دهد و همه حقایق حتی خدا را انکار می‌کند، قرآن کریم می‌فرماید: «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّؤْأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ» سپس سرنوشت آنان که مرتکب گناه شدند چنین شد که نشانه‌های خدا را تکذیب کردند و آن نشانه‌ها را به باد تمسخر می‌گرفتند.»

۶۵ | ۱

با توجه به ترجمه این آیه شریفه که می‌فرماید: «آن‌گاه

[تشخیص] بدکاری و پرهیزکاری را به آن [نفس انسان] الهام کرد که هر کس آن را پاک گردانید، قطعاً رستگار شد و هر کس آن را آلوده کرد، قطعاً محروم شد.» نتیجه (تابع) نفس الهام شده (مُلهمه) بدکاری و پرهیزکاری، تشخیص خیر و شر است، دلیل رد سایر گزینه‌ها کلمات تابع و متبوع به معنای معلول و علت است و به جای هم به اشتباه به کار رفته‌اند.

۷۴ ۲ موارد (ب) و (ج) صحیح است، یعنی پاداش چند برابر برای عمل نیکو (افضل) و جزا دادن به اندازه کار بد (عدل) مؤید سنت سبقت رحمت بر غضب است و هم چنین غضب الهی که از دریچه لطف و رحمت الهی است که راه بازگشت (توبه) برای انسان گناهکار باز و مفتوح است. موارد (الف) و (د) مؤید سنت توفیق الهی (امداد خاص) است.

۷۵ ۲ در تعالیم دینی آمده است که صلۀ رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه عمر را افزایش می دهد (کمیت) و امانت داری و برطرف کردن آندوه و غصۀ دیگران زندگی را بهبود می بخشد (کیفیت)

۶۶ ۳ با توجه به آیه شریفه «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا: و اما کسانی که به خدا گرویدند و به او تمسک جستند، به زودی [خدا] آنان را در جوار رحمت و فضلی از جانب خویش درآورد و ایشان را به سوی خود، به راهی راست هدایت کند.» مؤمنان (امنوا) و کسانی که تمسک جستند (و اعتصموا به) کسانی هستند که در جوار رحمت و فضلی از جانب خداوند قرار می گیرند.

۶۷ ۱ دقت شود واژه های: «مستقیم، بی واسطه، مستقل، هم ردیف، هم سطح و ...» درباره علل عرضی است (رد گزینہ های (۲) و (۳) و (۴)) و واژه های «غیر مستقیم، با واسطه، غیر مستقل، مرتبه های مختلف، غیر هم سطح، علت بودن خود را از عامل بالاتر می گیرد و ...» درباره علل طولی است.

۶۸ ۱ وجود اختیار و اراده در انسان ناشی (نشأت گرفته) از ارادۀ الهی (مشیت الهی) و خواست خداست به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد، در فعل اختیاری، تا زمانی که انسان ارادۀ کاری را نکرده است، آن کار انجام نمی گیرد، در عین حال، وجود ما، ارادۀ ما و عملی که از ما سر می زند همگی وابسته به ارادۀ خداوند است، یعنی ارادۀ انسان در طول ارادۀ خداست و با آن منافات ندارد.

۶۹ ۱ هر کس اختیار خود را در بحث یا سخن انکار کند، در عمل از آن بهره می برد و آن را اثبات می کند. در بیت «گفت: کز چوب خدا این بنده اش / می زند بر پشت دیگر بنده اش» مولوی به تفکر شخصی اشاره می کند که به جبر معتقد است و اختیار و ارادۀ انسان در انجام کارها را انکار می کند که صاحب باغ نیز از طریق همان نگاه و دیدگاه با او برخورد می کند تا او را آگاه کند.

۷۰ ۳ آیه شریفه «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَ أَنْ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ: این [عقوبت] به خاطر کردار پیشین شماست [و نیز به خاطر آن است که] خداوند هرگز به بندگان ستم نمی کند» به اختیار انسان و این که عقوبت تحت تأثیر اعمال است اشاره دارد، لذا با آیه «... وَ لَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ: ... ولی تکذیب کردند، پس آنان را گرفتار ساختیم به [کیفر] آن چه مرتکب شدند» درباره سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی و سرنوشت او» می باشد هم مفهوم است.

۷۱ ۲ خداوند در آیه ۵۴ سوره انعام می فرماید: «پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است» این آیه اشاره به سنت «سبقت رحمت بر غضب» دارد و دعای «یا مَنْ سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ» مؤید آن است.

۷۲ ۲ هویت و شخصیت انسان ها با ابتلائات الهی ساخته می شود و شناخته می گردد و نحوه مواجهۀ انسان ها با ابتلائات الهی پیروزی یا شکست آنان را رقم می زند و مهبای امتحانی دیگر می سازد.

۷۳ ۲ با توجه به آیه شریفه «أَحْسِبِ النَّاسَ أَنْ يَتَّكِبُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا ...» اگر انسان اعلام ایمان به خداوند و بندگی او کند، وارد امتحان ها و آزمایش های خاص آن می شود و طبق آیه شریفه «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَتَسِدِّرُجْهَمُ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَ أُمْلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ» طرح و تدبیر خداوند که همان مهلت دادن به انسان است برای عذاب گناهکاران محکم و استوار است.

زبان انگلیسی

۷۶ ۴ A: الان چه کاری باید انجام دهم سوزان؟

B: اممم! لطفاً طرف‌ها را بشور یا در تکالیف پسر کمک کن زیرا امروز سه مصاحبه کاری داشتم اما متأسفانه هیچ‌کدام به من پیشنهاد کار ندادند و الان خیلی خسته و ناامید هستم.

توضیح: با توجه به معنای جمله در جای خالی اول بحث انتخاب است که باید از "or" استفاده شود و در جای خالی دوم با توجه به منفی بودن و تضاد داشتن در جمله از "but" و در جای خالی سوم به دلیل اضافه شدن اطلاعات به جمله قبلی از "and" باید استفاده شود.

۷۷ ۳ جیمز تلاش می‌کند تا معلم خودش را متقاعد کند [که] تمام

تکالیفش را انجام داده است، اما این‌که آن به شکلی ناپدید شده است.

۱) اتفاق افتادن، رخ دادن ۲) ادامه دادن؛ ادامه یافتن

۳) ناپدید شدن؛ محو شدن ۴) تجربه کردن

۷۸ ۱ توربین‌های بادی برای تولید برق مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۱) تولید کردن ۲) فراهم کردن

۳) اجازه دادن ۴) افزایش دادن

۷۹ ۲ برخی از دانشمندان ادعا می‌کنند که این بقایای اسکلتی بسیار

بیش از آن‌چه در گذشته اعتقاد وجود داشت قدمت دارند.

۱) انتظار داشتن ۲) ادعا کردن

۳) توسعه دادن ۴) مقایسه کردن

۸۰ ۱ ایده‌های آن‌ها در اصل خوب به نظر می‌رسند، اما درباره

[جنبه‌های] اقتصاد [ی] پشت این سیاست‌ها کار نکرده‌اند.

۱) اصل ۲) تعریف

۳) ارتباط ۴) ریشه

۸۱ ۴ دانشمندان نگرانی‌های خودشان را ابراز کرده‌اند که با چنین

سطحی از شکار، کوسه در خطر جدی تبدیل شدن به یک گونه در معرض نابودی است.

۱) احتمالی، محتمل

۲) فزاینده، رو به افزایش

۳) خیالی

۴) در معرض خطر؛ [گیاه و جانور] در معرض نابودی

۸۲ ۳ اگر واقعاً بتوانید به پایان یک کتاب طولانی برسید، به شما

احساس موفقیت دست می‌دهد.

۱) نسل ۲) تفاوت

۳) موفقیت ۴) نتیجه

۸۳ ۱ همه‌ی اولیا می‌کوشیدند حسن مسئولیت و صداقت را در

فرزندانشان بهبود بدهند.

۱) مسئولیت ۲) شوخ‌طبعی

۳) فرهنگ ۴) صلح

۸۴ ۲ تحقیقات آن‌ها نشان می‌دهد که یک فرد متوسط روزانه حدود

سه ساعت و نیم تلویزیون تماشا می‌کند.

۱) نمادین ۲) میانگین، متوسط

۳) جمهوری ۴) معرفی

۸۵ ۱ ما کسب و کارمان را به محض مستقر شدن در ساختمان

جدید، گسترش خواهیم داد.

۱) گسترش دادن ۲) فهمیدن

۳) دوری کردن ۴) فرض کردن

۸۶ ۴ بهترین آرزوها را برای حرفه شما دارم. به عنوان یک متخصص

منابع انسانی، راهنمایی شما به تیم در آمریکا کمک خواهد کرد. آن‌ها فرد مناسب را برای این موقعیت دارند. برای شما آرزوی سفری آرام و مسیری پر از شادی دارم. باشد که همه روایهای شما در آینده محقق شوند!

۱) تضاد ۲) ارزش

۳) درک، فهم ۴) راهنمایی

۸۷ ۳ استفاده صحیح از هماپندهای ترکیبات بخش ضروری برای

بهبود سطح انگلیسی شما و افزایش نمره آیلتس شما است.

۱) خلقت ۲) انتخاب

۳) ترکیب ۴) موقعیت

دوران کودکی زمانی است که مسئولیت‌های کمی برای سخت کردن زندگی وجود دارد. اگر کودکان پدر و مادر خوبی داشته باشند که نیازهای آن‌ها را برآورده می‌کنند، به آن‌ها غذا داده می‌شود، از آن‌ها مراقبت می‌شود و [به آن‌ها] محبت می‌شود، [صرف نظر از] هر کاری که ممکن است انجام دهند، بعید است که دوباره در زندگی‌شان این همه [امکانات] به آن‌ها داده شود، بدون این‌که در ازای آن کاری انجام دهند. در واقع، خانواده برای کودک یک نعمت است. هم‌چنین زندگی همیشه در حال ارائه چیزهای جدید به کودک است. کودک از بازی در باران یا در برف لذت می‌برد. اولین بازدید او از ساحل یک ماجراجویی شگفت‌انگیز است. با وجود تمام این نکات، کودک دردهای خود را نیز دارد: او آزاد نیست هر کاری که می‌خواهد انجام دهد؛ به طور مداوم به او گفته می‌شود که کارها را انجام ندهد یا مجازات می‌شود. بنابراین زندگی او کاملاً شاد نیست. از طرف دیگر والدین فکر می‌کنند دنیای آن‌ها بعد از تولد فرزند متفاوت است. آن‌ها می‌گویند وضعیت جدید هم مزایا و هم معایب دارد. روال معمول آن‌ها دیگر ثابت نیست و معمولاً نمی‌توانند مانند قبل بیرون بروند. و باید بیشتر بخوابند. با این حال، آن‌ها از این‌که پدر یا مادر هستند خوشحال هستند و معتقدند که پدر یا مادر بودن بر دیدگاه آن‌ها در مورد زندگی تأثیر گذاشته است.

۸۸ ۳ توضیح: "responsibilities" یک اسم قابل شمارش جمع

است و با توجه به معنی جمله گزینه (۳) صحیح است.

۸۹ ۴

۱) با آن‌ها مبارزه کردن ۲) از نیازهای آن‌ها غفلت کردن

۳) برای آن‌ها آواز خواندن ۴) نیازهای آن‌ها را برآورده کردن

۹۰ ۲

- (۱) فرصت
(۳) مهمانی

۹۱ ۲

- (۱) با این حال
(۳) اما

۹۲ ۱

- (۱) تأثیر گذاشتن
(۳) ارتباط برقرار کردن

۹۴ ۲

- (۱) باورهای عرفی، اشکال اجتماعی و صفات مادی یک گروه نژادی، مذهبی یا اجتماعی
(۲) ویژگی‌های متعلق به فرهنگ یک جامعه خاص
(۳) درخواست یک کشیش از خداوند برای مراقبت از شخص یا گروهی از افراد خاص
(۴) احساس لذت و رضایت به دلیل این‌که شما یا افرادی که با شما در ارتباط هستند کار خوبی انجام داده‌اید یا به دست آورده‌اید

۹۵ ۴

- رابطه استاین‌بک با کالج چگونه بود؟
(۱) او سخت‌کوش بود و برای اتمام کالج بسیار سخت درس می‌خواند.
(۲) او علاقه‌ای به تحصیل نداشت، بنابراین وارد کالج نشد.
(۳) او ابتدا به خاطر خانواده‌اش وارد کالج شد، اما برایش کالج جالب بود و به تحصیل ادامه داد.
(۴) او به مدت ۶ سال در کالج حاضر می‌شد اما نه به طور منظم قبل از این‌که در نهایت ترک تحصیل کرد.

۹۶ ۱

- استاین‌بک در طول زندگی‌اش در تمام شغل‌های زیر کار کرد به جز
(۱) مدرس کالج
(۲) کارگر یدی
(۳) نویسنده آزاد
(۴) رمان‌نویس

از نظر مساحت کل (شامل آب‌های آن)، کانادا بعد از روسیه دومین کشور بزرگ جهان است. با این حال تنها از نظر مساحت خشکی، کانادا رتبه چهارم را دارد. با وجود این‌که کشور بسیار بزرگی است، جمعیت آن تنها ۳۸ میلیون نفر است. تراکم جمعیت کانادا، با ۳/۳ نفر در هر کیلومتر مربع (۵/۸ [نفر] در مایل مربع)، در میان کم‌ترین [جمعیت‌ها] در جهان است. مردم کانادا را کانادایی می‌نامند. پرجمعیت‌ترین بخش این کشور شهر کبک است. هر دو زبان فرانسه و انگلیسی زبان رسمی هستند و اتاوا پایتخت آن است.

کانادا فقط با یک کشور مرزهای مشترک دارد: ایالات متحده. کانادا از اقیانوس اطلس در شرق تا اقیانوس آرام در غرب امتداد دارد؛ در شمال اقیانوس منجمد شمالی قرار دارد. هم‌چنین کانادا بیش از هر کشور دیگری در جهان دریاچه دارد. زمستان بسیار سرد و طولانی است که دمای آن می‌تواند ۲۴- درجه سانتیگراد باشد. زمستان در بسیاری از نقاط کشور، به ویژه در استان‌های داخلی و پربری، که آب و هوای قاره‌ای را تجربه می‌کنند، می‌تواند سخت باشد. در تابستان، ممکن است بسیار گرم شود. گرم‌ترین ماه‌ها جولای و آگوست هستند.

کانادا جنگل‌های زیادی دارد، که زیستگاه بسیاری از حیوانات مانند سگ آبی، خرس، روباه و غیره است. بسیاری از مردم برای بازدید از شهرهایی مانند تورنتو، مونترال و ونکوور و هم‌چنین برای گذراندن وقت برای کشف حیات وحش در کانادا به آن‌جا می‌روند.

جان استاین‌بک در سال ۱۹۰۲ در خانواده‌ای متوسط به دنیا آمد. پدرش برای مراقبت از خانواده به مشاغل مختلف مشغول بود. مادرش معلم سابق مدرسه بود. استاین‌بک سه خواهر داشت، و از دوران کودکی شادی برخوردار بود. جشن گرفتن هر جشن فرهنگی میراث خانواده او بود. اگرچه خجالتی بود، اما بسیار باهوش بود و در سنین جوانی به دره سالیاناس کالیفرنیا وابسته شد. استاین‌بک در ۱۴ سالگی تصمیم گرفت که نویسنده شود، و زمان زیادی را صرف نوشتن شعر و داستان کرد. استاین‌بک برای شادی والدینش در دانشگاه استنفورد ثبت نام کرد. او که برای زندگی دانشگاهی مناسب نبود، شش سال آمد و رفت و سرانجام در سال ۱۹۲۵ کالج را برای همیشه ترک کرد. پس از مدت کوتاهی که در شهر نیویورک تلاش کرد تا یک نویسنده آزاد باشد، به کالیفرنیا بازگشت و با کار به عنوان کارگر یدی امرار معاش کرد. استاین‌بک نویسنده ۳۱ کتاب، از جمله برخی از معروف‌ترین رمان‌های ادبیات آمریکا بود: موش‌ها و انسان‌ها (۱۹۳۷)، خوشه‌های خشم (۱۹۳۹) و شرق بهشت (۱۹۵۲). اگرچه او از سال ۱۹۲۹ شروع به انتشار کرده بود، اما برای اولین بار با تور تیلا فلت (۱۹۳۵)، رمانی طنزآمیز درباره زندگی پایزانه در منطقه مونتري در زادگاهش کالیفرنیا به موفقیت دست یافت. تمام کتاب‌های او حول محور مسائل اجتماعی می‌چرخید، و استاین‌بک معتقد بود که وظیفه نویسنده این است که «روایهای تاریک و خطرناک ما را به منظور بهبود به نور بکشد».

استاین‌بک در سال ۱۹۴۰ برای فیلم خوشه‌های خشم برنده جایزه پولیتزر شد. بیست و دو سال بعد، او جایزه نوبل ادبیات را دریافت کرد: «به خاطر نوشته‌های واقع‌گرایانه و تخیلی‌اش، ترکیبی از طنز دلسوزانه و ادراک اجتماعی دقیق».

استاین‌بک سه بار ازدواج کرد و همسر اولش از او حمایت مالی کرد در حالی‌که او روی نوشتن خود متمرکز بود. آن‌ها در سال ۱۹۴۲ طلاق گرفتند. ازدواج دوم او از سال ۱۹۴۳ تا ۱۹۴۸ ادامه یافت، و دو پسر داشت. استاین‌بک در سال ۱۹۵۰ با همسر سوم خود ازدواج کرد و تا زمانی که استاین‌بک در سال ۱۹۶۸ در اثر بیماری قلبی درگذشت، مزدوج ماندند.

۹۳ ۳

- استاین‌بک ابتدا با چه رمانی به موفقیت رسید؟
(۱) خوشه‌های خشم
(۲) موش‌ها و انسان‌ها
(۳) تور تیلا فلت
(۴) شرق بهشت

ریاضیات

۱۰۱ ۳ پس از تحلیل داده‌ها (گام چهارم) باید بتوانیم با تفسیر نتایج، پاسخی برای مسئله اصلی پیدا کنیم.

مورد فوق در گام پنجم چرخه آمار (بحث و نتیجه‌گیری) انجام می‌پذیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کیفی ترتیبی - کمی نسبی (۳) کمی فاصله‌ای - کمی نسبی
۴) کمی نسبی - کیفی اسمی

$$103 \quad 3 \quad x + 35^\circ + 11^\circ = 36^\circ \Rightarrow x = 36^\circ - 145^\circ = 215^\circ$$

$$\frac{215^\circ}{36^\circ} = \frac{y}{100} \Rightarrow y = \frac{215 \times 100}{36} = 597.7$$

نمودار سؤال مربوط به گام چهارم چرخه آمار (یعنی تحلیل داده‌ها) می‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

$$104 \quad 4 \quad R = x_{\max} - x_{\min} = 20 - 1 = 19$$

۲) تقریباً ۵۰ درصد داده‌ها از عدد ۱۱/۵ (میانه) بزرگ‌تر هستند.

$$3 \quad IQR = Q_3 - Q_1 = 17/5 - 10 = 7/5$$

۴) تراکم داده‌ها در سمت چپ جعبه بیشتر است، زیرا میانه بیشتر متمایل به سمت چپ است.

۱۰۵ ۳ ابتدا داده‌ها را به طور صعودی مرتب می‌کنیم:

۲, ۲, ۴, ۴, ۴, ۴, ۶, ۶, ۶, ۸, ۸, ۱۰

$$\bar{x} = \frac{2(2) + 4(4) + 3(6) + 2(8) + 10}{12} = \frac{4 + 16 + 18 + 16 + 10}{12} = \frac{64}{12} = 5\frac{1}{3}$$

تعداد داده‌ها ۱۲ تاست. پس:

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده هفتم} + \text{داده هشتم}}{2} = \frac{4 + 6}{2} = \frac{10}{2} = 5$$

۴ = داده‌ای با بیشترین تکرار (فراوانی) = مد

مشاهده می‌شود که میانگین، بیشترین مقدار را دارد.

۱۰۶ ۴ در سال ۹۸ تعداد بازیکنان خارجی جذب شده ۳ نفر و کل

بازیکنان داخلی و خارجی برابر ۳+۱۸=۲۱ نفر است پس:

$$\text{در سال ۹۸: } \frac{\text{بازیکنان خارجی}}{\text{کل بازیکنان}} = \frac{3}{21} = \frac{1}{7}$$

و در سال ۹۹ تعداد بازیکنان خارجی جذب شده ۶ نفر و کل بازیکنان داخلی و خارجی برابر با ۶+۱۵=۲۱ نفر است پس:

$$\text{در سال ۹۹: } \frac{\text{بازیکنان خارجی}}{\text{کل بازیکنان}} = \frac{6}{21} = \frac{2}{7}$$

۱۰۷ ۱ گام اول: بیان مسئله (فهم مسئله، تعریف دقیق مسئله)

گام دوم: طرح و برنامه‌ریزی (روش اندازه‌گیری، روش نمونه‌گیری، روش انجام کار)

گام سوم: گردآوری و پاکسازی داده‌ها (گردآوری، سازماندهی، پاکسازی)

گام چهارم: تحلیل داده‌ها (مرتب کردن داده‌ها، استفاده از معیارهای گرایش به مرکز و معیارهای پراکندگی، استفاده از نمودارها و جدول)

گام پنجم: بحث و نتیجه‌گیری (نتیجه‌گیری، نقد و بررسی ایده‌های جدید)

۹۷ ۳ تمام موارد زیر در مورد این متن نادرست است؛ به جز

۱) کانادا با [در نظر گرفتن] آب‌هایش بزرگ‌ترین کشور جهان است

۲) زمستان‌ها در کانادا بسیار سخت است؛ با این حال تابستان‌های خنکی دارد

۳) کانادا تنها با ایالات متحده مرزهای زمینی مشترک دارد

۴) شهرهایی مانند تورنتو و مونترال تنها دلیلی هستند که مردم می‌خواهند از کانادا دیدن کنند

۹۸ ۲ بهترین مترادف کلمه "in spite of" (با وجود) در

سطر ۲ چیست؟

۱) با این حال (۲) با وجود

۲) علاوه بر این (۴) با استفاده از

۹۹ ۳ پایتخت کانادا چه [شهری] است؟

۱) تورنتو (۲) کبک

۲) اتاوا (۴) مونترال

۱۰۰ ۲ موضوع اصلی پاراگراف اول چیست؟

۱) حقایق در مورد مرزهای کانادا (۲) جمعیت و وسعت کانادا

۲) اقلیم و مکان‌های کانادا (۴) آب‌های کانادا

هر سه عبارت داده شده درست هستند. **۴ ۱۱۵****۴ ۱۱۶**

$$\frac{x=1}{\text{صدق در معادله}} \rightarrow \frac{12-1}{1+(1)^2} - \frac{a}{1} = \frac{1}{(1)+1} \Rightarrow \frac{11}{2} - a = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{11}{2} - \frac{1}{2} = a \Rightarrow \frac{10}{2} = a \Rightarrow a = 5$$

$$\frac{a=5}{\text{جایگزین}} \rightarrow \frac{12-x}{x+x^2} - \frac{5}{x} = \frac{x}{x+1} \Rightarrow \frac{12-x}{x(1+x)} - \frac{5}{x} = \frac{x}{x+1}$$

طرفین تساوی را در $x(x+1)$ یعنی مخارج مشترک کسرها ضرب می‌کنیم:

$$x(x+1) \left(\frac{12-x}{x(x+1)} - \frac{5}{x} \right) = \frac{x}{x+1} \Rightarrow 12-x-5(x+1) = x(x)$$

$$\Rightarrow 12-x-5x-5 = x^2 \Rightarrow x^2 + 6x - 7 = 0$$

$$\Rightarrow (x+7)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x+7=0 \Rightarrow x=-7 \\ x-1=0 \Rightarrow x=1 \end{cases}$$
 ریشه دیگر $x=-7$

۳ ۱۱۷

$$x(ax-20) = -25 \Rightarrow ax^2 - 20x + 25 = 0$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-20)^2 - 4(a)(25) = 0$$

$$\Rightarrow 400 - 100a = 0 \Rightarrow -100a = -400 \Rightarrow a = \frac{-400}{-100} = 4$$

$$\frac{a=4}{\text{جایگزین}} \rightarrow 4x^2 - 20x + 25 = 0$$

$$\Rightarrow \text{ریشه مضاعف } x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-20)}{2(4)} = \frac{20}{8} = \frac{5}{2}$$

ریشه معادله، در معادله صدق می‌کند. **۱ ۱۱۸**

$$\frac{x=\frac{1}{2}}{\text{صدق در معادله}} \rightarrow 2\left(\frac{1}{2}\right)^2 - 3\left(\frac{1}{2}\right) - a = 0 \Rightarrow 2\left(\frac{1}{4}\right) - \frac{3}{2} - a = 0$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} - \frac{3}{2} - a = 0 \Rightarrow -1 - a = 0 \Rightarrow -1 = a$$

$$\frac{a=-1}{\text{جایگزین}} \rightarrow 2x^2 - 3x + 1 = 0 \Rightarrow \text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = \frac{c}{a} = \frac{1}{2}$$

۳ ۱۱۹

$$3x^2 - 6x + a = 0 \xrightarrow[\text{تقسیم}]{\text{طرفین بر ۳}} x^2 - 2x + \frac{a}{3} = 0$$

$$\left(\frac{b}{2}\right)^2 = \left(-\frac{2}{2}\right)^2 = (-1)^2 = 1 \xrightarrow{\text{به طرفین عدد ۱ را اضافه می‌کنیم.}} x^2 - 2x + 1 = -\frac{a}{3} + 1$$

$$\begin{cases} (x-1)^2 = 1 - \frac{a}{3} \\ (x-1)^2 = b \end{cases} \Rightarrow 1 - \frac{a}{3} = b$$

از مقایسه با صورت سؤال داریم:

$$1 - \frac{a}{3} = b \xrightarrow{\times 3} 3 - a = 3b \Rightarrow 3b + a = 3$$

طبق نمودار: **۴ ۱۰۸**

$$17/3 = \text{میانگین} + \text{انحراف معیار}$$

$$\sigma + 15/8 = 17/3 \Rightarrow \sigma = 17/3 - 15/8 = 1/5$$

$$\sigma = 1/5 \Rightarrow \text{واریانس} = \sigma^2 = (1/5)^2 = 2/25$$

$$\text{مجموع مجذورات اختلاف داده‌ها با میانگین} = \frac{x}{26} \Rightarrow 2/25 = \frac{x}{26}$$

$$\Rightarrow x = 26 \times 2/25 = 58/5$$

استفاده از شاخص‌ها و نمودارها در گام چهارم (تحلیل داده‌ها) **۴ ۱۰۹**

صورت می‌گیرد و اشتباه در آن باعث اشتباه در گام پنجم (بحث و نتیجه‌گیری) خواهد شد.

در گام سوم گردآوری داده‌ها صورت می‌گیرد و از آن جا که از **۳ ۱۱۰**

اطلاعات از قبل تهیه شده اداره راهنمایی و رانندگی استفاده می‌کنیم، روش گردآوری داده‌ها استفاده از دادگان است.

می‌دانیم به $\binom{n}{m}$ حالت می‌توان یک نمونه m تایی از یک **۳ ۱۱۱**جامعه آماری m تایی انتخاب کرد، بنابراین:

$$\binom{n}{2} = 45 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)!2!} = 45 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)! \times 2} = 45$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 90 \Rightarrow n^2 - n - 90 = 0 \Rightarrow (n-10)(n+9) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n-10=0 \Rightarrow n=10 \\ n+9=0 \Rightarrow n=-9 \end{cases}$$
 غ ق ن

بنابراین تعداد اعضای جامعه ۱۰ نفر است و تعداد نمونه‌های ۳ تایی آن برابر است با:

$$\binom{10}{3} = \frac{10!}{3!7!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 120$$

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم: **۲ ۱۱۲**

$$3, 4, 8, 8, 9, 10, \boxed{11}, 12, 13, 14, 15, 16, 17$$

میانها

طبق فرض مسأله به داده‌های کمتر از ۲ میانه و به داده‌های بیشتر یا مساوی میانه ۱ واحد اضافه می‌کنیم:

$$\begin{array}{ccc} \text{نیمه اول داده‌ها} & & \text{نیمه دوم داده‌ها} \\ \overbrace{5, 6, 10, 10, 11, 12, \boxed{12}} & & \overbrace{13, 14, 15, 16, 17, 18} \\ \downarrow & \text{میانها} & \downarrow \\ Q_1 = \frac{10+10}{2} = 10 & & Q_3 = \frac{15+16}{2} = 15.5 \end{array}$$

$$\text{دامنه میان چارکی} = \text{IQR} = Q_3 - Q_1 = 15.5 - 10 = 5.5$$

هنگامی که داده دورافتاده در بین داده‌ها وجود نداشته باشد، **۴ ۱۱۳**

میانگین به عنوان معیار گرایش به مرکز و انحراف معیار به عنوان معیار پراکندگی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

$$25 + b + 30 + a + 10 - b = 80 \Rightarrow 65 + a = 80$$
 ۴ ۱۱۴

$$\Rightarrow a = 80 - 65 = 15$$

$$\frac{15}{80} \times 100 = 18.75$$

درصد گروه خونی برابر است با:

$$\Delta = (11)^2 - 4(2)(-51) = 121 + 408 = 529$$

$$x_1 \text{ و } x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-11 \pm \sqrt{529}}{2(2)} = \frac{-11 \pm 23}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-11+23}{4} = \frac{12}{4} = 3 \text{ (غیر قابل قبول زیرا مخرج را صفر می‌کند)} \\ x_2 = \frac{-11-23}{4} = \frac{-34}{4} = -\frac{17}{2} \text{ قابل قبول} \end{cases}$$

پس معادله تنها یک جواب منفی ($x = -\frac{17}{2}$) دارد.

۳ ۱۲۵

$$3x^2 + (m+6)x - 2m = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = m+6 \\ c = -2m \end{cases}$$

$$\text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = \frac{c}{a} = \frac{-2m}{3} = -\frac{\lambda}{3} \Rightarrow -2m = -\lambda \Rightarrow m = \frac{\lambda}{2}$$

$$\xrightarrow{m=\frac{\lambda}{2}} 3x^2 + (\frac{\lambda}{2}+6)x - 2(\frac{\lambda}{2}) = 0 \Rightarrow 3x^2 + (\frac{\lambda}{2}+6)x - \lambda = 0$$

$$\Delta = (10)^2 - 4(3)(-\lambda) = 100 + 12\lambda = 196$$

$$x_1 \text{ و } x_2 = \frac{-10 \pm \sqrt{196}}{2(3)} = \frac{-10 \pm 14}{6}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{-10+14}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} \text{ ریشه بزرگ تر} \\ x_2 = \frac{-10-14}{6} = \frac{-24}{6} = -4 \text{ ریشه کوچک تر} \end{cases}$$

۱ ۱۲۶

$$(p \Rightarrow q) \wedge (\sim q \Rightarrow p) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (q \vee p)$$

$$\equiv (q \vee \sim p) \wedge (q \vee p) \equiv q \vee (\sim p \wedge p) \equiv q$$

همواره نادرست

بنابراین گزاره q درست است.

$$\sim p \vee q \text{ گزاره } p \text{ اگر درست و } q \text{ نادرست باشد، آن‌گاه ارزش گزاره } \sim p \vee q$$

نادرست و در نتیجه ترکیب عطفی آن با هر گزاره دیگری نادرست است، بنابراین

ارزش گزاره‌ها که در گزینه (۳) اشاره شده است، امکان‌پذیر نیست. (در سایر

گزینه‌ها ارزش هر دو گزاره $\sim p \vee q$ و $p \vee r$ در نتیجه ترکیب عطفی آن‌ها

درست است.)

$$p \Rightarrow (q \wedge (r \Rightarrow q)) \equiv p \Rightarrow (q \wedge (\sim r \vee q))$$

۲ ۱۲۸

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q \text{ طبق قانون جذب } q \wedge (\sim r \vee q) \equiv q \text{ پس:}$$

بررسی گزینه‌ها: ۳ ۱۲۹

$$۱) p \vee (p \wedge \sim q) \equiv p \text{ (قانون جذب)}$$

$$۲) \sim p \Rightarrow (p \vee q) \equiv p \vee (p \vee q) \equiv p \vee q$$

$$۳) \sim(\sim p \Rightarrow q) \wedge p \equiv \sim(p \vee q) \wedge p$$

$$\equiv (\sim p \wedge \sim q) \wedge p \equiv (\sim p \wedge p) \wedge \sim q \equiv F \wedge \sim q \equiv F$$

همواره نادرست

$$۴) (p \wedge q) \Rightarrow p \equiv \sim(p \wedge q) \vee p$$

$$\equiv (\sim p \vee \sim q) \vee p \equiv (\sim p \vee p) \vee \sim q \equiv T$$

همواره درست

۳ ۱۲۰

$$\begin{array}{|c|} \hline x+1 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline x \\ \hline \end{array}$$

$$\text{مساحت مستطیل} = x(x+1) = x^2 + x$$

$$\text{مساحت مربع} = (\sqrt{2})^2 = 2$$

طبق فرض مسأله این دو مساحت با هم برابرند:

$$x^2 + x = 2 \Rightarrow x^2 + x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (x+2)(x-1) = 0$$

$$\begin{array}{|c|} \hline \sqrt{2} \\ \hline \end{array}$$

$$\text{غ ق ق} \Rightarrow x = -2$$

$$\text{ق ق} \Rightarrow x = 1$$

$$\text{محیط مستطیل} = 2(x+1+x) = 4x+2 \xrightarrow{x=1} 4+2=6$$

$$\xrightarrow{x=1} 2(1)+1=3$$

$$S = x_1 + x_2 = \frac{y}{6} \text{ و } P = x_1 \times x_2 = \frac{1}{3}$$

۱ ۱۲۱

$$\text{می‌دانیم } x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - \frac{y}{6}x + \frac{1}{3} = 0$$

$$\times 6 \rightarrow 6x^2 - yx + 2 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-y)^2 - 4(6)(2) = 49 - 48 = 1$$

$$x_1 \text{ و } x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-y) \pm \sqrt{1}}{2(6)} = \frac{y \pm 1}{12}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{\lambda}{12} = \frac{2}{3} \text{ ریشه بزرگ تر} \\ x_2 = \frac{6}{12} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

۴ ۱۲۲

$$x^2 + ax - b^2 - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = a \\ c = -b^2 - 1 \end{cases}$$

$$\text{شرط داشتن دو ریشه حقیقی متمایز } \Delta > 0 \Rightarrow b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow a^2 - 4(1)(-b^2 - 1) > 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 4b^2 + 4 > 0$$

$$\text{عبارت } a^2 + 4b^2 + 4 \text{ همواره مثبت است چرا که عبارت } a^2 \text{ و } b^2 \text{ همواره}$$

غیرمنفی هستند، پس به ازای همه مقادیر a و b رابطه فوق برقرار است.

$$۴) ۱۲۳ \text{ اگر وزن برادر علی } x \text{ باشد، وزن علی } 2x+12 \text{ خواهد بود. از}$$

طرفی مجموع وزن آن‌ها ۱۳۵ کیلوگرم است، پس:

$$2x+12+x=135 \Rightarrow 3x=135-12 \Rightarrow 3x=123 \Rightarrow x=\frac{123}{3}=41$$

$$\text{وزن علی: } 2x+12 \xrightarrow{x=41} 2(41)+12=94$$

$$x^2 - 9 = (x-3)(x+3)$$

می‌دانیم: ۲ ۱۲۴

طرفین معادله را در عبارت $(x-3)(x+3)$ یعنی مخرج مشترک مخرج‌ها

ضرب می‌کنیم:

$$(x-3)(x+3) \left(\frac{2x}{x-3} + \frac{5}{x+3} = \frac{36}{(x-3)(x+3)} \right)$$

$$\Rightarrow 2x(x+3) + 5(x-3) = 36$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 6x + 5x - 15 - 36 = 0 \Rightarrow 2x^2 + 11x - 51 = 0$$

۱ ۱۳۰

$$\begin{aligned} ۳) (p \wedge q) \Rightarrow p &\equiv \sim(p \wedge q) \vee p \equiv (\sim p \vee \sim q) \vee p \\ &\equiv \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee \sim q \equiv T \vee \sim q \equiv T \end{aligned}$$

ارزش این گزاره همواره درست است. (بدون توجه به ارزش p و q)

$$۴) p \Rightarrow (p \vee q) \equiv \sim p \vee (p \vee q) \equiv \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee q \equiv T \vee q \equiv T$$

ارزش این گزاره همواره درست است. (بدون توجه به ارزش p و q)

از آن جا که r نادرست است، پس ارزش گزاره $r \wedge q$ نیزنادرست است و از آن جا که گزاره دوشروطی $(p \Rightarrow r) \Leftrightarrow (r \wedge q)$ دارایارزش درست است، پس ارزش گزاره $p \Rightarrow r$ نیز نادرست است. در نتیجه

ارزش گزاره p درست خواهد بود و در نتیجه داریم:

$$(p \vee q) \Rightarrow r \equiv \underbrace{(T \vee q)}_T \Rightarrow F \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

ارزش این گزاره همواره نادرست است.

۱ ۱۳۵

$$(p \wedge \sim q) \vee \sim p \equiv \underbrace{(p \vee \sim p)}_T \wedge (\sim q \vee \sim p)$$

همواره درست

$$\equiv T \wedge (\sim p \vee \sim q) \equiv \sim p \vee \sim q \equiv \sim(p \wedge q)$$

۲ ۱۳۱

الف) $(p \Rightarrow q) \wedge r \equiv \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F$

ب) $(q \Rightarrow p) \wedge q \equiv \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \wedge F \equiv T \wedge F \equiv F$

ج) $(q \Rightarrow p) \wedge r \equiv \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \wedge T \equiv T \wedge T \equiv T$

فقط ارزش یک گزاره (گزاره «ج») درست است.

۳ ۱۳۲

p	q	r	گزینه (۱)	گزینه (۲)	گزینه (۳)	گزینه (۴)
			$(\sim p \Rightarrow q) \wedge r$	$(q \Leftrightarrow \sim r) \vee p$	$(p \Leftrightarrow r) \vee \sim q$	$(\sim q \Rightarrow p) \wedge \sim r$
د	ن	د	د	د	د	ن
د	د	ن	ن	د	ن	د
ن	د	د	د	ن	ن	ن
ن	ن	د	ن	د	د	ن

۱ ۱۳۳

$$\sim(p \vee q) \Rightarrow r$$

گزاره شرطی فقط وقتی نادرست است که مقدم (در این جا $\sim(p \vee q)$) درستو تالی (در این جا r) نادرست باشد. از آن جا که $\sim(p \vee q)$ درست است، پسگزاره $p \vee q$ نادرست است و الزاماً p و q هر دو نادرست هستند، پس تا اینجا:

$$p \equiv F, q \equiv F, r \equiv F$$

الف) $(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (\sim r \vee q) \equiv \underbrace{(F \Leftrightarrow F)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(T \vee F)}_T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$

ب) $(\sim q \Rightarrow r) \Leftrightarrow (p \wedge \sim q) \equiv \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F \Leftrightarrow \underbrace{(F \wedge T)}_F \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$

یعنی ارزش هر دو گزاره درست است.

بررسی گزینه‌ها: ۲ ۱۳۴

$$۱) (p \wedge q) \Rightarrow (p \vee q) \equiv \sim(p \wedge q) \vee (p \vee q) \equiv \underbrace{(\sim p \vee \sim q)}_T \vee (p \vee q)$$

$$\equiv \underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee \underbrace{(\sim q \vee q)}_T \equiv T \vee T \equiv T$$

این گزاره همواره درست است. (بدون توجه به ارزش p و q)

$$۲) (p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q) \equiv \sim(p \vee q) \vee (p \wedge q) \equiv \underbrace{(\sim p \wedge \sim q)}_T \vee (p \wedge q)$$

ارزش این گزاره به ارزش p و q بستگی دارد.

اقتصاد

۱۳۶ | ۱

الف) در گذشته، دولت‌ها بیشتر حافظان نظم و امنیت و مدافع ملت‌ها در مقابل دشمنان داخلی و خارجی بودند، اما امروزه نقش آن‌ها پیچیده‌تر شده است و در هدایت جامعه در مسیر رشد و توسعه اقتصادی نقش دارند. (ب) اقتصاددانان، هر کدام در مورد میزان دخالت دولت در اقتصاد نظری دارند اما اشتراک نظر آن‌ها این است که دولت حتماً باید در اقتصاد حضور داشته باشد. (ج) توزیع عادلانه درآمد‌ها و کاهش فقر انگیزه‌ای قدرتمند برای مردم است تا در زمینه توسعه با یکدیگر همکاری داشته باشند. (د) برای سنجش وضعیت توزیع درآمد از شاخص دهک‌ها استفاده می‌شود.

۱۳۷ | ۲

عبارت‌های «الف»، «ج» و «ه» مربوط به عرضه کالا و خدمات و عبارت‌های «ب» و «د» در زمینه وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی دولت در اقتصاد است.

۱۳۸ | ۴

الف) رفاه اجتماعی اصطلاحی است که در پی تأمین حداقل نیازهای اساسی آحاد جمعیت کشور، برخورداری از سلامت در جسم و روح افراد جامعه، کاهش ناپهنجاری‌های اجتماعی و ... است. (ب) دولت باید شرایط ایجاد اشتغال را فراهم کند نه این‌که به دنبال ایجاد شغل در ساختار خود باشد. (ج) اصل ۴۴ به این موضوع می‌پردازد که دولت باید فعالیت خود را در اقتصاد کم کند و بخش مهمی از فعالیت‌های اقتصادی خود را به بخش‌های غیردولتی که بخش خصوصی نیز در آن قرار می‌گیرد، واگذار کند. (د) اگر در زمان‌ها یا مکان‌های مختلف وضعیت یک فرد را بسنجیم، در واقع از فقر نسبی کمک گرفته‌ایم.

۱۳۹ | ۲

الف) رشد هدفی است که برای رسیدن به آن باید رونق اقتصادی ایجاد شود. (ب) بهبود توزیع درآمد و ثروت باعث کاهش فقر می‌شود و فقر یکی از موانع توسعه است. (ج) هر جا استخدام نیروی کار دیدید، بدانید منظور اشتغال کامل است. (د) افزایش بی‌رویه قیمت‌ها (= تورم) \neq ثبات قیمت‌ها

۱۴۰ | ۲

$$۲ = \text{دهک سوم} - \text{دهک چهارم}$$

$$x = 7 \Rightarrow x - 5 = 2$$

$$4/5 = \text{دهک ششم} - \text{دهک هشتم}$$

$$x = 9/5 \Rightarrow 14 - x = 4/5$$

$$22 = \text{دهک اول} - \text{دهک دهم}$$

$$x = 24 \Rightarrow x - 2 = 22$$

۱۴۱ | ۳ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) بخش خصوصی به علت نداشتن سرمایه اولیه زیاد در بخش‌هایی مثل انحصارات طبیعی وارد نمی‌شود. (ج) برنامه‌ریزی برای این موارد از اهداف اصلی است. (د) دهک دهم نسبت به دهک اول سنجیده می‌شود تا با دیگر کشورها مقایسه شوند.

۱۴۲ | ۱

الف) قیمت از ۱۲۵ به ۱۱۸ کاهش پیدا کرده و جامعه در وضعیت رکود قرار دارد. در این شرایط باید سیاست‌های انبساطی (مالی یا پولی) به کار گرفت مثل خرید اوراق مشارکت از مردم یا کاهش نرخ مالیات. (ب) بیکاری اصطلاحی زمانی رخ می‌دهد که فردی در حال جابه‌جایی بین دو شغل است. اگر فردی خودخواسته بیکار بماند، در واقع بیکاری وی از نوع داوطلبانه است. (ج) سیاست‌های تثبیت اقتصادی (پولی و مالی) برای کنترل نوسان‌های اقتصادی به کار می‌روند و همین‌طور کنترل تقاضای کل در کوتاه‌مدت. (د) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توانمندسازی افراد به ویژه مولد کردن آن‌هاست.

۱۴۳ | ۲

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(ب) هر چه توزیع درآمد در کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد، نرخ فقر در آن کشور بیشتر است. (د) دولت‌ها برای پیشگیری اقدام به آموزش ضمن خدمت، اعطای یارانه‌های تولید و مهارت‌افزایی حین کار می‌کنند.

۱۴۴ | ۳

الف) به دلیل افزایش قیمت کالاها و خدمات، معمولاً درآمد افراد جامعه متناسب با تورم افزایش نمی‌یابد؛ در نتیجه، کالاها گران شده یا مردم نمی‌توانند کالاها را خریداری کنند و رفاه کاهش می‌یابد. (ب) خط فقر، سطح حداقل معیشت (یا درآمدی) است که افراد بتوانند نیازهای اولیه‌شان را برطرف کنند.

۱۴۵ | ۴

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(ب) کل جامعه ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود و با تقسیم بر ۱۰ دهک، جمعیت هر کدام شامل ۱۰ درصد جامعه می‌شود. (ج) اشتغال کامل نیروی کار به معنای صفر شدن نرخ بیکاری نیست زیرا خیلی از افراد خودخواسته کار نمی‌کنند و یا در حال جابه‌جایی از کاری به کار دیگر هستند.

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۴ تقطیع گزینه (۴):

د	رو	ن	پر	د	ی	رن	دال	م	خا	ل	فی	چن	نیست
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ب	یا	ر	سا	قی	ی	عش	شا	ق	سا	ع	ر	صه	با
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه
تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

بلند

۱۴۷ ۳ تقطیع گزینه (۳):

او	فک	ر	ات	ت	حا	د	ع	لا	ملا	ب	مغز	پخت
-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
از	بز	م	خا	چ	سخت	ب	جا	بو	د	طر	د	او
مفعول			فاعل				مفعیل				فاعل	

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه (قی)

(۲) تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند (ی)

(۴) حذف همزه (دان) - تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند (ف)

۱۴۸ ۳ وزن مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): مفعول / فاعلاتن /

مفاعیل / فاعلن (= مستفععلن مفاعیل مستفععلن فعل)

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

(۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

(۴) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل

۱۴۹ ۲ بررسی حذف همزه در گزینه‌ها:

(۱) سابقیان (۱ مورد)

(۲) منان، شاید، مگران، شاوز، شاید (۵ مورد)

(۳) راستان، قعی، کزاستان (۳ مورد)

(۴) گئی، سنزاتا (۲ مورد)

۱۵۰ ۳ تقطیع ابیات سؤال:

حذف

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند همزه

↓

↓

د	گ	ر	وَنبَد	تن	ها	ب	م	نل	ب	قا	ضی	یم	ما
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ت	ا	گر	پ	حسین	دع	وی	گ	نی	گ	وا	ه	دا	ری
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

حذف همزه

↓

ب	چ	من	گ	لی	ک	خا	هد	ب	ت	ما	ن	دز	و	جا	هت
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
ت	ا	گر	پ	خا	هی	یی	گل	ک	م	شز	گ	یا	ه	دا	ری
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند حذف همزه

حذف همزه

۱۵۱ ۲ وزن مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): فاعلاتن / فاعلاتن /

فاعلاتن / فاعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۴) فاعلاتن فاعلاتن // فاعلاتن فاعلاتن

۱۵۲ ۴ تقطیع گزینه (۴):

آ	سو	د	ام	ک	پی	ر	خ	را	با	ت	چن	من	بو
-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
یا	لین	ز	دس	ت	خیش	م	را	زی	ر	سر	گ	داشت	
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U
مفعول			فاعل				مفاعیل				فاعلن		

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

کو

↓

↓

(۲)

ب

ها

↓

↓

(۳)

زل

ف

↓

↓

۱۵۳ ۱ وزن گزینه (۱): مفاعلن فاعلاتن // مفاعلن فاعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلن

۱۶۱ ۳ واژه «قاتل» در این گزینه برای «غیرانسان» به کار رفته است، اما در سایر گزینه‌ها برای انسان.

۱۶۲ ۲ در این گزینه واژه «روان» آرایه جناس تام (همسان) دارد. مصراع اول (جاری) مصراع دوم (روح)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گل

(۳) خیال

(۴) می

۱۶۳ ۳ در گزینه (۳)، «گسست» در وجه لازم است و مفعول‌پذیر نیست اما در سایر گزینه‌ها در وجه متعدی و گذرا به مفعول:

(۱) دل [را] ببايد گسست

(۲) بند [را] گسستم

(۴) تسبیح [را] گسستند

۱۶۴ ۲ تکرار صامت «ز» ۵ بار

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) صامت «ر» (۱۱ بار) / صامت «ش» (۵ بار) / صامت «م» (۵ بار)

(۳) صامت «س» (۷ بار) / صامت «د» (۶ بار) / صامت «ر» (۵ بار)

(۴) صامت «ر» (۷ بار) / صامت‌های «م»، «ن» (۵ بار)

۱۶۵ ۲ نوع را در عبارت سؤال و گزینه (۲): فک اضافه

پارسازاده‌ای را نعمت بی‌کران به دست افتاد: نعمت بی‌کران به دست پارسازاده‌ای افتاد.

مرا پشت: پشت من

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) را (در «عشق را گفتم»): در معنی حرف اضافه «به» / را (در «مرا»): نشانه مفعول

(۳) رای حرف اضافه

(۴) رای نشانه مفعول (هر دو مورد)

۱۶۶ ۳ با توجه به معنی و آهنگ خواندن بیت‌ها، در سه بیت «ب، ج و ه» سخن شاعر در مصراع اول تمام نمی‌شود. دو بیت دیگر، هر کدام مصراع‌های مستقل دارند.

۱۶۷ ۲ واژه «چون» در دو بیت «ب و د» به معنی «چگونه» است.

بررسی سایر بیت‌ها:

الف) چون: هنگامی که

ج) چون: همانند

۱۶۸ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): اهمیت همراه هم‌دل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عشق، موجب ارزشمندی‌ست.

(۳) توصیف بارش باران صبحگاهی و طبع شاعری لطیف و ارزشمند سراینده

(۴) لازمه وصال، ترک وجود مادی‌ست.

۱۵۴ ۱ لف و نشر: دست (لف ۱)، تیغ (لف ۲) / زرافشان (نشر ۱)، سرافشان (نشر ۲) / تغییر کمیت مصوت: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) لف و نشر: مال (لف ۱)، زهد (لف ۲) / رشوه (نشر ۱)، ریا (نشر ۲)

تغییر کمیت مصوت: «چه» (مصراع دوم)

(۳) لف و نشر: عارض (لف ۱)، زلف (لف ۲) / روشن (نشر ۱)، تیره (نشر ۲)

عارض (لف ۱)، زلف (لف ۲) / روی پری (نشر ۱)، رای اهریمن (نشر ۲)

تغییر کمیت مصوت: «صُ» (مصراع اول) / ی (مصراع دوم) / ری (مصراع دوم)

(۴) لف و نشر: زلف (لف ۱)، نور روی (لف ۲) / کفر (نشر ۱)، ایمان (نشر ۲)

تغییر کمیت مصوت: نُ (مصراع اول) / ز (مصراع دوم)

۱۵۵ ۳ تقطیع گزینه (۳):

از	فی	ضی	خا	مُ	شی	هاست	ز	گی	نی	ی	ک	لا	م
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	U	U	-	-
چُن	غند	چ	صد	ز	با	نم	از	بی	ز	با	نی	ی	خیش
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	U	-

پارادوکس: صد زبان بودن در عین بی‌زبانی

۱۵۶ ۴ بارور ≠ بی‌ثمر

۱۵۷ ۲ لف و نشر مشوش: مرغ (لف ۱)، ماهی (لف ۲) / دریا (نشر ۲)، مرغزار (نشر ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لف و نشر مرتب: چشم (لف ۱)، ابرو (لف ۲) / تیر (نشر ۱)، کمان (نشر ۲)

(۳) لف و نشر مرتب: لب (لف ۱)، چشم (لف ۲) / پسته (نشر ۱)، بادام (نشر ۲)

(۴) لف و نشر مرتب: زلف (لف ۱)، خال (لف ۲) / دام (نشر ۱)، دانه (نشر ۲)

۱۵۸ ۳ بررسی سایر ابیات:

الف) توبه کردن از زهد و پارسایی

د) این که دین را قیله خود ساختن مترادف کفر باشد.

و) درمان بودن درد / عنایت بودن جور

۱۵۹ ۳ بررسی آرایه‌ها:

تضاد: کفر ≠ ایمان / جنگ ≠ صلح

لف و نشر: کفر (لف ۱) ← زلف (نشر ۱) / ایمان (لف ۲) ← عارض (نشر ۲)

دقت کنید: سیاهی و سفیدی در نشرها (زلف و عارض) به لفا (کفر = سیاه و ایمان = سفید) برمی‌گردد.

تناقض: صلح و یکی شدن کفر و ایمان «نمایشی» از یک تناقض است.

۱۶۰ ۱ بررسی آرایه تضاد:

الف) زیر ≠ بم

ب) صورت ≠ معنی

ج) زحل (نماد نحسی) ≠ مشتری (نماد سعادت)

د) پشه ≠ فیل

ه) دوزخ ≠ بهشت

و) فریدون ≠ ضحاک

۱۷۹: ۳ نمودار هجایی گزینه (۳):

-U-U / -U-U / -U-U / -U-U

نمودار هجایی سایر گزینه‌ها:

-U-U / -U-U / -U-U / -U-U

۱۸۰: ۲ مفهوم گزینه (۲): تقابل عشق و زهد / نکوهش زهد

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها:

توصیه به مناعت طبع و عزت نفس

۱۶۹: ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): نکوهش

دل‌بستگی به تعلقات دنیوی که در حقیقت به منزله بازیچه هستند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) رنج عاشقی

(۲) ظاهر آیینۀ باطن، و سخن معرّف راز درون است.

(۴) رنج عاشقی و بی‌وفایی معشوق

۱۷۰: ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عدم امکان

شناخت خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بی‌تعلقی عارفان

(۲) جفای معشوق

(۴) ترجیح دین بر دنیا و مادیات

۱۷۱: ۳ عبارت سؤال، معرّف «عطاملک جوینی» است که با

«شمس قیس رازی» در یک قرن می‌زیسته.

۱۷۲: ۳ «موش و گربه» به نظم و سایر گزینه‌ها به نثر نوشته شده‌اند.

۱۷۳: ۳ کمال‌الدین اسماعیل، مدّاح جلال‌الدین خوارزم‌شاه در سال

۶۳۵ هـ. ق به دست مغولان در اصفهان کشته شد.

۱۷۴: ۴ گزینه (۴) معرّف «تاریخ گزیده»، از آثار قرن هشتم است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) المعجم: نوشته‌شده در قرن هفتم

(۲) تاریخ جهان‌گشا: نوشته‌شده در قرن هفتم

(۳) لمعات: نوشته‌شده در قرن هفتم

۱۷۵: ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هم‌چو / چون (۲) مانند

(۳) مانند

۱۷۶: ۲ لعل به آتش / رخ به آتش / سیب زنخدان (اضافۀ تشبیهی) /

زنخدان به خورشید (۴ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ابرو به کمان / مژگان به ناوک (۲ مورد)

(۳) غمزه به تیر (۱ مورد)

(۴) لعل (لب) به یاقوت (۱ مورد)

۱۷۷: ۴ مصراع اول:

لب: مشبّه / لاله: مشبّه به / شکفتن: وجه‌شبهه / مانند: ادات تشبیه

مصراع دوم:

دل: مشبّه / چشمه مهتاب: مشبّه به / بی‌قراری: وجه‌شبهه / مانند: ادات تشبیه

۱۷۸: ۱ تقطیع بیت سؤال:

ف	ت	ن	ی	ع	ش	ا	ق	ک	ن	آ	ز	خ	چ	ر	و	ز	ت	ر
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	U
ش	ه	ر	ی	آ	ف	ق	ک	ن	آ	د	ل	ش	ب	گ	ر	د	م	ر
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U	U

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱ ۴ ترجمه کلمات مهم: جَعَلْنَا: قرار دادیم / السَّمَاءُ: آسمان را /

سَقْفًا مَحْفُوظًا: سقفی نگه داشته شده

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «همانند» معادلی ندارد، «جَعَلْنَا» ماضی است نه مضارع!

(۲) «مَحْفُوظ» اسم مفعول است: نگه داشته شده (نگه دارنده = حَافِظًا)

(۳) «در» معادلی ندارد، «نگه دارنده» نادرست است.

۱۸۲ ۲ ترجمه کلمات مهم: إِثْنَانٍ: دو چیز را / لَا تَنْسَهُمَا: آن‌ها را

فراموش نکن / الإهتمام بالرياضة: توجه به ورزش / تَزِيدُ مِنْ مَعْرِفَتِكَ: دانش

تو را زیاد می‌کنند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «الإهتمام بـ»: توجه به» در ترجمه نیامده است، ضمیر «لَكَ» در «مَعْرِفَتِكَ»

ترجمه نشده است.

(۳) «أبدأ: هرگز» ترجمه نشده است، «مبادا» ترجمه درستی از فعل امر نیست.

(۴) «لا تَنْسَ» صيغة مفرد مذکر مخاطب است: فراموش نکن، «مَعْرِفَتِكَ: دانش

تو»، «تَزِيدُ: زیاد می‌کنند»

۱۸۳ ۴ ترجمه کلمات مهم: قَدْ أُخْتَرِعَ: اختراع شده است / إعمار:

آباد کردن / إِنْ يُسْتَعْمَدَ: اگر مورد استفاده قرار گیرد / قَمَا ذُنْبُ الْمُخْتَرِعِ: گناه

مخترع چیست؟

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «يُسْتَعْمَدُ» مجهول است: به کار برده شود [آن را به کار ببرند =

يُسْتَعْمَدُهَا]

(۲) «أخْتَرِعَ» مجهول است نه معلوم.

(۳) «الحروب» جمع است، «ما» مای استفهام است: گناه مخترع چیست؟

۱۸۴ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «لا تُجَلِسَ أَحَدًا: احدی را نشان!»

(۳) «عَلِّمْ: یاد دهد» نه «یاد بگیرد».

(۴) «انْقَطَعَ» در باب «انفعال» لازم است نه متعدی: قطع شد.

۱۸۵ ۳ «لبخندزنان» حال است و باید به صورت نکره و منصوب بیاید

نه به صورت صفت: ... المهندسون مُبْتَسِمِينَ

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «كَانَ» از افعال ناقصه است و اسم و خبر دارد، نه فاعل: اسم «كَانَ» و

مرفوع!

(۲) «وَاحِدَةً» صفت است نه حال.

(۴) «مُبَشِّرِينَ» حال است نه صفت برای اسم معرفة «النَّبِيِّينَ».

۱۸۷ ۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) التَّلَّ (تپه): آن چه به خاطر شکار طعمه قرار داده می‌شود! (تَلَّ): «تَلَّ» و

جمع آن «تَلَل» یعنی: تپه

- (۲) الطَّنُّ (تن): آن چه معادل هزار کیلوگرم است و جمع آن «أطنان» است! (✓)
 (۳) القَنَاة (کانال): مجرای آبی تنگ یا بزرگ و جمع آن «قنوات» است! (✓)
 (۴) السَّهْل (دشت): مکانی نامرتفع میان کوه‌ها که در آن گیاه به آسانی
 می‌روید! (✓)

۱۸۸ ۳ «خَيْر» اسم تفضیل نیست.

ترجمه: این دوستان از آن‌ها، امید هیچ خیری نمی‌رود. در سایر گزینه‌ها
 «خَيْر» اسم تفضیل است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: با فرهیختگان معاشرت کن، چرا که این برای تو بهتر است!

(۲) ترجمه: بهترین مردم کسی است که مردم بیشتر از او سود می‌برند!

(۴) ترجمه: سکوت در بسیاری از اوقات از سخن گفتن بهتر است!

۱۸۹ ۴ «مَوْقِف» بر وزن «مَفْعَل» اسم مکان است.

دَقَّتْ كُنَيْدُ: گزینه (۳)، «المُدْرَسَةُ» اسم فاعل است. آن را با «المُدْرَسَةُ» اشتباه نگیرید.

۱۹۰ ۲ «خَائِبًا» حال است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خبر «أصبح» است و منصوب.

(۳) خبر اسم «كان» است و منصوب.

(۴) «خَائِبًا» خبر «إِنَّ» است و مرفوع.

تاریخ

۱۹۱ ۲ در دوره قاجاریه سه شیوه تولید وجود داشت:

- ۱) شیوه تولید سهم‌بری دهقانی در روستاها
 - ۲) شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد شهری بود.
 - ۳) شیوه تولید شبانکارگی (شبانی) یا ایلپاتی که مختص ایلات و کوچ‌نشینان بود.
- ۱۹۲ ۳ به رغم رکودی که در صنایع دستی ایران به ویژه از نیمه دوم عصر قاجار به وجود آمد، تولید فرش و صادرات آن به کشورهای جهان، به ویژه اروپا و آمریکا، رشد چشمگیری پیدا کرد. فرش ایران که از روزگاران دور آوازه‌ای جهانی داشت، در این دوره طالبان فراوانی در جهان پیدا کرد و گردشگران اروپایی توجه تاجران و مردم اروپا و آمریکا را به سوی فرش دستباف ایران جلب کردند.

۱۹۳ ۴ فتحعلی شاه برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.

یادآوری: گزینه‌های (۲) و (۳) از تحولات نگارگری ایران در دوران سلطنت ناصرالدین شاه می‌باشد.

۱۹۴ ۳ روحانیون به سبب نظارت بر موقوفات و دریافت وجوهات شرعی از نظر مالی مستقل از حکومت بودند.

۱۹۵ ۳ محصولات صادراتی کشاورزی ایران در دوره قاجار، شامل اقلیمی مانند ابریشم، تریاک، تنباکو، پنبه و برنج بود.

۱۹۶ ۴ با پیروزی مشروطه‌خواهان، انتظار می‌رفت دشمنان واقعی نهضت، مجازات شوند و کیفر ببینند اما آنان که دستشان به خون آزادی‌خواهان آغشته بود، رها شدند و محمدعلی شاه نیز، با حمایت روس و انگلیس، بدون محاکمه و حتی با پرداخت حقوق سالیانه راهی بندر ادسا در روسیه شد.

۱۹۷ ۲ مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصن در صحن حضرت عبدالعظیم به مهاجرت صغری مشهور است.

۱۹۸ ۳ قانونی که در زمان مظفرالدین شاه به نام «قانون اساسی» تنظیم شد، دارای ضعف‌های زیادی بود. این قانون در پنجاه و یک اصل تنظیم شده بود و در حقیقت نظام‌نامه‌ای بود که اداره امور مجلس و حدود اختیارات آن را روشن می‌ساخت. در این قانون از حقوق و تکالیف دولت نسبت به ملت و بالعکس سخن به میان نیامده بود، بنابراین لازم بود متممی بر آن نوشته و تکمیل می‌شد. به همین سبب، کمیسیونی متشکل از شش تن از نمایندگان برای تدوین «متمم قانون اساسی» تشکیل شد.

۱۹۹ ۴ استخدام مورگان شوستر از اقدامات مجلس دوم شورای ملی بود. سایر گزینه‌ها از اقدامات مجلس اول بوده است.

۲۰۰ ۴ الف) در پی به توپ بستن مجلس، آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی و آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی، توسط قزاق‌ها دستگیر، شکنجه و تبعید شدند.

ب) آیت‌الله محمد کاظم خراسانی، آیت‌الله سیدعبدالله مازندرانی و آیت‌الله حاج‌میرزا حسین فرزند میرزاخلیل تهرانی، از مراجع تقلید مقیم نجف بودند که از مشروطه‌خواهان در برابر حکومت استبدادی محمدعلی شاه حمایت می‌کردند.

۲۰۱ ۱ کاهنان و به ویژه کاهن اعظم که معمولاً از دانش‌های عصر خود مطلع بودند، به عنوان واسطه میان مردم و خدایان عمل می‌کردند و از قدرت و ثروت زیادی برخوردار بودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) در آغاز، کاهنان، پیشوایی دینی را به همراه فرمانروایی سیاسی به عهده داشتند، اما سرانجام فرماندهان نظامی قدرت را به دست گرفتند و در خانواده خود موروثی کردند (پس به دلیل واژه «همواره» این گزینه نادرست است، ضمناً فرماندهان نظامی قدرت را موروثی کردند نه کاهنان.)

۳) آنان معتقد بودند که خدایان، انسان‌ها را برای خدمت به خود آفریده‌اند.

۴) این گزینه مربوط به اعتقادات مصریان باستان است.

۲۰۲ ۱ مطالعه و شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ، عمدتاً متکی به کاوش‌های باستان‌شناسی است. از این‌رو، بیشتر اطلاعاتی که تاکنون درباره زندگی انسان‌ها و جوامع دوران پیش از تاریخ به دست آمده، حاصل تحقیقات علمی باستان‌شناسان است.

۲۰۳ ۱ مهم‌ترین پیامدهای کشاورزی عبارت‌اند از:

- ۱) کشاورزان به منظور کاشت، داشت و برداشت محصول، از دوره‌گردی دست برداشتند و نخستین روستاها را به عنوان سکونتگاه‌های دائم ایجاد کردند.
- ۲) به دلیل تولید اضافه بر نیاز، عده‌ای به فعالیت دیگری غیر از تولید خوراک مانند ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی روی آوردند و در تولید این محصولات مهارت و تخصص یافتند.
- ۳) در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، داد و ستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. رونق داد و ستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یک‌دیگر فراهم آورد.

۲۰۴ ۱ یکی از دستاوردهای برجسته تمدن مصر باستان، ابداع خط‌های مختلف هیروگلیف و دموتیک بود.

۲۰۵ ۴ قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد. در این سنگ‌نوشته نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آنان ذکر شده است.

۲۰۶ ۱ در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.

۲۰۷ ۳ تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشور عزیزمان ایران، مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان به طور تصادفی کشف شده‌اند.

۲۰۸ ۴ ابن‌خلدون، اندیشمند مسلمان تونس‌سی که در قرن ۸ ه. ق. می‌زیست، بخشی از مقدمه کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.

۲۰۹ ۴ باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی، سفرنامه‌ها و ...، از ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپادها، رادارها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای، روش‌های الکترومغناطیسی و سامانه اطلاعات جغرافیایی، که قابلیت زیادی در نقشه‌برداری، کشف و بازسازی دقیق مخطوطه‌ها و آثار باستانی دارند، استفاده می‌کنند.

۲۱۸ ۲ در تک‌نگاری، مؤلفان عموماً به اشاره فرمانروا، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، توصیف و ثبت و ضبط می‌کردند. این نوع تاریخ‌نگاری از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد.

۲۱۹ ۳ اهالی طائف نه تنها از پیامبر (ص) استقبال نکردند، بلکه با بی‌احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند.

۲۲۰ ۲ بررسی عبارت‌ها:

الف) در روش تاریخ‌نگاری تحلیلی، مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

ب) در تاریخ‌نگاری روایی، تاریخ‌نگاران بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

ج) مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

۲۱۰ ۲ رومیان در آغاز، گاه‌شماری دقیقی نداشتند، به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م. امپراتور روم (ژولیوس سزار) دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود.

مصریان گاه‌شماری خورشیدی دقیق و منظمی داشتند. آنان سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بابلی - اوستایی

۳) اوستایی - بابلی

۴) بابلی - رومی

۲۱۱ ۳ در سال‌های سوم و پنجم هجرت، سپاهی بزرگ از جنگجویان قبیله قریش و قبیله‌های هم‌پیمان آن، به قصد جبران شکست بدر و نابودی اسلام راهی مدینه شدند. فرماندهی سپاه قریش در این لشکرکشی‌ها به عهده ابوسفیان بود.

۲۱۲ ۴ رسول خدا (ص) در واپسین روزهای زندگانی خود دستور داد سپاه اسلام، برای مقابله با تهدیدات رومیان، به سوی سرحدات شام حرکت کند و اسامه بن زید را که در آغاز جوانی بود به فرماندهی آن سپاه منصوب کرد.

۲۱۳ ۱ موارد «ج» و «د» درباره اندرزنامه‌ها درست است.

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای اطلاعات سودمندی در خصوص چگونگی اداره کشور و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند.

ب) بسیاری از شاعران به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده‌اند.

۲۱۴ ۳ بسیاری از شاعران مانند انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده نامه اهل خراسان، سعدی در بوستان و گلستان و حافظ در دیوانش، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده‌اند.

۲۱۵ ۱ بخش عمده این شبه‌جزیره را صحراهای گرم و خشک تشکیل می‌دهند و قبایلی که در این بخش پراکنده بودند، اغلب از طریق پرورش معدودی بز و شتر و راهزنی، زندگی خود را تأمین می‌کردند.

۲۱۶ ۱ مشرکان ابتدا تصمیم گرفتند که هر طایفه، از مسلمان شدن اعضای خود جلوگیری نماید و با افرادی از طایفه خود که اسلام آورده بودند، برخورد کند. مشرکان هم‌چنین ابوطالب، رئیس طایفه بنی‌هاشم را در تنگنا قرار دادند که برادرزاده خود را وادار به دست کشیدن از عقایدش کند و یا او را به آنان بسپارد. پس از حمایت ابوطالب و بنی‌هاشم از پیامبر، سرانجام تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را از نظر اقتصادی و اجتماعی تحریم کنند، مدتی پس از پایان یافتن تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان در سال دهم بعثت، ابوطالب از دنیا رفت و جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد.

۲۱۷ ۳ در مرحله سنجش اعتبار و نقد راوی، پژوهشگران و مورخان، موضوعاتی نظیر ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر، محل تولد و زندگی، گرایش فکری، مذهبی و سیاسی و جایگاه علمی او را بررسی می‌کنند. یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی خبر است تا معلوم شود، روایت‌کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است.

جغرافیا

۲۲۱ ۲

داده‌ها و اطلاعات دو مؤلفه دارند:

- موقعیت جغرافیایی دارند. (داده‌های مکانی)

- دارای ویژگی‌هایی هستند. (داده‌های توصیفی)

۲۲۲ ۱

در مرحله ورودی داده‌ها، داده‌ها و اطلاعات از محیط

جمع‌آوری می‌شوند. (نقشه‌ها، گزارش‌های میدانی، آمار پدیده‌های طبیعی و

انسانی، تصاویر ماهواره‌ای و ...)

۲۲۳ ۴

اختراع نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار ← اوایل

قرن نوزدهم

اختراع و تولید انبوه خودرو ← اوایل قرن بیستم

۲۲۴ ۳

بررسی عبارت‌ها:

(الف) حمل و نقل بر زمین و آب و هوا تأثیر می‌گذارد. ← ص

(ب) حمل و نقل، کلید توسعه اقتصادی و رکن زیربنایی اقتصاد کشورها است.

← ص

(ج) فعالیت‌های اقتصادی تولید و توزیع و تجارت به شبکه‌های حمل و نقل

وابسته‌اند. ← ص

(د) گردشگری نیز به عنوان یک فعالیت اقتصادی مهم در کشورها به

زیرساخت‌های حمل و نقل نیاز دارد. ← ص

۲۲۵ ۲

شبکه‌های حمل و نقل هم از محیط جغرافیایی تأثیر

می‌پذیرند و هم بر فضای جغرافیایی تأثیر می‌گذارند و آن را تغییر می‌دهند.

۲۲۶ ۴

افزایش جمعیت، گسترش تجارت و اقتصاد جهانی و

پیشرفت‌های علمی و فناوری، از عوامل گسترش و تحول صنعت حمل و نقل

جهان در نیم‌قرن اخیر است.

۲۲۷ ۱

اختراع موتور بخار، تحول بزرگی در حمل و نقل آبی و ریلی به

وجود آورد.

۲۲۸ ۲

اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.

۲۲۹ ۲

بررسی عبارت‌ها: نادرست:

(الف) برای مسافت‌های کوتاه (معمولاً کمتر از ۴۰۰ کیلومتر) مناسب است.

(د) میزان مصرف سوخت و آلاینده‌گی محیط زیست در شیوه حمل و نقل

جاده‌ای بسیار زیاد است.

۲۳۰ ۳

شیوه‌های حمل و نقل لوله‌ای، آبی و هوایی برای مسافت دور

مناسب می‌باشند.

۲۳۱ ۴

واژه جغرافیا از نظر اراتوستن، دانشمند یونانی، شامل کلمات

زمین و ترسیم است.

۲۳۲ ۲

شاخه‌های فنون جغرافیایی عبارت است از:

علوم فضایی - هندسه - آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات

۲۳۳ ۲

انسان و محیط، دو عامل مهم در علم جغرافیا هستند.

۲۳۴ ۴

GIS ← علوم فضایی

کارتوگرافی ← هندسه

۲۳۵ ۲

شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی، بدون دانش جغرافیا

ممکن نیست.

۲۳۶ ۳

عملکرد انسان در ارتباط با محیط به دو گونه است:

۱- درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها

۲- نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

۲۳۷ ۲

بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها — سؤال ← چطور

دلالت بر ماهیت هر پدیده یا مسئله — سؤال ← چه چیز

۲۳۸ ۳

پاسخ سؤال «چه چیز» ← وجود ریزگردهای بیش از حد

مجاز در هوا

پاسخ سؤال «چه کسی» ← بی‌توجهی به تثبیت خاک

۲۳۹ ۱

تدوین فرضیه، به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود،

جهت می‌دهد.

۲۴۰ ۲

مثال مرحله طرح سؤال و بیان مسئله: عوامل مؤثر در

افزایش جمعیت شهر کرج در دهه اخیر چیست؟

۲۴۱ ۲

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر

طبیعی و انسانی در آن است (وحدت‌یابی).

۲۴۲ ۱

ناحیه داخلی، ۵۶ میلی‌متر بارندگی در زمستان دارد.

(بیشترین میزان)

۲۴۳ ۳

با توجه به نقشه صفحه ۵، نواحی بارشی «کردستان و

خراسان شمالی» و هم‌چنین «خزر غربی و خزر شرقی»، از نظر وسعت تقریباً

با هم برابرند.

۲۴۴ ۲

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر

یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

۲۴۵ ۳

قسمت «الف» در نقشه صورت سؤال مربوط به زبان ایتالیایی

و قسمت «ب» مربوط به زبان فرانسوی در سوئیس است.

۲۴۶ ۴

ناحیه صنعتی رور در آلمان و ناحیه صنعتی بوهمیا در

جمهوری چک است.

۲۴۷ ۱

تصویر زیر بیانگر این موضوع است که انسان‌ها نواحی را به

وجود می‌آورند.

جامعه‌شناسی

۲۵۱ ۳ به سبب این‌که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

ماکس وبر از سلطه‌نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد (تأکید افراطی بر نظم اجتماعی)، به قفس آهنین تعبیر می‌کند. نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

۲۵۲ ۳ جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را صرفاً یک پدیده‌ی طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند. اگر جامعه را هم‌چون طبیعت تصور کنیم، نظم اجتماعی بیرون و مستقل از انسان‌ها خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.

۲۵۳ ۱ اشتراک تصاویر قسمت (الف): اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است، نشان‌دهنده‌ی تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است. لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده‌ی ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد و بدین منظور ابزارهایی مانند نبض‌نگار آبی، جمجمه‌نگار، آوانگاشت و ... را به کار گرفت.

رویکرد تبیینی بر آن‌چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آن‌چه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد. اشتراک تصاویر قسمت (ب): زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یک‌دیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. به هر میزان که این آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه‌افزا برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

۲۵۴ ۳ ماکس وبر از سلطه‌نظمی که هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به قفس آهنین تعبیر می‌کند. کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد، زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.

۲۵۵ ۳ نظم اجتماعی و خلاقیت دو بال موفقیت انسان‌ها هستند. به دلیل اخلاق‌گریزی، پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه‌ی صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است. ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده‌ی تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است که از مصادیق سقوط ارزش‌ها می‌باشد.

۲۴۸ ۴ هر چه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارندگی کم‌تر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند. این مراتع در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

۲۴۹ ۳ ساوان یک ناحیه‌ی انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است.

۲۵۰ ۳ زبان‌های اسپانیایی و انگلیسی در مجاورت مرز کشورهای مکزیک و ایالات متحده آمریکا رواج دارد.

۲۶۴ ۲ منظور از **موقعیت اجتماعی**، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

مدیر یک اداره، هنگامی که از مدیریت عزل می‌شود و به صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد، **تحرك اجتماعی نزولی** دارد. زمانی که وزیری توسط نمایندگان مجلس استیضاح و از مقامش برکنار می‌شود، **تحرك اجتماعی نزولی** دارد. وقتی کارگر کارخانه‌ای، پس از ادامه تحصیل در رشته مهندسی به عنوان مدیرعامل کارخانه انتخاب می‌شود، **تحرك اجتماعی صعودی** را تجربه کرده است.

۲۶۵ ۱ هر چه قدرت **اقتناع** یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. فرهنگ‌هایی که **ظرفیت منطقی و عقلانی** بیشتری دارند و با **فطرت آدمیان** سازگارترند، از قدرت اقتناعی بیشتری برخوردارند و **اقتناع** روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

۲۶۶ ۱ به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، **جامعه‌پذیری** می‌گویند.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، **کنترل اجتماعی** می‌گویند.
امر به معروف و نهی از منکر، سطوح متفاوتی نیز دارد. در مواردی، همگانی و به عهده همه افراد جامعه است و در برخی موارد، وظیفه سازمان‌های رسمی و حکومتی است.

۲۶۷ ۳ هر جهان اجتماعی می‌کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آن‌ها قانع شوند؛ از این‌رو از روش **تبلیغ و اقناع** استفاده می‌کند.

جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از **هویت اجتماعی** او را تعیین می‌کند؛ یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد. فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در **خانواده** می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند. هر جهان اجتماعی، کسانی را که دچار کزروی اجتماعی شده باشند، **تنبیه و مجازات** می‌کند.

۲۶۸ ۲ جهان اجتماعی برای **بقا و تداوم**، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد. فرد نیز برای **مشارکت در جهان اجتماعی**، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در **جهان اجتماعی** و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود. علاوه بر خانواده، مدرسه، **گروه‌های هم‌بازی**، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی، از دیگر عوامل آشنایی افراد با جهانی هستند که در آن زندگی می‌کنند.

۲۶۹ ۴ **بررسی عبارت نادرست:**

الف) تعارض فرهنگی، گاه ناشی از علل بیرونی است و **پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر** است و گاه ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد.

۲۵۶ ۲ **آشنایی‌زدایی** از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی نمی‌باشد. همراهی همدلانه به معنای نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر **خودشان** و تلاش برای فهم آن‌هاست.

فلزات نقطه جوش و ذوب مخصوص خود را دارند اما انسان‌ها این‌گونه نیستند. **رشد جمعیت** از جمله **تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در خود ایجاد می‌کند.**

هدف جامعه‌شناسی تبیینی، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است. روش جامعه‌شناسی تبیینی، **حس و تجربه (نگاه از بیرون)** است.

۲۵۹ ۴ **برخی اهداف کنشگران** مانند کسب درآمد، ساختن خانه و ... قابل مشاهده‌اند، ولی انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی مانند کسب فضیلت‌های اخلاقی، جلب رضایت الهی و ... هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند. در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست؛ زیرا با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است.

۲۶۰ ۲ اگر جامعه را هم‌چون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتهای بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود، تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم. **نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و ما فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.**

۲۶۱ ۱ تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. **شیوه غیررسمی آن بیشتر در خانواده، همسالان یا به وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.**

شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیشتر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد.

۲۶۲ ۱ وقتی شهردار یک شهر، استعفا داده و به عنوان یک کارمند عادی به کارش ادامه دهد ← **تحرك اجتماعی نزولی**

در صورتی که شغل جدید، موقعیت اجتماعی فرد را تغییر ندهد و به بخش دیگر اداره منتقل شود ← **تحرك اجتماعی افقی**

وقتی مدیر مدرسه‌ای به سمت مدیر کل آموزش و پرورش استان منصوب شود ← **تحرك اجتماعی صعودی**

۲۶۳ ۲ در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای **تحرك اجتماعی** و کسب **هویت‌های جدید**، متفاوت است.

در یک **جهان سکولار**، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد و در یک **جهان معنوی و دینی** نیز، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

۲۷۷ ۲ مارکس، سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم می‌داند.

سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند.

نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی شکل گرفت.

۲۷۸ ۳ چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ میلادی ادامه یافت. این چالش، یک چالش منطقه‌ای نبود، بلکه چالشی جهانی بود. بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند و آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند. این دو قطب، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند. بنابراین، چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالشی بود که درون یک فرهنگ و تمدن جدید پدید می‌آید، نه از نوع چالشی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد.

۲۷۹ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار گرفتند.

ب) جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

ج) لیبرالیسم اولیه به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.

۲۸۰ ۳ جان راسل، توماس مالتوس و دیوید ریکاردو از نظریه‌پردازان مخالف دخالت دولت در اقتصاد بودند.

آیزایا برلین از اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی است که در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفت، در حالی که از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی (نظریه‌پرداز لیبرال)، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

سوسیالیسم و کمونیسم - در مقابل فردگرایی لیبرال - دو رویکرد جامعه‌گرا هستند

۲۷۰ ۳ در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت.

جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد، صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد (همانند جامعه آپارتاید).

جهان سکولار، جهانی است که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی شکل می‌گیرد و تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد. قواعد و روابط جامعه سرمایه‌داری براساس ارزش‌های اقتصادی است و این جامعه تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

۲۷۱ ۳ جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۲۷۲ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

ج) لیبرالیسم، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را درهم ریخت و کشاورزان را از بردگی رها کرد.

۲۷۳ ۴ از نظر مالتوس (جمعیت‌شناس انگلیسی)، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

دیکنز در رمان «البور تویست»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آن‌ها بودند، به سخره گرفت.

ریکاردو (اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد)، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

۲۷۴ ۲ اگر جهان غرب با حل چالش‌های پیشین، پاسخگوی نیازهای دنیوی و معنوی آدمیان بود، با چالش‌های بنیادین جدید مواجه نمی‌شد.

جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی مواجه شدند:

الف) از بین رفتن آزادی افراد

ب) پیدایش طبقه جدید

۲۷۵ ۳ لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت. لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.

لیبرالیسم اولیه، موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت (نه کشاورزان) برداشت.

۲۷۶ ۲ لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. سوسیالیسم و کمونیسم - در مقابل فردگرایی لیبرال - دو رویکرد جامعه‌گرا هستند.

در جوامع سوسیالیستی به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

فلسفه و منطق

۲۸۱ ۴

سه معنا از معنای اتفاق یعنی معانی اول تا سوم نادرست و دربر دارنده انکار سه اصل علیت، اصل وجوببخشی علت به معلول و اصل سنخیت است. بنابراین اگر کسی این معنای اتفاق را قبول کند، به معنای آن است که سه اصل علیت، وجوببخشی علت به معلول و سنخیت را انکار کرده است. معنای اول اتفاق این است که میان پدیده‌ها و علل آن‌ها رابطه ضروری وجود ندارد. معنای دوم اتفاق این است که سنخیتی میان اشیا و آثار آن‌ها نیست. چه بسا که از یک پدیده اثری ظاهر شود که هیچ ربطی به آن ندارد. معنی سوم اتفاق، **انکار غایتمندی زنجیره حوادث** یا نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان است. اثبات یا نفی اتفاق به این معنا نیازمند دقت و تأمل بیشتر است پذیرفتن این معنای اتفاق معمولاً نفی علت نخستین و آفریننده را به دنبال دارد. اما معنای چهارم اتفاق، **رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده** است. این معنای اتفاق با هیچ‌یک از اصول و لوازم علیت مخالف نیست، بلکه مربوط به علم ناقص و محدود ما نسبت به حوادث پیرامونی است. بنابراین می‌تواند کاربرد درستی داشته باشد.

۲۸۲ ۱

غایتمند بودن جهان بدان معناست که مجموعه حوادثی که در جهان رخ می‌دهد، برای رسیدن به هدف و غایت معین و از پیش تعیین شده است. قبول این غایتمندی فقط با قبول علت نخستین و علت‌العلل، یعنی قبول آفریننده امکان‌پذیر است. بنابراین دسته‌ای از فیلسوفانی که به **خداوند و علت نخستین برای جهان معتقد نیستند**، غایتمندی زنجیره حوادث را نیز انکار می‌کنند و حتی وجود فرایندهای تکاملی در جهان را امری اتفاقی به حساب می‌آورند که از پیش تعیین شده نبوده است.

۲۸۳ ۳

پذیرش سه اصل علیت، اصل وجوببخشی علت به معلول و اصل سنخیت لوازمی دارد که درک درست این لوازم می‌تواند در توضیح بهتر جهان و شناخت هستی به ما کمک کند. به عنوان نمونه، لازمه مهمی که از اصل علیت به دست می‌آید، این است که میان پدیده‌های جهان ارتباط و پیوستگی وجود دارد. یا لازمه مهم اصل سنخیت، وجود نظم و قانونمندی جهان است. لذا کسی که این اصل را انکار کند، نمی‌تواند نظم و هماهنگی موجود در طبیعت را تبیین کند و دلیل آن را به دست آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شکل دیگری از اتفاق که در **دوره‌های اخیر** مطرح شده، برگرفته از گفته‌های برخی دانشمندان زیست‌شناس است. امروزه برخی از این دانشمندان از نظریه مربوط به تکامل زیستی چنین برداشت کرده‌اند که پیدایش جهان و تحول موجودات، به صورت اتفاقی است.

(۲) برخی از مردم چون از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند، گاهی فکر می‌کنند که در برخی موارد، در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است و بر این اساس، می‌پندارند میان علت و معلول، رابطه ضروری وجود ندارد.

(۴) اتفاق به این معنا که سنخیتی میان اشیا و آثار آن‌ها نیست، از نظر بسیاری از فلاسفه، از جمله ابن‌سینا و ملاصدرا و علامه طباطبایی و برخی فیلسوفان اروپایی، ممکن نیست؛ زیرا قبول این معنای اتفاق، نفی اصل سنخیت علت و معلول را به دنبال دارد. آنان می‌گویند اگر کسی واقعا اصل سنخیت میان علت و معلول را انکار کند و پدید آمدن هر چیزی از هر چیزی را ممکن بداند، به هیچ کاری دست نخواهد زد.

۲۸۴ ۱

سقراط، گرچه گاهی از لفظ خدایان هم استفاده می‌کرد، اما گزارش افلاطون از جریان محاکمه وی نشان از آن دارد که وی به وجود خدای یگانه معتقد بوده و تلاش کرده که مردم را به این حقیقت رهبری و هدایت نماید. افلاطون در یک چنین فضایی، تصمیم گرفت با دقت فلسفی بیشتری درباره خدا صحبت کند و به تدریج پندارها را اصلاح نماید.

۲۸۵ ۴

بسیاری از افلاطون‌شناسان معتقدند که «مثال خیر» و «صانع» (دمیورژ) هر دو، نام‌های دیگر خداوند است. آنان می‌گویند دمیورژ، همان خداست، اما در مرتبه خلق جهان، اما **مثال خیر، فقط اشاره به ذات خداوند دارد.** آنان هم‌چنین معتقدند که اگر گاهی افلاطون از خدایان نام می‌برد، به معنای اعتقاد وی به چندخدایی نیست، بلکه برای ارتباط برقرار کردن با جامعه آن است که به شدت مشرکاند. استاد وی، سقراط را هم به همین جهت که با خدایان مخالفت می‌نمود، محاکمه کردند و به قتل رساندند. هم‌چنین او تلاش می‌کند خداوند (مثال خیر) را در جایگاهی قرار دهد که هیچ موجود دیگری نمی‌تواند به آن جایگاه برسد.

۲۸۶ ۲

مقدمات و نتیجه «برهان درجات کمال» ارسطو چنین است: مقدمه اول: در این جهان موجوداتی وجود دارند که نسبت به هم خوب‌تر و بهتر هستند.

مقدمه دوم: هر جا که یک خوب‌تر و بهتر هست، خوب‌ترین و بهترین نیز هست. نتیجه: پس در این جهان موجودی هست که از همه خوب‌تر و بهترین است.

۲۸۷ ۲

دیوید هیوم، فیلسوف حس‌گرا و تجربه‌گرای قرن هجدهم معتقد است **دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند، مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد.** او می‌گوید مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق، این جهان را اداره می‌کند، اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

۲۸۸ ۱

در دوره جدید اروپا شاهد هستیم که برخی از فیلسوفان عقل‌گرا مانند دکارت سعی می‌کردند وجود خدا را از طریق استدلال عقلی و برخی مانند کانت ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق به اثبات برسانند. اما در میان تجربه‌گرایان، دسته‌ای از فلاسفه مانند هیوم به انکار خداوند پرداخت. در شرایطی که تفکر حسی و حس‌گرایی پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرده بود، دسته دیگری از فیلسوفان غربی که متوجه نیاز انسان به خدا شده، با تکیه بر نیاز انسان به خدا، به دنبال راهی دیگر برای قبول خدا بودند؛ این دسته از فلاسفه از تجربه‌های درونی و شهودهای عرفانی کمک گرفتند و این نظر را ارائه دادند که ایمان به خداوند یک امر عقلی نیست، بلکه یک امر قلبی است و هر کس که در قلب خود خدا را بیابد، نیازی به استدلال عقلی ندارد. بنابراین می‌توان گفت مقایسه دیدگاه‌های فلاسفه دوره جدید اروپا با یکدیگر نشان می‌دهد که **نظرات فیلسوفان عقل‌گرا و تجربه‌گرا درباره اعتقاد به وجود خداوند بسیار متنوع، گوناگون و گاه متضاد بوده است.**

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) برخی از فلاسفه تجربه‌گرا مانند هیوم به **انکار خدا متوسل شدند.**

(۳) فلاسفه اروپایی بعد از کانت که اغلب آن‌ها از حیث معرفت‌شناسی تجربه‌گرا نیز بودند، در مورد خدا نظرات کاملاً مختلف و متضادی ارائه دادند. بنابراین **نظرات آن‌ها درباره معرفت بر نظراتشان درباره خداوند نیز تأثیر گذاشته است.**

(۴) با توجه به توضیحات ارائه شده در ارتباط با گزینه (۱)، متوجه شدیم که همه روش‌های به کار گرفته شده برای اعتقاد به وجود خداوند توسط فلاسفه دوره جدید اروپا، بر **استدلال عقلی مبتنی نیست.**

۲۸۹ ۳

یکی از مباحث جدیدی که مورد توجه فیلسوفان اروپایی قرار گرفته، خدا و معناداری زندگی است. از میان فلاسفه عقل‌گرا، کانت به جای اثبات وجود خدا، نیاز انسان به وجود خدا را مطرح کرد. به عبارت دیگر، کانت می‌گوید که اگر خدا را فرض نکنیم و قبول نداشته باشیم، عمل اخلاقی و مسئولیت‌پذیری اخلاقی ممکن نیست. به نظر وی، قبول خداوند، پشتوانه اختیار و اراده انسان و مسئولیت‌پذیری او و تکیه‌گاه اصول اخلاقی مورد قبول وی می‌باشد. با پذیرش خداوند است که زندگی انسان معنای حقیقی و متعالی پیدا می‌کند و از پوچی و بی‌هدفی خارج می‌شود. داستایوفسکی نیز زندگی معنادار و بافضیلت را با قبول وجود خدا امکان‌پذیر می‌داند. وی در رمان «برادران کارامازوف» به این مسئله می‌پردازد و از قول یکی از شخصیت‌ها می‌گوید: «اگر خدایی وجود نداشته باشد، آن وقت هر کاری مجاز است.» این جمله داستایوفسکی به اصل مسئولیت‌پذیری اخلاقی که کانت به آن توجه کرده بود، نیز اشاره می‌کند.

۲۹۰ ۲

رشد تفکر حسی و حس‌گرایی و ظهور فیلسوفانی که جهان را صرفاً حقیقتی مادی می‌دانستند و انسان را نیز موجودی مادی می‌شمردند، پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرد و زندگی دسته‌هایی از مردم را تحت تأثیر قرار داد؛ بدین صورت که معنا و مقصود زندگی در میان آنان در حد اهداف مادی تنزل پیدا کرد و زندگی فاقد معنا و ارزش‌های متعالی گردید و بحران معناداری زندگی پدید آمد. بحران معناداری زندگی سبب شد که در قرن بیستم و یکم فیلسوفانی ظهور کردند که در عین اعتقاد راسخ به خدا، به جای ذکر دلایل اثبات وجود او، به رابطه میان «اعتقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کنند و نشان دهند که زندگی بدون اعتقاد به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان باشد، دچار خلأ معنایی و پوچی آزردهنده‌ای خواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پایه‌های عقلی اعتقاد به خدا در میان مردم رو به افول نهاد.
- (۳) معنا و مقصود زندگی در میان آنان در حد اهداف مادی تنزل پیدا کرد و زندگی فاقد معنا و ارزش‌های متعالی شد.
- (۴) ظهور فلاسفه‌ای که انسان را تک‌بعدی و موجودی مادی می‌دانستند باعث بروز بحران معناداری شد.

۲۹۱ ۴

قضیه جمله‌ای بامعنی است که خبری را می‌رساند و قابلیت صدق و کذب دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جملات منادا قابلیت صدق و کذب ندارند؛ در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شوند.
- (۲) جمله نهی است و قضیه محسوب نمی‌شود، چون خبری را نمی‌رساند در نتیجه قابلیت صدق و کذب ندارد.
- (۳) جمله پرسشی است در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شود، چون قابلیت صدق و کذب ندارد.

۲۹۲ ۳

تنها جملات خبری‌اند که قابلیت صادق یا کاذب بودن دارند و مطابقت آن‌ها با واقعیت قابل تعیین است. در جملات انشایی نمی‌توان حکمی صادر کرد، زیرا حکم همان خبر و قضاوت درباره یک واقعیت است که قابلیت بررسی صدق و کذب را دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جملات انشایی را نمی‌توانیم با واقعیت مطابقت دهیم، اعم از این‌که واقعیت خارجی و یا ذهنی باشد.

تذکر: برای تعیین صدق و کذب برخی قضایا (نه جملات انشایی) آن‌ها را باید با ذهن مطابقت داد (مانند: من شاد هستم.) و برخی قضایا را باید با خارج مطابقت داد.

(۲) جملات انشایی بامعنا هستند و می‌توانیم معنای آن‌ها را تشخیص دهیم، اما چون خبری را نمی‌رسانند، قابلیت صدق و کذب ندارند و در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شوند.

(۴) حقیقت به معنای واقعیت نیست، اگر چه به غلط در برخی مواقع به جای هم به کار می‌روند. فهم انسان اگر از یک واقعیت درست باشد، حقیقت گفته می‌شود و گرنه خطا است. بنابراین حقیقت و خطا ویژگی‌های فهم انسان هستند.

۲۹۳ ۴

در قضایای محصوره، دایره مصادیق موضوع را سور قضیه تعیین می‌کند، نه مفهوم موضوع.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) محمول قضیه شخصی می‌تواند کلی (محمد پزشک است) و یا جزئی (این شهر سندانج است) باشد.

(۲) موضوع قضایای محصوره، کلی و موضوع قضایای شخصی، جزئی است؛ پس موضوع می‌تواند مصادیق زیادی داشته باشد.

(۳) مفهوم کلی و قضیه کلیه دو مفهوم متباین هستند.

۲۹۴ ۱

شکل استاندارد قضیه عبارت است از: انسان مؤمن (موضوع) غیبت‌کننده پشت سر دیگران (محمول) نیست (نسبت).

تذکر: قضایایی که فعل آن‌ها اسنادی نیست، باید آن‌ها را به فعل اسنادی تبدیل کرد. در منطق افعال «است، بود، شد، گشت و گردید» به عنوان رابطه در نظر گرفته می‌شوند. بنابراین قضایایی را که با سایر افعال به کار می‌روند، نخست باید به یکی از این افعال تبدیل کنیم، سپس محمول و موضوع قضیه را مشخص کنیم.

۲۹۵ ۲

قضیه «انسان می‌تواند موفق شود» و قضیه «مفهوم جزئی، دارای مصداق است» هر دو قضیه محصوره هستند، زیرا اگر موضوع قضیه، یک مفهوم کلی باشد، قضیه، محصوره به حساب می‌آید نه شخصی، مانند «مفهوم جزئی» در قضیه مذکور.

تذکر: قضایایی که سورپذیر هستند، محصوره محسوب می‌شوند، مانند: برخی مفهوم جزئی، دارای مصداق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۴) محمول‌های «اسم» و «انگلیسی» به ترتیب به لفظ «انسان» و لفظ «کت» نسبت داده شده است. بنابراین هرگاه محمول به لفظ موضوع نسبت داده شود، قضیه شخصی محسوب می‌شود.

(۳) محمول «سه عدد» به مجموع کتاب‌های فلسفه و منطق دبیرستان نسبت داده شده است نه به تک‌تک آن‌ها؛ بنابراین قضیه شخصی محسوب می‌شود.

سور هر قضیه، دامنهٔ مصادیق موضوع را مشخص می‌کند و سورهای کلی شامل کل مصادیق موضوع است اگر چه تعداد دقیق مصادیق را مشخص نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سور هر قضیه، دامنهٔ مصادیق «موضوع» را مشخص می‌کند نه محمول.
 (۲) سور بیانگر دامنهٔ مصادیق موضوع است نه مفهوم موضوع.
تذکره: در قضایای محصوره منظور از موضوع، مصادیق موضوع است؛ یعنی محمول به مصادیق موضوع نسبت داده می‌شود نه به مفهوم موضوع.
 (۴) سور بیانگر این است که آیا محمول به همهٔ مصادیق (افراد) و یا به برخی از مصادیق موضوع نسبت داده شده است.

از دو مفهومی که نسبت عموم و خصوص من‌وجه بین آن‌ها برقرار است، مانند «واجب و نماز» چهار قضیهٔ صادق جزئی (دو قضیهٔ موجبهٔ جزئیه و دو قضیهٔ سالبهٔ جزئیه) صحیح به دست می‌آید: «بعضی نمازها واجب هستند، بعضی نمازها واجب نیستند، بعضی واجب‌ها نماز هستند و بعضی واجب‌ها نماز نیستند» که کمیت آن‌ها یکسان و کیفیت متفاوت است و جای موضوع و محمول در قضایا تغییر می‌کند و دارای محمول‌های کلی هستند نه جزئی. چون نسبت‌های چهارگانه بین مفاهیم کلی است نه جزئی.

در برخی قضایا ممکن است موضوع محذوف باشد، مانند «همه موفق شدند» موضوع آن می‌تواند دانشجویان و یا هر امر دیگری باشد که به قرینه حذف شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در قضایای حملی، محمول وصف و حالت موضوع است نه موضوع وصف و حالت محمول.
 (۲) به قضیه‌ای که در آن به اتصال یا انفصال میان دو نسبت حکم می‌شود، قضیهٔ شرطی می‌گویند.

(۴) برخی قضایای حملی را می‌توان به قضیهٔ شرطی تبدیل کرد و برخی قضایای شرطی را می‌توان به قضیهٔ حملی تبدیل کرد. مانند: هر دانایی توانا است. (قضیهٔ حملی) ↔ اگر دانا باشی توانا خواهی بود. (قضیهٔ شرطی)

در منطق قدیم قضیهٔ «هر پزشکی متخصص نیست» معادل یک قضیهٔ سالبهٔ جزئیه است؛ یعنی «بعضی پزشک‌ها متخصص نیستند» اما در منطق جدید و کتاب حاضر معادل دو قضیهٔ موجبهٔ جزئیه و سالبهٔ جزئیه است؛ یعنی «بعضی پزشک‌ها متخصص هستند» و «بعضی پزشک‌ها متخصص نیستند».

«حتی لبخندی بر لب‌ها نمی‌روید» یعنی «هیچ لبخندی بر لب‌ها، قابل رویتیدن نیست» که یک قضیهٔ سالبهٔ کلبه است.

در قضایای محصوره، محمول به افراد موضوع نسبت داده می‌شود نه به مفهوم موضوع، مثلاً در قضیهٔ «بعضی انسان‌ها شجاع هستند»، شجاع به افراد انسانی که در خارج از ذهن هستند، نسبت داده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قضایای محصوره از سه تصور اصلی (موضوع، محمول و رابطه) تشکیل می‌شود، اما قضایای شرطی متصل حداقل از دو قضیهٔ حملی تشکیل می‌شود نه از دو تصور.

(۳) کیفیت (موجبه یا سالبه بودن) و کمیت قضیه بیانگر صدق و کذب (درست و نادرست بودن) قضیهٔ حملی نیست، بلکه مطابقت یا عدم مطابقت قضیه با واقعیت، معیار صدق و کذب قضیه اعم از حملی و شرطی است.

(۴) جزئی و کلی بودن موضوع در قضایا بیانگر محصوره و یا شخصیه بودن قضیه است، اما جزئی و یا کلی بودن خود قضیه بیانگر قضایای محصوره است که از نظر کمیت به کلی و جزئی تقسیم می‌شوند.

پذیرش توانایی انسان بر شناخت امور محسوس و قابل تجربهٔ حسی نشان می‌دهد که ما نه تنها منکر اصل شناخت نیستیم، بلکه پذیرفته‌ایم که می‌توانیم اشیا و پدیده‌های پیرامون خود را شناسایی کنیم و از طریق این شناخت با آن‌ها ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده نماییم. پذیرش توانایی انسان بر شناخت فقط امور محسوس و عدم امکان شناخت امور نامحسوس بیانگر این است که ما محدودهٔ شناخت را هم معین کرده‌ایم.

گاهی متوجه می‌شویم که افراد مختلف دربارهٔ موضوع واحد نظرها و باورهای متفاوت دارند و ما می‌کوشیم که بدانیم از میان آن نظرها متفاوت کدام درست و کدام غلط است. پس از اختلاف نظر میان دو فرد دربارهٔ موضوع واحد، می‌توان نتیجه گرفت که آن دو فرد قبول دارند که نظر یکی از آنان درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو می‌دانند که برای تشخیص صدق یا کذب نظرات مختلف راهی وجود دارد.
 (۲) هر دو می‌دانند که شناخت امکان‌پذیر است و می‌توان دیدگاه درست خود را به دیگری انتقال داد.

(۴) برای تشخیص صدق و کذب موضوع محل اختلاف، می‌توان معیاری در نظر گرفت.

می‌دانیم که شناخت ما به تدریج افزایش می‌یابد. ما در آغاز تولد چیزی نمی‌دانیم، سپس گام‌به‌گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم؛ یعنی با عمل آموختن و یادگیری، در مسیر شناخت بیشتر پیش می‌رویم. حال در مسیر شناخت ممکن است خطا کنیم، اما در عین حال می‌توانیم به خطای خود نیز پی ببریم و خطای خود را تصحیح کنیم.

کسی که گرفتار شک مطلق در شناخت می‌شود و می‌گوید «هیچ شناختی ممکن نیست»، خودش به امکان شناخت اقرار کرده است. زیرا شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همهٔ دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست. در استدلال گرگیاس نیز همین تناقض وجود دارد، زیرا کسی که در همه چیز شک می‌کند، مجاز نیست حکم کلی صادر کند. همین مسئله در مورد گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) هم صادق است. در هر یک از این عبارتها نیز فرد دچار تناقض شده است.

۳۱۰ ۲ یکی از ابزارهای شناخت ما حس است. ما به کمک حواس

پنج‌گانه با عالم طبیعت آشنا می‌شویم و بسیاری از موجودات و ویژگی‌های آن‌ها را می‌شناسیم. گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) انسان هم با استفاده از حواس و هم از طریق عقل می‌تواند تمایزها و تفاوت‌های اشیاء را درک کند.

(۳) انسان دارای قوه‌ای است که با آن تفکر و تعقل می‌کند. او با کمک این قوه می‌تواند حقایق را درک کند که توانایی درک آن از راه احساس ممکن نیست. این حقایق، هم می‌تواند امور محسوس و طبیعی را شامل شود و هم امور غیرمحسوس و غیرطبیعی را دربرگیرد.

(۴) عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد و قوانین طبیعی را بشناسد.

۳۰۵ ۴ از آن‌جا که بشر به طور طبیعی به امکان شناخت خود و پدیده‌های دیگر باور دارد و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی در کسب معرفت تلقی نمی‌کند، از ابتدای زندگی خود روی زمین، برای درک خود و جهان پیرامون خویش تلاش کرده است. نتیجه این تلاش مستمر، دستیابی انسان به دانش‌های مختلف در رشته‌ها و شاخه‌های گوناگون علم است. همین پیشرفت، خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است. این پیشرفت به دو صورت در حال انجام است:

۱- از طریق حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید در مورد عناصر و پدیده‌های جهان و گشودن شاخه‌های جدید دانش.

۲- از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها؛ به طور مثال، دانش ما درباره کیهان و سیاره‌ها پیوسته هم در حال تکمیل و هم تصحیح است.

۳۰۶ ۴ تعمیم دادن نتایج تجربه‌های محدود و معین به موارد کلی بر پایه اصول عقلی از جمله اصل یکسان عمل کردن طبیعت است، زیرا تجربه به خودی خود نمی‌تواند شکل یک قانون علمی را پیدا کند و در هر صورت محدود به موارد آزمایش شده است.

۳۰۷ ۲ عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال، به حقایق برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند. به این قبیل دانش‌ها «شناخت عقلی» می‌گوییم. بسیاری از دانستنی‌های ریاضی از این قبیل هستند. فلسفه نیز همین‌گونه است. دانستنی‌های این دانش از طریق حواس و تجربه به دست نمی‌آیند؛ بلکه فقط از طریق تعقل محض می‌توان به آن‌ها رسید. با توجه به این توضیحات، در قضیه «اجتماع و ارتفاع نقیضین محال است» عقل ما می‌تواند بدون کمک حس به نتیجه برسد اما در قضایای «حیوانات نیز مانند انسان ادراک حسی دارند»، «یک ساختمان بزرگ از فاصله دور کوچک است.» و «فلز در برابر حرارت منبسط می‌شود.» حس به نوعی مداخلت دارد.

۳۰۸ ۲ این‌سینا در گسترش اندیشه‌های ارسطو درباره قانون علیت و ابعاد مختلف آن، تأملات عمیقی کرد و توضیح داد که قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید، بلکه برعکس، خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است. این قانون، یکی از قواعد اولیه تعقل است که انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن استفاده می‌کند.

۳۰۹ ۳ در پاسخ این سؤال که «آیا در علوم که از راه استدلال عقلی محض به دست می‌آیند، امکان خطا و اشتباه وجود دارد یا خطا و اشتباه فقط در استدلال‌های تجربی که از راه حواس و تجربه به دست می‌آید، صورت می‌گیرد؟» باید گفت نه تنها در استدلال‌های تجربی که از راه حواس و تجربه به دست می‌آید، خطا و اشتباه رخ می‌دهد، بلکه حتی در علوم که از راه استدلال عقلی محض به دست می‌آیند، از جمله فلسفه نیز امکان خطا و اشتباه وجود دارد. علاوه بر این موارد، حتی ممکن است که یک عارف در بیان شهود خود نیز دچار اشتباه شود.

روانشناسی

۳۱۱ ۳

این‌که وقتی فردی در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است، به این موضوع اشاره دارد که مسئله یک فرآیند و جریان تحت کنترل است.

وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود؛ پس این عبارت به هدفمند بودن مسئله اشاره دارد.

۳۱۲ ۲

هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴) اشاره به مسائل خوب تعریف‌شده دارند که در آن‌ها تعریف دقیق هدف میسر است، اما گزینه (۲) به مسئله خوب تعریف‌نشده اشاره دارد، زیرا مربوط به علوم انسانی است؛ بنابراین تعریف دقیق هدف در آن دشوارتر است.

۳۱۳ ۳

در مرحله اول یعنی تشخیص مسئله، بهتر است که دیگران نقش راهنما داشته باشند.

در مرحله دوم که به کارگیری راه حل مناسب است، می‌توان از روش مطالعه خرد‌خرد یا تمرین مکرر استفاده نمود.

در مرحله چهارم که بازبینی و اصلاح راه حل است، افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی را بهبود بخشند و یا اصلاح کنند.

۳۱۴ ۴

نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت بوده و به همین علت آن‌ها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش‌آمده بوده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست.

(۲) به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، اثر نهفتگی می‌گویند.

(۳) راه خروج از بن‌بست حل مسئله، تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی آن مسئله است.

۳۱۵ ۴

هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) اشاره به روش‌های اکتشافی حل مسئله دارند، زیرا مبتنی بر احساس و نظر شخصی هستند، اما در گزینه (۴) زهرا به نیازسنجی واقعی پرداخته و مطابق با نیاز خواهرش هدیه لازم و مورد احتیاج او را خریداری کرده است که روش تحلیلی حل مسئله است. روش‌های تحلیلی، مورد قبول همه است.

۳۱۶ ۱

مرحله دوم روش بارش مغزی، ارائه راه‌حل‌های مختلف است. در این‌جا پیشنهاد موضوع‌های مختلف توسط دانش‌آموزان بیانگر مرحله دوم روش بارش مغزی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تعریف مسئله (مرحله اول)

(۳) ارائه معیار برای داوری (مرحله سوم)

(۴) انتخاب بهترین راه‌حل (مرحله چهارم)

۳۱۷ ۲

هر سه گزینه (۱) (روش خرد کردن مسئله)، (۳) (روش شروع از آخر یا مهندسی معکوس) و (۴) (روش بارش مغزی)، جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله هستند، اما گزینه (۲) که مبتنی بر نیازسنجی واقعی است، اشاره به روش تحلیلی حل مسئله دارد.

۳۱۸ ۳

ناتوانی در حل مسئله، علاوه بر ناکامی، باعث فشار روانی هم می‌شود.

۳۱۹ ۴

در مرحله ارزیابی راه‌حل، باید راه‌حل انتخاب‌شده را ارزیابی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

۳۲۰ ۳

روش‌های اکتشافی حل مسئله، نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارند.